National Library
Bibliothèque nationale
FEB 7 1983
NEWSPAPER DIVISION
DIVISION DES JOURNAUX

B103/c/1914

LATVIJA AMERIKĀ

NR. 5 SESTDIENA, 1983. GADA 29. JANVĀRIS 33. GADS

LATVIAN LANGUAGE NEWSPAPER
Published weekly by the
Latvija Amerika Publishing Limited
Business Offices: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont., M4M 2E9, Canada. Editor-in-Chief **A. Kundrats,** 465-7902. USA Editorial Offices: New York, Editor **V. Irbe,** 4035 Rombouts Ave., Bronx, NY 10466; Chicago Editor **V. Jaunkalnietis,** 1805 Taylor Ave., Racine Wis. 53403; California Editor **Karlis Kalejs,** 3822 Markridge Road, La Crescenta, CA 91214.

SATURDAY, JANUARY 29, 1983.

SECOND CLASS MAIL REGISTRATION NUMBER 2249 CENA 1 DOLARS

Stiprinājums ticībai un politiskās cīņas turpināšanai

ALEKSANDRA ĶEGUMNIEKA
SPECIĀLRAKSTS LATVIJAI AMERIKĀ

Mēs vēl pilnībā neesam novērtējuši nākamās nedēļas vēsturisko notikumu, kad 2. februārī Vatikānā kardināļa amatā ievedīs bīskapu Juliānu Vaivodu. Tas nav tikai simbolisks solis ceļā uz mūsu cerību piepildījumu. Tas ir jau arī konkrēts latviešu tautas un valsts suverēnitātes atzīšanas akts. Neaizmirsīsim arī, ka šis nozīmīgais solis nāk no pasaules lielākās morālās autoritātes — pāvesta Jāņa Paula Vatikānā. Neapšaubāmi tas ir stiprinājums arī visiem vergu imperijā apspiestiem kristiešiem. Mums un mūsu likteņa brāļiem — igauņiem un lietuviešiem — tā ir arī politiskās cīņas kāpināšanas ierosme.

Lai tikai atceramies, cik vēstures lapās nav atrodami kādreiz varenu, bet vēlāk zemu kritušu valdnieku, despotu un politiķu vārdi. Vai no vēstures skatuves, laikam pienākot, nav pazudušas par nesatricināmām uzskatītas imperijas? Lielās laikmetīgo pārmaiņu zemestrīcēs katoļu baznīca ir palikusi stingra savos pamatos. Pāvesta pieņemtie lēmumi tālredzīgi sniedzas vēstures nākotnes apvāršņos.

Ja Romu sauc par Mūžīgo pilsētu, tad visiem kristiešiem būtu jāuzskata Vatikāns par kristīgās ticības cietoksni. Šis konstatējums nenāk no fanātiska katoļa spalvas, bet gan no luterāņa, kas iedrošinās uz brīdi aizmirst kristīgās baznīcas sadalīšanos sīkumaini teoloģiskas dogmatikas kopās. Un tā lai šodien visi, neškiņojot piederību katrs pie savas baznīcas, pateicībā pieminam pirmā latviešu kardināļa Juliāna Vaivoda goda dienu — goda dienu latviešu tautai un nākamai suverēnai Latvijas valstij.

Jaunais gads starptautiskā skatuvē sola ne vienu vien drastisku pagriezienu. Paturēsim prātā, ka brīvo demokratiju konfrontācija ar bezdievīgā komūnisma režīma ekspansijas plāniem ir vēl joprojām globāla aktuālitāte, kuŗas gala rezultāts var izrādīties liktenīgs visai civilizētai pasaulei. Šī lielā konfrontācija izpaužas tiešā ASV un Padomju savienības sadursmē psiholoģiskā kaŗa ietvaros.

Ronalds Rēgens pagājušā nedēļā atskatījās uz savas prezidentūras aizvadītajiem pirmajiem diviem gadiem. Šajā laikā viņam bija jāveic arī visas brīvās pasaules demokratiju vadoņa pienākumi. Vēl pāragri spriest, vai Rēgens ieies vēsturē kā viens no lielākiem rietumu valstsvīriem vai arī tikai kā godīgs politiķis, kuŗa balss bija līdzīga praviešа balsij tuksnesī, jo to nespēja saklausīt pat paši amerikāņi, par viņu draugiem nemaz nerunājot.

Vai atceraties, ka vaimanāja liberālā pasaules prese un republikāņu partijas pretinieki, kad Rēgens stājās prezidenta amatā? Apsēsts antikomūnists, ātomkaŗa kūdītājs, muļķīgu iekšpolitisku un saimniecisku reformu stūrgalvīgs aizstāvis, pastardienas gatavotājs visai zemes lodei — tie ir tikai daži citējumi no Rēgena nonievāšanas kataloga. Vēl šodien daži no septītās lielvalsts pārgudriem komentātoriem dēvē Rēgenu par senīlu sapņotāju, kas iegrūdis valsti saimnieciskā depresijā un Baltajā namā mielojas no apzeltītām bļodām un šķīvjiem. Diemžēl, paši amerikāņi nav pilnīgi novērtējuši sava prezidenta īsto personību. Vēl mazāk to spējuši amerikāņu sabiedrotie.

Vienīgi Kremlis, sev par lielu nepatiku, ir konstatējis, ka pie amerikāņu valsts stūres atrodas kapteinis ar tālredzīgu skatu un nelokāmu gribu.

Bez šaubām, Rēgens pirmajos divos gados nav spējis īstenot visus plānus ASV militārā potenciāļa un prestiža atgūšanai. Nevar prasīt, lai divos gados viņš sasmeltu to ūdeni, ko tieši ārpolitiskā laukā pēdējos gadu desmitos izšķieduši viņa priekšteči.

Vašingtonā cirkulē zīmīga satira. Kad Rēgens pēdējo reizi sūtījis savu aizsardzības ministru Veinbergeru pāri okeanam, viņš piekodinājis: ,,Lieciet beidzot viņiem saprast, ka mēs jokus netaisīsim. Ja viņi mūs nerespektēs, tad...'' Uz to Kaspars Veinbergers atbildējis: ,,Jā, prezidenta kungs. Es Maskavas politbiroja vīriem to pateikšu tieši sejā.''

Prezidents Rēgens šajā brīdī pārtraucis Veinbergeru: ,,Es nerunāju par Maskavu. Es runāju par mūsu sabiedrotiem Eiropā.''

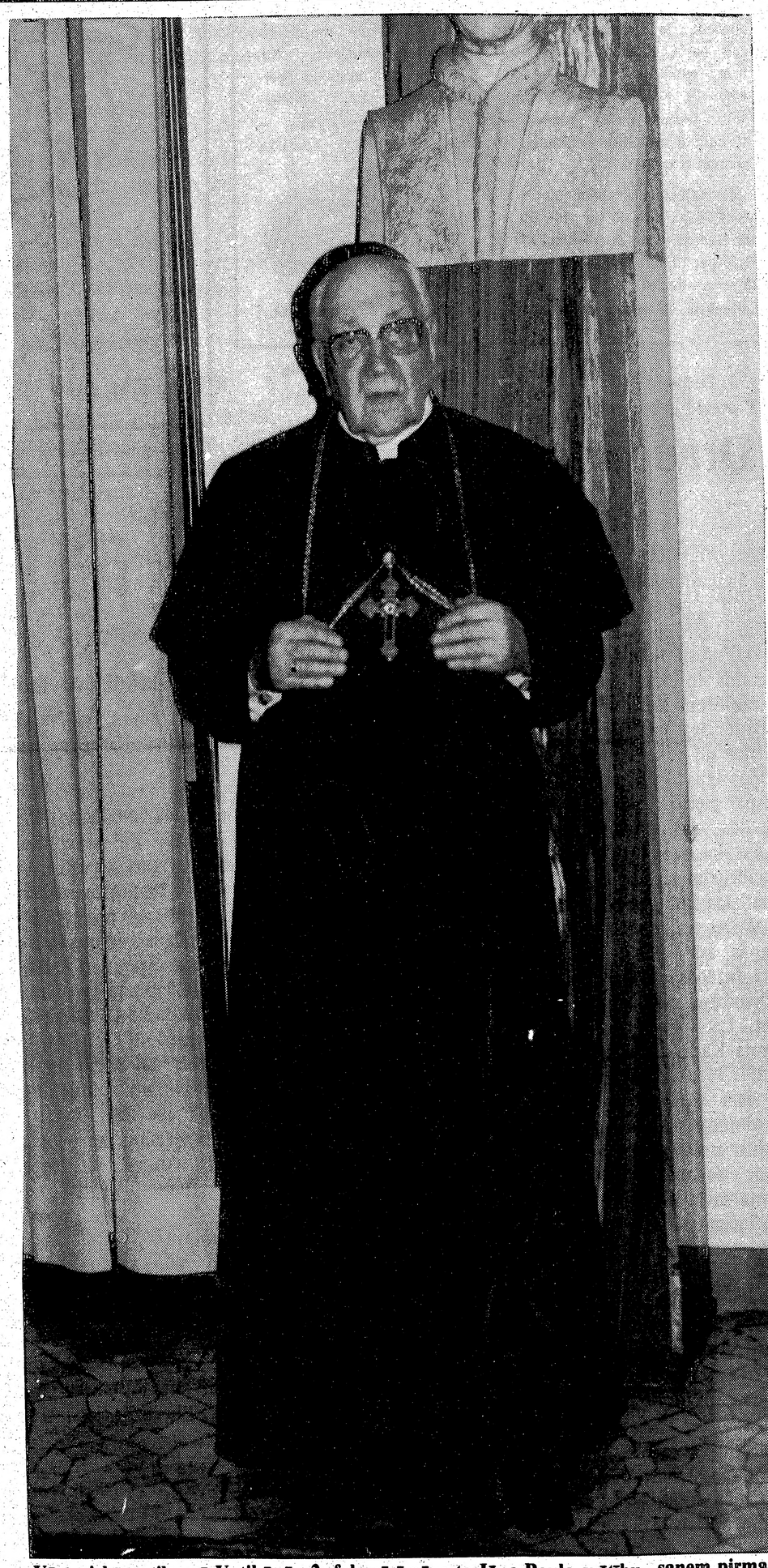

Vēsturiskā notikumā Vatikānā 2. februārī pāvesta Jāņa Paula svētību saņem pirmais latviešu kardinālis Juliāns Vaivods.

Pārkāpjot otra valdīšanas gada slieksni, Rēgens būtībā nav mainījis ne savus mērķus, ne nostāju. Apstākļu spiests, viņš varbūt kļuvis prāgmatiskāks un izšķīries par elastīgākiem taktiskiem soļiem. Pēdējie vārdi visvairāk attiecināmi uz psiholoģiskā kaŗa fronti, kuŗā Kremlis rūdītā Andropova vadībā ir daudz slīpētāks un, jāatzīst, arī pagaidām spējis atzīmēt vērā ņemamus panākumus. Globālā miera kustība, atomieroču iesaldēšana, vienpusīgā atbruņošanās un citu brīvās pasaules sašķelšanās mēģinājumu pavedieni taču nāk tikai no viena centra — Kremļa.

Amerikāņu attieksmes ar Ķīnu ir diplomātiska laulības gulta, kuŗā viens partneris var pēkšņi pagriezt muguru, lai pēc brīža vēlāk dotos pilnos apkampienos. Pasaule, un it sevišķi Vašingtona, bija patiesi nobažījusies par Maskavas un Pekingas flirtu pagājušā gada beigu cēlienā. Šķita, ka turpat aiz stūŗa jau top sarkano milžu izlīguma dokuments.

Tad negaidīti Pekingas presē parādījās zīmīgs ievadraksts, kuŗā no jauna prasīta Maskavas izvākšanās no strīdīgās kādreiz Ķīnai atņemtās ter-

(Turpinājums 20. lp.)

LATVIJA AMERIKĀ

SESTDIENA, 1983. GADA 29. JANVĀRIS 5. NUMURS.

Latviešu nedēļas laikraksts, iznāk sestdienās. Izdevējs — Latvija Amerikā Publishing Ltd. Valdē — V. Plūdons, T. Kronbergs, A. Šterns. Laikraksta atbildīgais redaktors — A. Kundrats. Redakcija: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont., Canada M4M 2E9, tālr. 465-7902. Ņujorkas redakcijas vadītājs: V. Irbe, 4035 Rombouts Ave., Bronx, N. Y. 10466, U.S.A. Tālr. 1-212-994-7917. — Čikagas redakcijas vad. A. Zaube, 3353 N. Avers Avenue, Chicago, Ill. 60618. Redaktors Austrālijā Ed. Šmugajs, 28 Taffs Ave., Lugarno, NSW 2210, Australia.

Redakcijai tiesības manuskriptus pēc vajadzības īsināt. Neizlietotos materiālus neuzglabā, bet pēc vēlēšanās sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka (Kanadā) vai starptautiskais pasta kupons (citās zemēs). Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītos rakstos izteiktās domas ir rakstītāja personiskais uzskats un ne katrā gadījumā atbilst red. viedoklim.

Abonēšanas maksa Kanadā un ASV: par vienu gadu — 40 dol., 6 mēnešiem — 21 dol., 3 mēnešiem — 12 dol. Atsevišķa numura cena 1 dol.

Sludinājumu maksa sludinājumu daļā $5.00, tekstā $6.00, pirmajā vai pēdējā lp. $10.00 par 1 collas telpu. Sarīkojumu kalendārā $1.50 par rindiņu, atkārtojot 4 reizes un vairāk 25 proc. atlaide.

Laikraksta abonēšana un sludinājumi — tālrunis 466-1514.

Bruņošanās dēļ biedriem pilsoņiem jāgavē... Dadža zīm. LA.

Agr. J. Daģis
LCP prezidija sekretārs

Draudzīgais aicinājums mūsu dienās

Drīz apritēs Draudzīgajam aicinājumam 50 gadi, bet tā ideja ir vēl tikpat dzīva kā toreiz, 1935. gada 28. janvārī, kad mūsu prezidents Kārlis Ulmanis to deklarēja Latvijas radiofonā un presē.

Draudzīgā aicinājuma iedarbība un panākumi Latvijā nebija ilgi, tikai drusku vairāk par pieciem gadiem. Taču Latvijas brīvības laiku vēsturē, kas ilga nepilnus 22 gadus, Draudzīgam aicinājumam bija milzīga kultūrpolitiska nozīme! Bet ne mazāka nozīme tam ir arī latviešu trimdas laikā dažādās trimdas zemēs.

Draudzīgo aicinājumu deklarējot, Latvijas ministru prezidents Kārlis Ulmanis toreiz teica: ,,Iesim viņiem talkā''. Ar šiem vārdiem prezidents bija domājis, lai latviešu tauta kļūst atsaucīga grāmatu un vispār citu vērtīgu mantu ziedošanā savai pirmajai skolai, sava pagasta biedrības namam, sava pagasta bibliotēkai, savai draudzei u.t.t.

Šo aicinājumu noslēdzot, pēdējā teikumā prezidents vēl teica: ,,Tā rīkodamies, mēs īsā laikā brīnumus izdarīsim kultūras celšanas darbā''. Tie bija pravietiski vārdi, un tie arī piepildījās!

Pirmajā Draudzīgā aicinājuma gada dienā, 1936. gadā, bija saziedotas 518.000 grāmatas, daudz gleznu, mūzikas instrumentu, pat viens tautskolas nams un 183.000 latu naudā.

Trešajā gada dienā, 1938. gadā, ziedojumu daudzums trijos aizritējušos gados bija iespaidīgi liels: 1.342.807 grāmatas, 430.000 lati naudā, 3.500 gleznas u.t.t. Latvijas nacionālā operā bija sarīkots jubilejas sarīkojums un, prezidents Kārlis Ulmanis, pateikdamies latviešu tautai par ziedojumiem, teica: ,,Lieli augdami uzticībā Latvijai, paliksim uzticīgi un pateicīgi savai dzimtai pusei.''

Ceturtajā gada dienā, 1939. gadā, saziedoto grāmatu skaits bija pieaudzis uz 1.435.000 grāmatām, 561.214 latiem naudā, 1.600 gleznām u.t.t. Katra skola bija saņēmusi: Zemgalē — 438 grāmatas, Vidzemē — 442, Kurzemē — 384, Latgalē — 330 un Rīgā — 276 grāmatas. Prezidents K. Ulmanis tad teica: ,,...Savu skolu atminējies un apdāvinājis, tu pats augsi savās acīs un vērtējumā, tu būsi pievienojies tiem daudzajiem savas dzimtenes dēliem un meitām, kas pierādījuši, ka viņu ausis dzirdējušas un viņu sirdis uzņēmušas šo aicinājumu, manu Draudzīgo aicinājumu. — Pievienojies viņiem!''

Piektā gada diena bija 1940. gada 28. janvārī. Tā bija pēdējā. Līdz šai dienai bija saziedotas 1.675.419 grāmatas, 1.756 ģeogr. kartes, 1.400 gleznas, 1.281.157 lati naudā u.t.t. Katra skola tad bija saņēmusi: Zemgalē — 599, Vidzemē — 479, Kurzemē — 459, Latgalē — 411 un Rīgā — 368 grāmatas, bet biedrību namu bibliotēkas bija saņēmušas kopsummā 100.000 grāmatas. Prezidents Kārlis Ulmanis tad teica: ,,Nākamā sestā Draudzīgā aicinājuma gadā saslēgsimies vēl ciešāk kopā'', un noslēdza vārdiem: ,,Daudz vai maz, bet vissvarīgākais — būt dalībniekiem kuplajā talcinieku pulkā.''

Nākamo Draudzīgā aicinājuma gada dienu vairs nepiedzīvojām, krievu brutālā vara okupēja brīvo un neatkarīgo Latvijas valsti un pazudināja čekas moku pagrabos arī pašu Draudzīgā aicinājuma idejas devēju — Kārli Ulmani.

(Turpinājums 19. lp.)

Lasītāju Vēstules

NEBŪSIM ANTIŅI

A. Zemītis no Hamiltonas un Dr. J. Karols no Toronto izsakās, ka ir bijis ļoti pareizi, ka mūsu jaunieši ir ,,pārmācījuši'' Ontario valdības pārstāvi 18. novembŗa akta laikā. Ar to, ka viņš pēc premjēra vēstules nolasīšanas ir atļāvies arī paziņot Toronto Argonautu uzvaru futbolā un nevietā pateicies Alistonas latviešiem par ievēlēšanu, jauniešiem, šķiet, aizkarts latviešu gods un lepnums. Dr. J. Karols pat ieteic viņu apsūdzēt Ontario premjēram!

To jau mēs varētu darīt, bet cerēsim, ka neatradīsies kāds Antiņš, kas to izdarīs. Tas būtu tikpat kā piespļaut bļodu, no kuŗas pašam vēlāk jāstrēbj.

Ir jau taisnība, ka Kanadas likuma priekšā mēs visi esam līdzīgi un varam brīvi izrunāties, kā mums iepatīkas. Tikai neaizmirsīsim, ka viņi (angļi) ir vairāk līdzīgi kā mēs iebraucēji, latvieši. Zemītis un Dr. Karols zina, ka viņiem no piespļautās bļodas strēbšana neiznāks, bet to gan dabūtu strēbt tie, kam kādreiz rastos vajadzība prasīt palīdzību vai atbalstu mūsu tautai no viņu valdības.

E. L. Toronto.

MĒS CEĻUS NELOKĀM

Šī ir atbilde E.L. Toronto: Jaunieši norāj kanadiešu politiķi.

Drošsirdīgie jaunieši darījuši pareizi. Viņi nenāk no tā laikmeta, kad laicīgiem un garīgiem kungiem bija jālaiza rokas. Ko mums deva pēckaŗa cimdu došanas diplomātija? Itin neko!

Šinī laikmetā mēs vairs nevaram bučot roku un lūgt to, kas mūsu. Mūsu jauniešiem ir tāds pats uzdevums, kāds bija mūsu brīvības cīnītājiem divos kaŗos: prasīt un ņemt, kas ir mūsu.

Ņemsim par piemēru Izraēlu. Skaitliski maza daļa no žīdu tautas dzīvoja Palestīnā. Šī mazā tautas daļa pēc Otrā pasaules kaŗa neklanījās milzu arabu pārspēka priekšā, bet prasīja un ņēma to, kas viņiem pienācās un arvien vēl pienākas. Tā žīdu sapnis ir piepildīts uz mūžīgiem laikiem. Gods viņu varoņiem!

Pēc raksta spriežot, šis politiķis ir tagadējā laikmeta cilvēks ar uzskatu: ,,dolārs ir Dievs''. Viņš nespēj atšķirt kādas citas tautas svētāko dienu no sporta un vēlēšanu izņākuma. Šādi pārstāvji mums nevar dot neko citu kā tikai sliktu. Nost ar rokas bučošanas diplomātiju! Gļēvulība nepalīdzēs.

Neapkaŗosim mūsu drošsirdīgos jauniešus, bet atbalstīsim. Tikai šie drošsirdīgie vīri nākotnē spēs piepildīt latviešu tautas sapni — brīvu Latviju. Lai dzīvo mūsu varoņi paaudžu paaudzēs! Kaut vairāk būtu šādu drošsirdīgo!

J. Cerbulis, Ph.D. ASV.

PAREIZA NOSTĀJA

Mūsu laikraksta 3. numurā tautietis G.L. Toronto lasītāju vēstulēs apgalvo, ka Latvija Amerikā redaktors laikrakstu pārvērtis par reakcionāru galēji labā spārna oficiozu. Demokratiski principi redaktoram neinteresējot, vēstules nepublicējot u.t.t. Rakstā ir jau brīdinājums laikrakstu atteikt, ja neklausīs, kā atsevišķa persona vēlas.

Mēs pašreiz pārlaižam politiska sajukuma laikmetu. Daži atzīst, ka sadarbība ar boļševikiem ir labdarība, kultūras sakarnieku darbība nepieciešama u.t.t. Cik ir tādu, kuŗi nelokāmi un stingri stāv par savu tautu? Par savu Latviju! Domāju, ka nelokāma stāja un latviskā vārda turēšana pāri visam ir mūsu goda lieta. Redaktora nostāja nav reakcionāra, bet latviska. Progresīvo vēstules, ja tās nepublicē, varbūt ir progresīvas un saistītas ar tā saucamo kompromisa politiku. Par šo vēstuļu nepublicēšanu varam izteikt redaktoram paldies. Mums jāaudzina sevī un nākotnes latvietī latviskās Latvijas gars, bet ne cits. Vēstules, kuŗas parādījušās citās avīzēs un Latvija Amerikā redaktors neatbild, ir pareiza rīcība. Ne redaktoram, ne arī lasītājam nav daļas par to, ko kāds raksta citos izdevumos — atkal paldies! Ikkuŗš latvietis ar stingru latvisku stāju izteiks atzinumu un pateicību LA redaktoram par viņa pareizā ceļa staigāšanu.

J. Treijs Kesvikā.

MINERĀLI LATVIEŠU ZINĀTNIEKU VĀRDĀ

1979. gadā 43 gadu vecumā no kādas Dienvidamerikā iegūtas slimības nomira latviešu zinātnieks minerālogs Gunārs Peniķis. Tagad viņa vārdā nosaukts Gunāra atrasts vēl nepazīstams minerāls. Tas nosaukts — penikists. Šo minerālu un vēl otru viņš bija atklājis kopā ar minerālogu Aleksi Kulanu. Otrs minerāls nosaukts par — kulanifu. N. S.

M. Rozentāle

Saules un sapņu gaismā

ZENTA LIEPA. DIVAS SAULES. DZEJOĻI. GRĀMATU DRAUGS. 1982. 116. LP.

Savā jaunākajā dzejoļu krājumā, kas iznāca pirms Ziemas svētkiem, Zenta Liepa tālāk izkopusi un padziļinājusi savu pasaules un dzīves uztveri — to kluso, rāmo daiļuma pasauli, ko dzejniece meklējusi kopš bērnības (Pašportreti, 1965, 246). Te spīguļo maigie un trauslie sapņi un gaismas atspulgi, kas valda visos iepriekšējos krājumos, īpaši krājumā Gaismas Sijātājs (1969) un Atspulgu Nams (1974).

Krājumā Divas Saules Zenta Liepa sakopojusi 74 dzejoļus, iedalīdama tos 7 nodaļās, katrā pa 9—12. Ja 3. nodaļā Puķu sējējs te ziedēdams gājis ir caurcauri dabas dzeja un 4. nod. — Izsijājot zvaigžņu rasu — mīlestības dzeja, bet 7. nod. — Divas trimdas — dzimtenes un patriotisma motīvi, tad visumā daba un izplatījums, dzimtenes ainas, sirds maigums un dievbijība vijas cauri visām nodaļām, kuŗas pārlijušas no saules gaismas un sapņu gaismas. Sapņi ir kā otra saule, dvēseles gaišums, mirdzums.

Jau pirmajā nodaļā plašs iztēles lidojums no dabas uz mūžību. Šīs nodaļas otrs dzejolis Divas saules norāda, ka viena, kas ,,apvāršņa malā'' ir izplatījuma saule, otra ,,pusnakts debesīs'' ir sapņu un viziju saule. Abu sauļu izstarotās gaismas šaltis ir tik varenas, ka pat ēnas kļūst mirdzošas (9 un 53).

Dabiski, ka no krāsām dzejniecei visvairāk daudzinātā ir baltā. Dzejolis Baltā krāsa (10) ir suminājums tai gan dabā, gan dzīvē, kur baltā diena seko nebaltajai. Saule ir balta (7), kaut citreiz arī zelta (103), katedrāle balta (64), bērnība balta (29), laime balta (79) u.t.t. Šāds skatījums atgādina dainu latvieti, tāpat kā ciešā tuvība ar dabas norisēm. Dzejniece apdzied daudzveidīgas dabas parādības un dabā atradusi laimi. (Dzejolī Kas tava laime?, 25).

Īpaši apsveikts ir sniegs, jo tas atnes baltumu. Sniegs pat pavasari atnes garam (24).

Dabas dzejā īpaši izceļas bagātīgie koku daudzinājumi. Koku ēnās dzejniece atraisās no savām ēnām (41), viņa iejūtas kokos (Sapnis par kokiem, 12) un salīdzina sevi ar koku:

Svešas pasaules dunā
Pasargāta un klusa stāvu—
Kā koks, kā puķe, kā zeme,
Kā pīpenēm pieplaucis lauks.
(11)

Kokiem ir dvēseles dzejolī Liepu dārzs (74) un koki spētu dot cilvēkiem paraugu:

Kaut cilvēks
Spētu tā grūtumu
Nest —
Tik skaisti kā koks! (20)

Tāpat ziedi dod gudrības zintis dzejolī Mācība (36). Beidzot — koki turpina ziedēt arī Aizsaulē (70)

Sapņu un viziju dzejoļu šai krājumā daudz vairāk nekā agrākos: 19, 26, 38, 45, 79, 86, 89, 97, 99 u.c. Un kā gan ne, jo sapņi taču ir tā otrā saule, un sapņi ir laime (79). Arī mīlestība ir sapņojums (50). Iespaidīgas ir rindas, kuŗās mīlestības jūtas izskan dabas līdzībās:

Skanīgs koks tu kļūsti,
Es lapa un zars,
Zieds atvēries tevī (52)

Arī reliģiskās izjūtas Z. Liepai sasaucas ar dabas izjūtām, notiek it kā dabas un reliģisko jūtu, pārdzīvojumu sakušana: Atklāsme (21), Pavasaris (35), Katedrāle (64) u.c. Dievs ir draudzīgs (Acis, 68), labestīgs (21). Aizmūža iztēles atainojas dzejoļos 70, 71, 72 lp. Dzejnieka liktenis ir izteikts dzejolī Mēmie avoti (84). Kādā dzejolī pieminēts Kārlis Skalbe (98), kuŗa gara pasaule tuva dzejniecei.

Zenta Liepa pastāvīgi apzinās savu trimdinieces situāciju un bieži piedomā pie

Tiem, ko neaizsniedz vārdi,
Tiem, kas aiz jūras un viļņa
(28).

Visblīvāk šīs izjūtas izteicas pēdējā nodaļā Divas trimdas. Šeit attēlojas trimdas un dzimtenes mijiedarbība, piem. dzejolī Mēs sadzirdam Jūs (102), kas ir iejutīgs tagadnes stāvokļa skicējums.

Laiku pa laikam dzejniece apzinās, ka ir tālu no dzimtenes, tā ir neaizsniedzama, piem. dzejolī Daugava (91):

Kā lai savu
Dziesmu
Tevī iešūpoju,
Daugava?

Bet dziesma, tautas kultūras svarīgā daļa, neiznīkst, to nevar atņemt. Dzejolī, kas veltīts Annijai Vītolai (105), dzejniece saka:

Dziesmu
Nevar atņemt.

Divi izcili mākslinieki — skatos un stāstījumā

Eduards Dzenis — Līgavas zagšana.

Ēvalda Dajevska un Eduarda Dzeņa darbu slīdīšu izrāde ar Indras Gubiņas komentāriem notiks Draudzīgā aicinājuma laikā 30. janvārī pl. 15 Latviešu Centra vidējā zālē.

Darbus fotografējis un izrādi organizējis Ēriks Dzenis. Jau vairākus gadus viņš uzņēmis Ed. Dzeņa gleznas un zīmējumus, tā radot visai plašu kollekciju. Ēvalda Dajevska iespaidīgās izstādes laikā Ērikam Dzenim radās doma visus izstādes darbus fotografēt diapozitīvos (slīdītēs), lai tos dāvinātu Latviešu Centra bibliotēkai.

Būs izdevība redzēt daļu no Dajevska skatuves, kā arī stājgleznieciības darbiem, kas radīti, sākot ar 1945. gadu, kad Vācijā nodibinājās Mērbekas latviešu teātris.

Eduarda Dzeņa skatē redzēsim viņa darbu šķērsgriezumu no Zviedrijas laikiem līdz visjaunākiem darbiem, kas nav vēl nožuvuši. Attēlos redzēsim latviešu tautu likteņa gaitās, darbā un svētkos.

Indra Gubiņa uzņēmās komentēt šai izrādei, jo abi mākslinieki ir viņai tuvi un labi pazīstami.

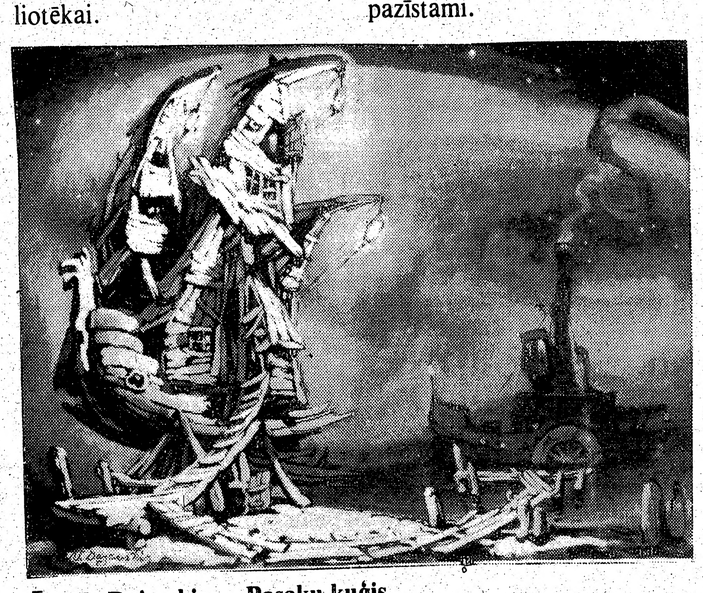

Ēvalds Dajevskis — Pasaku kuģis.

E. Groskaufmaņa pieminai

Šī gada 12. janvārī Greis (Grace) slimnīcā Toronto miris Edvīns Groskaufmanis. Viņš dzimis 1902. gada 30. septembrī Slokā, Latvijā, kur pavadījis arī bērnības un skolas gadus. Pirmā pasaules kara laikā līdz ar vecākiem, brāli un māsām nonācis Krievijā, kur turpinājis izglītību.

Divdesmitajos gados Edvīns Groskaufmanis strādā par lauksaimniecības būvtechniķi Kurzemē. Viņš vieno savas mūža gaitas ar Annu Vitenbergu un par pastāvīgu dzīves vietu izvēlas Kuldīgu 1933. gadā. Drīz pēc tam akciju sab. Ķieģelnieks E. Groskaufmanim piedāvā uzņēmuma direktora-rīkotāja vietu Rīgā. Šo darbu viņš veic līdz 1940. gadam.

1944. gada beigās Groskaufmaņu ģimeni bēgļu gaitas aizved uz Vidusvāciju, vēlāk uz Sillenbuchas nometni pie Štutgartes. Nometnē E. Groskaufmanis ātri vien iekārto divās nelielās telpās keramikas darbnīcu, kur apmāca jaunus podniekus. Drīz tur nodarbina cilvēkus no pašu nometnes un no tuvējās Eslingenas. Pagatavotie gaumīgie darbi ar zīmogu Latvian Handicraft gūst ievērību reprezentācijas izstādēs un latviešu iecienīti tautisko krāsu, formu un rotājumu dēļ.

1948. gadā E. Groskaufmanis izceļo uz Kanadu, kur pēc līguma gada nostrādāšanas saistās darbā Toronto Ķieģeļu sabiedrībā (Toronto Brick Co.). Iesākdams kā strādnieks, viņš ātri pierāda savas zināšanas un drīz pārņem fabrikas vadību.

E. Groskaufmanis pētījis glazēto ķieģeļu produkcijas attīstību. Viņam bija vairākas reģistrētas glazūru patentes, starp tām plaši lietotie baltie Glazetex ķieģeļi; iebūvēti lielās dzīvokļu mājās, skolās, Better Living pāviljonā Kanadas izstādes laukumā un latviešu Sv. Jāņa draudzes baznīcā Toronto, tie ir viņa darba pieminekļi.

Pēc aiziešanas pensijā E. Groskaufmanis Kanadas valdības uzdevumā kā speciālists—padomdevējs brauca uz ārzemēm strādāt Irānā, Zambijā, Brazilijā un Ganā. Viņa saprašanās spēja ar cilvēkiem ir stiprāka par valodas un politiskām grūtībām.

Līdztekus darbam Toronto, cik vien iespējams, Edvīns Groskaufmanis pavadīja laiku savas mājas darbnīcā. Tur atradās podnieka virpa, vairākas krāsnis, glazūru paraugi un plaša keramikas grāmatu bibliotēka. No turienes nāca viņa darinātie svečturi, vāzes, krūzes un citi trauki, tagad ar Venta zīmogu. E. Groskaufmanis bija Toronto latviešu daiļamatnieku savienības biedrs.

Viņu mīļā piemiņā paturēs sieva, dēli Ojārs un Margers ar vedeklām Ausmu un Viju, meitas Baiba un Daina ar znotiem Juri Cīruli un Intu Jānīti, kā arī desmit mazbērni. Par viņu sēro Latvijā māsas Ženija un Viktorija, Floridā vecākā māsa Elza.

B. C.

Zenta Liepa dzejo brīvajā ritmā, gan ne kādā aizgūtā, bet savas pašas ritmā, kas viegls, ar izjūtu dabisku plūdumu, ar īpašiem uzsvariem. Rindas īsas, daudzas sastāv tikai no viena vārda, bet tas tad gūst īpašu spēku, kā piem. 96. lp. Nesasniedzamība vai 9. lp. u.c.

No dzejas līdzekļiem Liepas dzejā sastopam bagātīgi salīdzinājumus un personifikāciju, piem. saule staigāja (7), ausmas putns (65). Ir arī atkārtojumi un simbolisms (63, 88).

Ar šo krājumu dzejniece dāvājusi mūsu trimdas literatūrai ļoti iejutīgas latviskas dzīves uztveres atainojumu. Par viņas dzeju gribētos teikt tos vārdus, kas dzejoļa Balsis meklējot (16) pēdējā pantā:

Kūtrajam, vienaldzīgajam,
Mēma un nesadzirdama,
Balsu un dziļumu meklētājam
Brīnums un dziesma.

Ļoti piemērotu vāku un titullapu ar latviska raksta motīviem zīmējis gleznotājs Edmunds Liepiņš.

INTS LIEPA

piedāvā savas **noveļu un stāstu grāmatas —**

VĒSTĪJUMS un ***VĒJA SLOTAS***

Pieprasāmas: **DV Grāmatnīcā, Toronto** un **A. Vīksnes kungam — 27 Seneca St., St. Catharines, Ontario.**

F. Lūkins

Stingrāku mugurkaulu

Padomju savienības turpmākā politika un attieksmes ar kapitālistisko pasauli lielā mērā būs atkarīgas no gaidāmām pārmaiņām partijas augstākajā vadībā sakarā ar Brežņeva nāvi. Visumā Maskava mēģinās turpināt līdzšinējo labi pārdomāto un izdevīgo politiku: iespējami modernizēt savu saimniecisko dzīvi, kāpināt bruņošanos, maldinošo miera propagandu, kā arī paturēt un pastiprināt politiski ideoloģisko kontroli par sabiedrisko domu. Arī turpmāk partija darīs visu iespējamo, lai pagaidām viss paliktu pa vecam.

Pieredze rāda, ka augstākās vadības maiņa Pad. savienībā gaidrīz vienmēr bijusi saistīta ar ievērojamām politiskām pārmaiņām. Tā tas bija, varai pārejot no Ļeņina uz Staļinu, no Staļina uz triumvirātu, Maļenkovu, Molotovu un Bēriju, tad uz Hruščovu un Bulganinu, vēlāk uz Hruščova vienvaldību un beidzot uz Brežņeva absolūtismu. Ļeņina pārveidotā komūnisma versija, ar kuru lielinieki 1917. gadā tika pie varas Pad. savienībā, atrodas nepārtrauktā veidošanās stāvoklī.

Smagā birokratiskā saimniecības sistēma, padomju saimniecības un tehnoloģijas pieaugošā atpalicība un sabrukusī lauksaimniecība, nesaskaņas nacionālitāšu jautājumā, pieaugošās pretrunas starp komūnistisko ideoloģiju un patieso dzīvi — visas šīs problēmas kļūst arvien smagākas. Vēl bīstamāka ir Pad. savienības tendence kļūt par krievu nacionālu, šovinistisku lielvalsti. Krievu vadoņu komūnisms atrodas ilgā, nepieteiktā karastāvoklī ar kapitālistisko pasauli. Šinī cīņā pieļauti visi līdzekļi.

Pazīmes rāda, ka PSRS pašlaik pat nedomā atteikties no līdzšinējās agresīvās un ekspansīvās ārpolitikas. Vēl vienmēr ir spēkā 1960. gada novembrī Maskavā komūnistisko partiju vispasaules konferencē pieņemtā koeksistences (detantes) definīcija: „Miermīlīga koeksistence valstu starpā nenozīmē atsacīšanos no šķiru cīņas. Koeksistence starp valstīm ar dažādu sabiedrisko iekārtu ir tikai jauna forma šķiru cīņai starp sociālismu un kapitālismu. Pastāvot miermīlīgai koeksistencei, rodas izdevība veicināt šķiru cīņu kolonālās zemēs un nacionālu atbrīvošanās kustību kapitālistu apspiestajās tautās. Miermīlīga koeksistence nenozīmē izlīgšanu starp sociālistisko un pilsonisko ideoloģiju."

Cik veikli Pad. savienība pratusi izmantot šo doktrīnu sabā labā, redzams no krievu komūnistiskās imperijas eksplozīvās izplešanās pēc Otrā pasaules kara.

Kapitālistiskā pasaule, visu laiku dzīvodama savos brīvības un „lielā biznesa" sapņojumos, nav laikus izveidojusi vienprātīgu un kopēju aizsardzības politiku pret PSRS imperiālistiskajām tieksmēm. Turpinoties šādam stāvoklim, rietumu demokratiskās valstis viena pēc otras zaudē brīvību un neatkarību, jo neviena no tām nespēja pašas spēkiem pretoties PSRS pārspēkam. To atceroties, grūti saprast, kādi apstākļi spieda atbildīgus valstsvīrus, kā kādreizējo ārlietu ministru H. Kisingeru, no Zaula pārvērsties par Paulu un ieteikt ASV samierināties ar vienpusīgu krievu diktētu detantes iztulkojumu. Pat visbailīgākais slimnieks, bezizejas stāvoklī būdams, labāk izvēlas smagu operāciju nekā skaidru bojā eju. Pad. savienības hegenimijas tieksmes noteikti jāizbeidz. Tas ir visas brīvās pasaules dzīvības vai nāves jautājums.

Nekad nav piedzīvots, ka kāda agresīva totālitāra lielvalsts labprātīgi atteiktos no saviem ieguvumiem un vēl spožākām izredzēm nākotnē. Maldās tie, kas cer ar ilgtermiņa aizdevumiem vai ar rietumnieku modernās technoloģijas piegādi krievu rūpniecībai pārvērst krievu komūnistisko imperiju par maigas demokratijas paraugvalsti. Tāpat nav izredzes to panākt ar pastāvīgu piekāpšanos. Pieredze rāda, ka tas drīzāk pamudina krievus uz jaunām prasībām. Stāvokli var glābt vienīgi militāri stipras ASV ar ofensīvu politiku. Ar aizstāvēšanos vien neviens karš nav uzvarēts.

Jau Otrs pasaules karš pierādīja, cik cieši saistīts ASV politiskais un militārais stāvoklis ar Eiropu. Prezidents Rūzvelts skaidri saprata, kas notiks, ja Hitleram izdosies satriekt Angliju un iznīcināt tās floti. Tādā gadījumā būs sabrukuši visi līdzšinējie plāni un aprēķini par ASV drošību no Atlantijas okeana puses. Līdz ar to zaudēs nozīmi Monro doktrīna, jūras brīvības princips, Rietumu hēmisfairas solidāritāte, Amerika būs pakļauta pastāvīgam apdraudējumam.

Būs piepildījies V. Čerčila skarbais izteiciens par ASV svārstīgo militāro politiku un nosvēršanos uz izolācionisma pusi: „Amerikāņi pārliecināti, ka savā zemē tie dzīvo pilnīgā drošībā; pēc viņu domām viss, ko no amerikāņiem var prasīt, ir dot angļiem, krieviem vai ķīniešiem ieročus, lai tie tad paši izkaro savus kaŗus." 1971. gadā prezidents Niksons šo Čerčila pārmetumu pārveidoja par ASV jauno kaŗa stratēģiju. Tās pamatā likti trīs noteikumi: 1) Nākošie kaŗi ASV sabiedrotiem jāizkaro pašiem bez amerikāņu kaujas grupu piedalīšanās; 2) ASV atbalstīs savus sabiedrotos vienīgi no gaisa un jūras; 3) amerikāņi piegādās tikai ieročus un citus kaŗa materiālus (ja vien iespējams, pret samaksu).

Šāda tīri veikalnieciska pieeja diezin vai ir pareizais jautājuma atrisinājums. Eiropas un ASV attieksmes jādibina uz sadarbību divu vienlīdzīgu sabiedroto starpā, kuriem ir kopējas intereses kopējā pasākumā. Katra dominēšanas tieksme agri vai vēlu novedīs pie nevēlamām nesaskaņām.

Protams, nevienam domājošam eiropietim nenāk ne prātā prasīt, lai ASV atteiktos no piedalīšanās Eiropas politikā, bet gan, lai Eiropas un eiropiešu politiku amerikāņi nepārvērš par vienkāršu nenozīmīgu sīkdaļu savā vispārējā drošības politikā, kuŗā ietelp arī amerikāņu specifiskās intereses Dienvidamerikā, Klusā okeanā, Dienvidaustrumu Āzijā, Panamā u.c. Še var rasties stāvoklis, ka ASV intereses reizē var būt saistītas ar abām kaŗojošām pusēm, kā piem., nesenajā Lielbritanijas un Arģentīnas sadursmē.

Tagad arī caurmēra amerikānim pamazām kļūst skaidrs, ka gadiem viņš dzīvojis maldīgās domās par ASV drošību, īpaši pēc obligātās kaŗaklausības atcelšanas. Amerika vairs nav tagadējiem ieročiem nesasniedzama un neievainojama. Ir tikai jāsalīdzina tagadējā pasaule ar to, kāda tā bija pēc Otra pasaules kaŗa beigām un kāda tā ir tagad.

Toreiz ASV bija stiprākā lielvalsts pasaulē. Tās atomieroču monopols sen jau pieder pagātnei. Austrumu un Viduseiropa smok zem PSRS jūga. Pat NATO valstis un citi sabiedrotie sāk apšaubīt ASV virsvadību. Viss tas rāda, cik daudz zaudēts nedaudzos gados. Sen pagājuši laiki, kad abi lielie okeani garantēja Amerikai pilnīgu drošību. Ja ASV iestātos bezrūpība bruņošaanās sacensībā vai atdzimtu kādreizējā detantes politika, tad gan varētu pienākt diena, kad cīņas notiktu pašā „Amerikas cietoksnī."

Cilvēkiem parasti ir liels kārdinājums izvairīties no grūtiem pienākumiem, tomēr cena, kas par to vēlāk jāmaksā, kļūst arvien augstāka. Tā noticis ar daudzām tautām, kas, ticēdamas Pad. savienības tukšiem solījumiem, uzskatīja savu dzimteni par drošu, neaizkaŗamu un mūžīgu.

Pienācis laiks ikvienam saprast, ka Pad. savienība politiskā laukā vienmēr bijusi un būs nesamierināms ASV pretinieks, no kuŗa nevar sagaidīt nekādu miermīlību, nekādu vēlēšanos pēc stabilitātes starptautiskās attieksmēs, nekādu ticību koeksistencei komūnisma un kapitālisma starpā. ASV vienmēr jāpaliek spēka pozicijā un jāpierāda pārējai pasaulei, ka ASV zina, ko tās grib, ka tās prot sekmīgi atrisināt savas problēmas un veikt pasaules vadošās lielvalsts uzdevumus.

„Vēstis"

VISJAUNĀKĀS GRĀMATAS

Ā. Šilde — Pirmā republika..... $18.00
A. Eglītis — Mana banka..... $16.50
Z. Mauriņa — Trīs brāļi, rom..... $15.50
E. Grīslis — Dievs Kungs ir latvju stiprā pils, esejas..... $15.50
Z. Liepa — Divas saules, dzej..... $ 8.50
A. Balode — Mirkļu meti, dzej..... $12.00
A. Eglītis — Caur daudzām zemju zemēm..... $ 7.00
A. Ivaska — Gaisma ievainoja, dzej..... $13.00
A. Melliņš — Uz klusuma spieķa, dzej..... $12.00
I. Liepa — Vēja slotas, stāsti un nov..... $16.00
O. Liepiņš — Tālos atspulgos, atm..... $24.00
K. Sidars — Aiz ezera balti bērzi, rom..... $16.00
I. Gubiņa — Pār plašu jūru, dzej..... $12.00
K. Siljakovs — Mana atbilde, atm..... $14.00
G. Janovskis — Ines, rom..... $14.00
A. Apse — Gandrīz ģenerālis, rom..... $12.50
L. Kalniņa — Valentīns un viņa sievietes..... $12.50
V. Janelsiņa — Divas jakas un taksido..... $15.50
O. Perro — Holmas cietoksnis..... $12.00
A. Dziļums — Vēja kanepe, rom..... $12.00
P. Kalniņš — Viesuļi — Virpuļi, atm..... $22.00
A. Plensners — Vecā liesma, mīl. st..... $ 4.60
VERONIKA STRĒLERTE, sakārt. M. Gūtmane..$12.00

Piedāvā dāvanām: gleznas, rotas, keramiku, ādas un koka izstrādājumus, kā arī citas mantas.

DV GRĀMATNĪCA, 491 College St., Toronto, Ont. M6G 1A5, tālr. 921 - 7121. Pasta sūtījumiem 10% piemaksa.

DV GRĀMATNĪCAS NODAĻA-SALONS, 4 Credit Union Drive, Toronto, Ont. M4A 2N8, tālr. 757-1482.

Andrejs M. Stikuts
B.A., L.L.B.
ADVOKĀTS
20 Queen Street West, Suite 1104, Box 48, Toronto, Canada M5H 3R3
Tel. (416) 977-8720

ĒRGĻU LIGZDAS MEDUS
30 Dewson St.
Toronto, Ont.
Telefons 534-0563
S. Vasarājs

Dāmu un kungu DRĒBNIEKI
šuj apģērbus pēc mēra un Jūsu gaumes
Runā vāciski
Old Mill Tailors
Rudi H. Schneider
7 Riverview Gardens — 769-9535
pie Bloor, vienu bloku rietumos no Jane

BALTIC PLASTERING
Lic. 10586
izdara **apmetumu darbus** un veic citus **mazākus māju remontus.** Šinīs darbos 30 gadu prakse.
Lūdz zvanīt **Lielbārdim 769—4496.**

Nikolajs Seglenieks

Baiba un Ilga čekā

VĒSTULE LATVIJAI AMERIKĀ NO STOKHOLMAS

Traģisko ziņu par divbērnu mātes Baibas Vītoliņas un viņas meitas Ilgas aizturēšanu Rīgā Zviedrijā uzzināja no ziņojuma Zviedrijas televīzijā. Intervēja Baibas vīru --- komponistu Andri Vītoliņu, kas izteicās, ka Baibas un Ilgas aizturēšana Rīgā ir atriebības akts par divu krievu diplomātu izraidīšanu no Zviedrijas un ka šāda rīcība pieder pie Pad. savienības diplomatiskās spēles noteikumiem.

„Atzīmējams, ka manai sieģai un meitai līdz bija tikai dāvanas Ziemsvētkiem — drēbes un ziemas apavi. Izrādās, ka bērnu apavi ir bīstami Pad. savienības drošībai."

Zviedrijas latviešu centrālās padomes pārstāvis sazinājās ar Zviedrijas ārlietu ministriju pirms ziņojuma televīzijē, jo bija ienākusi ziņa, ka Rīgas tūristu grupā, kas pirms Ziemsvētkiem bija devusies uz Rīgu, nav vairs divas latvietes. Tai pašā laikā pienāca ziņa, ka Zviedrijas ģenerālkonsulu Ļeņingradā bija kontaktējusi Baiba.

Baiba bija aizbraukusi uz Rīgu apmeklēt savus tuviniekus, kā viņa to bija darījusi vairākkārt agrāk. Iepriekšējā vasarā viņai noraidīja vīzu iebraukšanai Latvijā kā privātpersonai, šoreiz, piedaloties tūristu grupā, viņa vīzu saņēma. Grupa ieradās Rīgā 22. decembrī. Ceturtdien, 6. janvārī, kad tūristu grupai vajadzēja atstāt Rīgu, Baiba un Ilgu aizturēja. Abas aizveda uz vīzu departamentu. Tur atsevišķās telpās divpadsmit stundas abas pratināja.

Svētdien, 9. janvāŗa vēlā vakarā, Baiba un Ilga no Tallinas ar kuģi ieradās Helsinkos, kur abas sagaidīja žurnālisti ar fotografiem un televīziju kamerām.

Ierodoties Helsinkos, māti un meitu, abas Zviedrijas pavalstnieces, sagaidīja divi ierēdņi no Zviedrijas sūtniecības.

„Mūsu nauda ir izdota. Naktī uz Zviedriju neiet neviena lidmašīna, ne kuģis; viss brauciens bija samaksāts ar tūristu grupu. Tas, ka mēs šeit atrodamies bez tūristu grupas, ir KGB vaina." Varēja manīt, ka Baiba un Ilga bija bezgala nogurušas, satrauktas un izmisušas. Sūtniecības darbinieki sagādāja viesnīcu un biļetes uz Stokholmas kuģi nākošā dienā.

KGB abas arestēja kopā ar diviem radiniekiem Rīgā. Pirmā dienā pratinātas nepārtraukti 12 stundas. Pratinātājs parādīja kādu anonima ziņotāja vēstuli, kas bija nosūtīta no Stokholmas. Tur bija rakstīts, ka Baiba darbojas līdz kādā latviešu pagrīdes organizācijā un ka viņa ieradusies Rīgā, lai izvestu uz rietumiem mākslas un antikvāriju dārgumus, lai financētu organizācijas darbību.

Pratinātājs nepārtraukti teica, ka neesot nozīmes kaut ko noliegt, jo viņš varot visu pierādīt, un ka abas apcietinātās un viņas radi tikšot nosūtīti uz Sibiriju. Bet ja viņas sadarbošoties ar KGB, tad sodu mīkstināšot. Baiba zināja, ka visi „pierādījumi" bija viltojumi, jo viņas nebija izdarījušas nekādu pārkāpumu. Viņa arī zināja, ka abas tiks notiesātas par neizdarītiem pārkāpumiem. Nopratinātājs runāja pārliecinoši, kā jau tāds, kas zina, ka viņam ir taisnība.

„Tas bija šausmīgi," sacīja Baiba, „tāpēc es lūdzu, lai man atļauj piezvanīt zviedru ģenerālkonsulam uz Ļeņingradu. Man to liedza, aaizbildinoties, ka telefona līnija nedarbojoties."

„Es nepārtraukti raudāju," saka Ilga, „un lūdzu, lai man ļauj satikt manu māmiņu, bet to neatļāva. Mana māte un radinieki esot apcietināti, tos nodošot tiesai. Izmisumā es nespēju neko domāt. Sāku gandrīz vai ticēt, ka māmiņa, man nezinot, varbūt tomēr izdarījusi kaut ko nelikumīgu. Nopratinātājs bija neticami veikls. Katrā otrā teikumā viņš man draudēja. Viņš runāja paceltā balsī. Brīžiem viņš daudzīgi lūdza, lai pārtraucu raudāt, bet nākošā brīdī atkal man draudēja.

Pēc divpadsmit stundām abas atbrīvoja. Tas notika pēc tam, kad Baiba bija „atzinusies" vienā nozieguma — viņa bija iedevusi ziemas zābakus kādai Rīgas paziņai.

„Naudu zābakiem es biju saņēmusi no manas draudzenes māsas, kas dzīvo Stokholmā," saka Baiba.

Nākošā dienā atkal pratināja Baibu, Ilgu un divus radiniekus. Nopratināšana bija mierīgāka. Tā nebija personiska, bet attiecās uz Stokholmas latviešiem, kas ir pretkomūnistiski noskaņoti. Mums rādīja daudz fotografiju un minēja daudz vārdu. Nopratinātāji vēlējās zināt visu par rādīto un jautāto. Nopratinātāji vēlējās, lai Baiba liecinātu pret kādu latvieti Lidiju, kuŗai viņa bija iedevusi ziemas zābakus. Tie nepārtraukti uzsvēra, ka Lidija bija slepenās opozicijas grupas vadītāja Latvijā. Viņa vēl arvien atrodas KGB arestā.

Pēc septiņām nopratināšanas stundām Baibai un Ilgai uzlika mājas arestu. Viņas drīkstēja pārgulēt pie radiniekiem. Nākošā dienā viņas atkal bija KGB, kur saņēma paziņojumu, ka viņas izraidīšot nākošā dienā. Pēc tam mūs uzmanīja visu laiku. Vilcienā uz Tallinu mums blakus sēdēja divi KGB vīri. Tas pats bija Tallinas restorānā, mums sekojot uz kuģi, kas devās uz Helsinkiem. Pirms uzkāpšanas uz kuģa vēlreiz izmeklēja mūsu rokas somiņas.

Otrā nopratināšanas dienā, kad Baiba pieprasīja telefona sarunu ar ģenerālkonsulu Ļeņingradā, „telefona līnija bija salabota" un viņa dabūja iespēju pastāstīt par visu notikušo konsulam.

Pirmdienas vakarā Baiba un Ilga ieradās Kapellšērā, kas atrodas patālu no Stokholmas. Tur atkal bija žurnālistu, fotografu un televīziju darbinieku „armija". Jau tajā pašā vakarā abos zviedru televīzijas kanāļos rādīja ierašanos.

Sarunā Andris Vītoliņš izteicās: „Ja kāds tuvinieks brauc uz Latviju, tad vienmēr ir jābūt sagatavotam, ka var rasties kādas komplikācijas."

16 gadu vecā Ilga sacīja: „Helsinkos nokāpjot no kuģa, mūs pārsteidza daudzie žurnālisti. Tas bija nogurdinoši. No tā, ko esam paspējuši izlasīt laikrakstos, daudzas detaļas ir nepareizas, citādi viss pareizi atstāstīts."

Baiba izteicās: „Vairākkārt esmu apciemojusi savus radus Rīgā. Šoreiz vēlējos ar viņiem kopā sagaidīt Jauno gadu. Mums bija individuāla vīza uz Rīgu, bet atpakaļbrauciens kopā ar tūristu grupu 6. janvārī. Tā mēs pieprasījām vīzu, kuŗas beidzamā diena bija 6. janvāris. Dīvainā kārtā vīzā bija — 10. janvāris. Kāpēc? Tagad ir lielāka skaidrība. Mūsu aizturēšana bija izplānota, lai beidzamās trīs dienas mūs nopratinātu. Mūsu dāvanu saiņos nebija nekā aizliegta. Lidijas radinieks Stokholmā iedeva naudu, lai viņai nopērkam ziemas zābakus Rīgā. Iedeva arī kasetes spēlējamo aparātu un dažas tukšas kasetes. Lidija pieder pie baptistu draudzes un esot vēlējusies kasetes, lai uz tām iespēlētu baptistu dziedātas dziesmas.

Viņiem nepatika, ka man ir bērnu grāmatu apgāds, jo tas uzturot trimdas latviešu bērniem nacionālu garu. Mums jautāja tīri privātas lietas: vai ir savrupmāja Stokholmā, vai ir auto? Tie bija mēģinājumi rādīt, ka dzīvojam pāri saviem līdzekļiem, pierādījums, ka saņemam līdzekļus no amerikāņiem. Tas neizdevās. Sevišķa iztauja bija par sociāldemokratiem Zviedrijā un par viņu žurnāla „Brīvība." Es pazinu visus nosauktos vārdus, bet piebildu, ka man nav nekādi īpaši sakari. Vai es piederot pie baptistu Gaismas akcijas, kuŗu vada mācītājs Kļaviņš. Arī ar to man nebija nekādu kontaktu. Pēc tam minēja Latvijā dzīvojošo radu vārdus. Pazinu māsīcas dēlu, kuŗam kādā iepriekšējā braucienā ar kādu citu personu bija nosūtītas džīnas. Pirmajā dienā bija izkratīts mana brālēna dzīvoklis, tur neko neatrodot. Izmeklēja arī visu mūsu bagāžu.

Otrās dienas pratināšanas laikā uz brīdi pa atvērtām durvīm redzēju kādu sievieti ar baiļu izteiksmi sejā. Tā bija Lidija, kuŗu pirms tam biju redzējusi tikai vienu reizi.. Durvis ātri aizvēra. Visu laiku abās dienās saņēmu nepārtrauktus draudus.

Pēc trešās dienās mājā pie radiem es sabruku. Izsauca ātro palīdzību. Ieradās ārsts. Konstatēja ļoti zemu asinsspiedienu. Man iedeva kādu iešļircinājumu. Nākošā dienā es saļimu nopratināšanas telpā. Mani noguldīja uz krēsliem. Nopratinātājs piedāvāja izsaukt ārstu. Es atteicos, baidīdamās no KGB ārsta.

KGB bija sagatavojusi uzņemt video filmu. Pirms tam man nolasīja kriminālo kodeksu, ka man jāatbild uz visiem jautājumiem. Kad kapteinis Stikāns paņēma lapu ar iepriekš sagatavotiem jautājumiem un sāka lasīt pirmo jautājumu, es pagriezu muguru video aparātam un operātoram Valdim. Stikāns aizgāja pēc papildus aparātiem. Pa to laiku operātors Valdis draudēja, ka viņam esot līdzekļi, lai mani piespiestu sadarboties. No krēsla es nošļūcu uz grīdas un sarāvos čokurā. Beidzot Stikāns noteica, ka lieciniece neatbildot un ka mani ar iesaņojumu nemocīšot.

Starp daudzām apsūdzībām bija jautājums, kāpēc es taisījos bēgt no Rīgas 6. janvārī kopā ar tūristu grupu. Man taču bija biļete braucienam atpakaļ uz Zviedriju 6. janvārī. Tā nebija nekāda bēgšana. Tā bija KGB vaina, ka es nevarēju piebiedroties Intūrista braucienam atpakaļ uz Stokholmu.

Man bija jāparaksta apmēram astoņu lappušu garais nopratināšanas protokols. To pārlasīju. Pirms sava paraksta pierakstīju, ka ievestās skaņu lentes nebija iespēlētas, bet tukšas. Tāpat skaņu aparātā nekas nebija paslēpts.

Tallinas viesnīcā, gaidot braucienu uz kuģi, no Intūrista kantoŗa iznāca kāda sieviete. Viņa pienāca pie manis un prasīja, vai es varētu aizvest vēstuli uz Somiju. Es to atsacījos darīt. Iekāpjot taksītī un sākot braukt, pēkšņi mums pretī brauca auto ar lielām gaismām, pa nepareizo ielas pusi, tieši pret mūsu auto. Pēdējā brīdī mūsu šoferis sagrieza stūri, nolamājās, un mēs bijām izglābtas no nelaimes, kuŗā mēs būtu vismaz ievainotas.

Muitā izmeklēja manu rokas somiņu. Liekas, ka vēstule, kuŗu es nepieņēmu, bija provokācija, lai mani vēlreiz aizturētu. Vēstuli neatraduši, tie likās vīlušies." I. E.

Baiba un Ilga dienu pēc atgriešanās Stokholmā. Foto J. Pakuls.

AMERIKAS SAVIENOTĀS VALSTIS

MINEAPOLE

● Savā valodu programmā „Mineapolis Community College" uzņēmusi latviešu valodas un latviešu literatūras kursu mag. phil. V. Bērziņas-Baltiņas vadībā. Latviešu valodas kurss iesācējiem sāksies 27. janvārī, reizi nedēļā, ceturtdienu vakaros no plkst. 19 — 22. Kurss veltīts sarunām, latviešu valodas gramatikas īpatnībām, arī salīdzinājumā ar angļu valodu, raksturīgiem izteicieniem, pievēršoties vārdu krājumam, iesaistītam veselos teikumos un tuvināšanai latviešu gara izpratnei. Kursā var iegūt ieskaites (kreditus).

Latviešu literatūras kurss semināra veidā sāksies otrdien, 25. janvārī, no plkst. 19 — 22: „Rīgas, latviešu kaŗavīra un mīlestības dzejnieka Aleksandra Čaka prozas un poēmu analize." Paredzēts arī iztirzāt Astrīdes Ivaskas Līču lokus. Abi kursi ilgs 10 nedēļas un notiks Latviešu Namā: 2337 Central Ave., N. E. Mineapolē. Kolledža noteikusi 75 dol. par katru kursu; iespējamas stipendijas. Tuvāku informāciju var pieprasīt pie J. Zeltiņa (612) 920 - 9177. **Dts**

GRAND RAPIDI

● Grand Rapidu latviešu koŗa ļaudis ar piederīgiem un viesiem pulcējās Ziemsvētku eglītes vakarā 11. decembrī Latviešu biedrības namā. Svētbrīdi vadīja māc. J. Mednis. Deklamēja Anna Daukste, klavieres spēlēja Marita Runka, Andris Runka un Dženija Brotz, bet Monika Daukste lasīja stāstu par kori un diriģentu. Pēc tam koris nodziedāja trīs dziesmas, diriģēja Monika Daukste un Roberts Zuika. Koŗa priekšniece Biruta Auziņa paziņoja, ka koŗa nozīmes piešķirtas Kārlim Bušam, Mārai Pētersonei un Kārlim Mednim, kas korī dziedājuši vienu gadu. Tās pieprauda dir. R. Zuika. Tie, kas nebija nokavējuši nevienu mēģinājumu gada laikā, saņēma veltes. Lieliska Ziemsvētku vecīša lomā bija M. Daukste.

● Latviešu katoļu draudzes Ziemsvētku ieskaņu dievkalpojums notika 12. decembrī Aglonas Dievmātes baznīcā. Dievkalpojumu vadīja viesis prāv. Kazimirs Vilnis no Zviedrijas, ērģeles spēlēja jaunais mūziķis Dāvids Zadvinskis. Prāv. K. Vilnis stāstīja par svarīgākiem notikumiem Zviedrijā, galvenokārt pieskaŗoties turienes latviešu sabiedriskai un reliģiskai dzīvei. Viņam līdz bija arī kāda filma, kuŗu uzņēmuši repatriējušies vācieši, kas tagad nesen apmeklējuši okupēto Latviju. Tiem bijusi iespēja ne tikai filmēt, bet vākt intervijas no turienes latviešiem. Filmu tomēr nevarēja izrādīt, jo neizdevās sagādāt piemērotas ierīces.

● Latviešu veco strēlnieku leģendāro Ziemsvētku kauju atceres sarīkojums ar svētku eglīti, pieminot arī 2. Pasaules kaŗa smagās latviešu leģionāru cīņas Kurzemē, notika Latviešu biedrības namā 8. janvāŗa vakarā. Māc. J. Mednis teica svētrunu un nodziedāja pāris Ziemsvētku dziesmas. Mācītājam sakarā ar aizvadīto dzimšanas dienu pasniedza grāmatu, tāpat veltes — grāmatas saņēma visi kaŗa invalidi un vecie strēlnieki, un tiem, kas nebija klāt, nosūtīja visu vakara dalībnieku parakstītas apsveikuma kartītes.

● Latviešu pensionāru biedrības saietā 31. janvārī pl. 12 Latviešu biedrības namā Harijs Vunge pakavējās pie vērotā un dzirdētā okupētajā Latvijā un kādas pārmaiņas tur notikušas pēdējo gadu laikā. Bija siltas pusdienas un pārrunas.

V.Z.

Milvokieši atbalsta poļu tautas nacionālo revolūciju. Demonstrācijā pie pilsētas valdes nama — priekšā ar plakātiem R. Prūsis (pa kreisi) un V. Gailāns. Foto V. Jaunkalnietis.

Solidāritātes atbalstīšanas demonstrācijā Milvokos svecītes pie skujām veidotā krusta iededzina E. Mintika (pa kreisi) un M. Tocupa. Foto V. Jaunkalnietis.

Milvoku DV apvienības gada svētkos dziedāja apvienības vīru koris diriģenta V. Aparjoda vadībā. Foto V. Jaunkalnietis.

Dzīvīte, dzīvīte,
Šūpojos tevī...

MASKU BALLE

Sestdien, 5. februārī
plkst. 20.00 Latviešu Namā
491 College St., Toronto.

- Labāko masku godalgošana.
- Priekšnesumi: Maija Ķuze, Auseklis Pērkons, Alberts Vītols.
- Pilna bufete. ● Loterija.
- Jaunas dekorācijas gatavojusi Ruta Grāvleja.
- Runču deju mūzika Alfreda Grīnberga vadībā.

Ieeja **bez maskām — $12.-**
ar maskām — $10.

Galdiņi rezervējami līdz 4. febr. pie
Zigrīdas Birnes, tel. 261—5254
Skaidrītes Tēraudas, tel. 225—5534.

Aicina **TORONTO LATVIEŠU BIEDRĪBA un DV TORONTO NODAĻAS VALDE.**

Jaunieši, kas vēlētos izstādīt savus mākslas darbus

Šī māksla ir jauna

tēlojošās vai lietiskās mākslas izstādē, lūgti darbus nogādāt Latviešu Centrā, 4 Credit Union Dr. Toronto. Lūgums sazināties ar **Ritu Jansoni 767—1388** vai ar **Ritu Ozoliņu 757—9592 līdz 28. februārim.**

MONTREALA

● Negaidot 11. janvārī mūžībā aizgāja Armands Kiršteins, viens no nedaudziem Montrealas saimniecisko uzņēmumu īpašniekiem. Viņš bija dzimis 1911.g. 5. novembrī un pazīstams ar savu būvmateriālu tirdzniecības uzņēmumu. Izvadīšanu 13. janvārī veica prāv. A.Voitkus.

Vanagu Kārlis

Trimdinieka piezīmes 64

Tikai personiski! Cik daudz starp mūsu vecajiem ir vientuļnieku, un cik nelaimīgi tie jūtas, par to liecina pieaugošie sludinājumi mūsu trimdas laikrakstos, kur vientuļnieki meklē līdzgaitniekus atlikušajam dzīves gājumam. Skopās sludinājuma rindas izteic daudz un mūsu sociologiem un psīchologiem dod vielu studijām par vientulību trimdā. No simtiem šeit niecīga izlase iejutīgi pauž šo problēmu. Tuvību vairāk meklē sievišķi, bet ir arī tādi, kas meklē, vienalga, draugu vai draudzeni, ja tik ,,saticīgs raksturs''. ,,Ja esi viens, sirsnīgs, saticīgs, — raksti Vēsmai.'' — ,,Ja esi viens, sirsnīgs, pensijas gados, raksti — būsim draugi. Ilga''. — ,,Pensionāres, ja esat vienas, bez drauga, rakstiet, varbūs mēs meklējam viens otru. 68.'' — ,,Tautieti, no 60—70 g.v., ja esi palicis viens, tici labākai dzīvei saules rietā, man ir dārziņš, kur vīst rozes un sāp sirds. Helga.'' — ,,Sailgojos pēc patiesas draudzības un pilnīgākas dzīves, vēlos sarakstīties ar tautieti starp 66—79 g.v., bet ja mīļa sirds, gadu starpība nav svarīga. Patiesība.'' — ,,Tautieši-pensionāri (65—70 g.) sarakstīsimies, iepazīsimies, varbūt ziemas salā sildīsimies sirsnīgā draudzībā. Zenta.'' — ,,Atraitne vēlas atlikušo dzīves ceļu nostaigāt kopīgi ar pensijas gados maigas dabas tautieti. Margrietiņa.'' — ,,Pensionārs 70. gados, meklē dzīves draugu starp vientuļām atraitnēm. L.A.'' — ,,Ja kāda vai kāds pensijas gados cieš no vientulības, esmu otra vientule. Optimiste.'' — Visīpatnējākais pag. gadā tomēr bija šis sludinājums: ,,Atraitne — nabaga, slinka, neglīta vēlas draugu pensionāra gados līdz 90 g.vecu.'' Augšējo izlasījuši, nesmīniet un nezobojieties, tās personīgās rindas pauž dzīvu cilvēku smeldzi un sāpes būt pamestiem svešajos krastos. Viņi ir nelaimīgi...

* * *

Pirms pusotra gada, 1981. g. 4. jūlijā, Latvijā Amerikā publicētajā rakstā Šachmats Amerikai bija drāmatiski aprakstīta ASV prezidenta izdomāta uzruna amerikāņu tautai, paziņojot, ka PSRS vadonis Andropovs pieteicis ASV ultimātu. ASV tas ir jāpieņem, jo nav nekādas citas izejas (zemes aizsardzība tālu vēl nav nobeigta, Turcija pārgājusi padomju orbitā, Eiropa okupēta, sociālistu valdība Anglijā nolīgusi ar Kremli draudzības līgumu, Persijas jūras līča ellas lauki zaudēti, ienaidnieka rokās visi trumpji ASV sagraušanai). Andropova piedraudētais totālais kodola un ķīmisko ieroču karš nozīmētu amerikāņu tautas iznīcināšanu. Ultimātā Andropovs ASV prezidentam lielīgi paziņojis, ka Kremlim jau ir gatavi ASV pilsoņu kadri, kas 48 stundās pārveidos uz sociālistiskiem pamatiem jauno ASV pārvaldes iekārtu. Pieminētajā rakstā sīkāk izgaismota krievu uzbrukuma stratēģija un ASV nevarība to atvairīt (sameklējiet pieminēto laikraksta numuru).

To visu pieminam tālab, ka raksta publicēšanas laikā, 1981. g. vasarā, tāda Andropova nedz Krievijas valdībā, nedz kompartijas politbirojā nemaz nebija! Vai tās bija kāda gaišreģa laika zīmes, ja iedomājamies, ka tāda ASV kapitulācija varētu notikt tagad, kad nu patiesi šāds Andropovs, pilns viltības un apslēpta naida, glumi vien sagatavo pēdējā brīvības bastiona bojā eju pasaulē? Kālab neviens sīkāk nemin Andropova ,,grēkus'', kas visi pēc Nirnbergas tribunālā pieņemtajiem principiem kvalificējami par noziegumiem, kas prasa visbargāko sodu?

amber

AMBER PRINTERS & PUBLISHERS LTD.
125 BROADVIEW AVENUE
TORONTO, ONTARIO
466-1514; 465-7902

Paneļa diskusijās par Brīvības Fonda darbu piedalījās no kr. V. Upeslācis, LNAK priekšsēdis T. Kronbergs, vicepriekšsēdis Dr. L. Lukss un Dr. A. Šteins. Foto V. Plampe.

Bieži vien talkā ieguldītais darbs nav mērojams ar dolaru devumu. Ikvienā lielākā sarīkojumā DV Toronto nodaļas talcinieces —vanadzes pieliek savas čaklās rokas un atsaucīgu sirdsdedzi. Uzņēmumā no kreisās: Vera Bebre, Mirdza Zvirgzdgrauda, Ženija Mēmene, Sandra Emsiņa, Katrīna Reinberga, Milda Inte, Olga Vandele. Foto V. Cinis.

Draudzīgā aicinājuma ietvaros Toronto latviešu tautas augstskolas Sestdienas ģimnazijas drāmatiskais pulciņš 29. un 30. janvārī Latviešu Namā izrādīs Rūdolfa Blaumaņa Zagļi; režisors Ernests Jurševskis. Attēlā šīs izrādes aktieri: no kr. Pēteris Rudzītis, Viktors Freibergs, Gunārs Brands, Sarma Gaide, Elmārs Tannis, Silvija Tinta, Ruta Lauze un Uve Aspazija Hodžinsa (Hodgins), sēž. Foto V. Plampe.

Diediet meitas, nu iet raži
Mežiem gali līgojas.
Nu iet puiši koklēdami
Pār ābeļu tīruminu.

JAUNATNES DZIESMU SVĒTKU ATSKAŅU

KONCERTS

5. februārī pl. 19 Toronto Latviešu Centrā, 4 Credit Union Drive.

Piedalīsies jaunatnes koŗi un kokļu ansambļi no Hamiltonas, Toronto un apkārtnes. Diriģēs Jānis Beloglāzovs un Vizma Maksiņa.

Sekos *deju vakars. Bufete* un atspirdzinājumi.

Ienākums par labu Latviešu Centram.

Ieeja $5.-, pensionāriem un studentiem $4.-, jaunatnei līdz 12 g. brīva.

Visi laipni ielūgti!

PĀRDODAMAS saimnieciska uzņēmuma akcijas. Tuvāka inform. 783—8051 pēc pl. 18.

IZĪRĒJAMA ISTABA

Wellesley-Parlament rajonā
493—6401.

Latviešu Centrā Umurkumurā

katru ceturtdienu spēļu vakari — šachs, kārtis u.c. Etniskas vakariņas. Ik piektdienas vakaru ēdienkarte. Katra mēn. 1. un 3. sestdienā sadziedāšanās. Sporta spēles televizijā. Visi mīļi gaidīti.

Kārļa Suntaža būvdarbi,
Metro lic. B 2494.
Būvē jaunas mājas un vasarnīcas. Izdara pārbūves, remontus, krāsošanas un mūrēšanas darbus. Sagādā atļaujas.
Zvanīt 751-6829.

TORONTO ZIŅAS

● Literārā pēcpusdienā 16. janvārī Latviešu Centrā mācītājs A. Celms referēja par Jāni Jaunsudrabiņu: No Neretas līdz Kerbekai, pieminot 105 gadus kopš rakstnieka dzimšanas un viņa 25 aizmūža gadus. Stundu ilgo referātu noklausījās 130 apmeklētāju. Referātā bija daudz citējumu no Jaunsudrabiņa grāmatām. Viņš vieži vien trimdā atsaucies uz Mūsmājām, kur ietverti mūsu zemes ļaudis un vēsturiskie likteņi. Lielākie Jaunsudrabiņa darbi ir autobiografiski — apraksti par savu dzīvi, vietas, kur bijis, ko skatījis un izjutis. Rakstnieks saka, ka vecumā domas kā bultas šaujas atpakaļ bērnībā — uz Mūsmājām. Piemini Latviju! Jo nekur nav tik labi kā dzimtenē. Referents apskatīja arī triloģiju Aija, kas radusies posmā pirms un pēc 1. Pasaules kara un ko salīdzināja ar neviltotu un labi noaustu latviešu vadmalu, kur velti meklēt kādu mezglu, tāpat romānu Neskaties saulē. Arī šim mūsu vislatviskākajam rakstniekam bija jāizbeidz sava mūža gaitas svešā zemē Rietumvācijā — Kerbekā.

● Studenšu korporāciju kopas Toronto gadskārtējais tējas vakars, kas domāts līdzekļu iegūšanai kopas studenšu stipendiju fondam, šogad bija labi apmeklēts un sagaidāms arī atlikums. Vakara 200 dalībniekus 22. janvārī Centra lielajā zālē apsveica kopas seniore Guna Plūmane (Spīdola). Notika mantu loterijas izloze viceseniores Zanes Jansones (Daugaviete) vadībā. Deju mūziku spēlēja igauņu orķestris Kaija. Par cienastu rūpējās kopas ekonome Rasma Pērkone (Daugaviete) un dziesmu vadīšanu — Sibilla Korule (Gundega).

● Toronto latviešu katoļu draudzes kārtējais mēneša dievkalpojums 13. februārī pl. 13 prāv. Dr. B. Kokina vadībā, Kristus Augšāmcelšanās (lietuviešu) baznīcā, 1021 College Str.

● Latviešu pensionāru apvienības 20. janvāŗa sanāksmē Latviešu Namā 180 dalībnieku noklausījās dzejnieces Birutas Senkēvičas priekšlasījumu par rakstīto vārdu, sākot ar rakstu zīmēm akmenī un kokā, līdz pirmajai — Gūtenberga spiestuvei, apskatot arī tagadējo iespiešanas tehniku. Viņa arī pieminēja Draudzīgā aicinājuma dienu 28. janvārī, ko izsludināja Kārlis Ulmanis. Pēc sarīkojuma daļas vadītāja K. Taņņa pateicības vārdiem klausītāji pulcējās pie kafijas galda, vēlāk nodarbībās. 3. februārī kultūras filmu izrāde.

● Gaidu un skautu vadītāju mītnes vakars 14. janvārī notika Hamiltonas Latviešu biedrības telpās. Vakaru organizēja un vadīja Ventas gaidu un Aiviekstes skautu vienības Hamiltonā, un tajā piedalījās dalībnieki arī no Toronto un Sv. Katrīnām. Vakaru ar uzrunu atklāja Aiviekstes skautu vienības vadītājs E. Dāvidsons, apsveicot jaunievēlēto Kanadas latviešu gaidu jendas priekšnieci Silviju Ozolu un vadītāju Aleksandru Budrēvicu kā skautu pilnvarnieku padomes priekšsēdi; katrs saņēma trīs dzeltenas rozes. Kopējas vakariņas bija sarūpējusi vadītāja Gundega Dāvidsone ar palīdzēm. Priekšnesumu programmā Dr. P. Cakuls runāja par jauniešu tagadējo psiholoģiju un problēmām. Vadītāji pēc referāta dalījās pārrunās un izteica savus novērojumus vadītāju darbā. Skanēja arī kopējas dziesmas.

● DV teātris Kanadā E. Skujenieka lugas Diriģents izrādē 22. janvārī Sv. Andreja baznīcas zālē par labu TLB sestdienas skolai pulcināja kopā ar bērniem ap 100 apmeklētāju, dodot 450 dol. atlikumu. Sv. Andreja draudzes dāmu komiteja gādāja par bufeti un pacienāja arī aktierus. Skolas pārzine M. Matīsa pateicās DV teātrim un Sv. Andreja draudzei par brīvām telpām, tāpat draudzes dāmu komitejai par bufeti, no kuŗas ienākums arī novēlēts skolai.

● TLB dravnieku kopas sanāksme trešdien, 9. februārī, pl. 19 Latviešu Namā. Sanāksmē pārrunās ziemas darbus dravās.

● Sv. Jāņa draudzes vakarā sestdien, 5. februārī, pl. 17.30 baznīcas zālē māc. A. Celms referēs par K. Skalbi dzīvē un darbos. 6. februārī pl. 11 dievkalpojumā Sv. Jāņa baznīcā piedalīsies teoloģijas students Aldis Elberts no Indianapoles; 30. janvāŗa dievkalpojumā tajā pašā laikā — teoloģijas students Laris Saliņš no Ņujorkas.

● Toronto latviešu koncertapvienības priekšpēdējais koncerts 12. februārī pl. 20 Sv. Lorensa mākslas centrā būs veltīts Tālivalža Ķeniņa skaņdarbiem. Dzirdēsim viņa nesen pabeigto Koncertu 14 instrumentiem, ko paredz atskaņot arī kamermūzikas koncertā dziesmu svētkos Milvokos. Komponista skaņdarbu koncertā Sv. Lorensa mākslas centrā piedalīsies Toronto universitātes mūzikas fakultātes kameransamblis, kuŗu diriģēs pats autors, un DV Toronto sieviešu kŏris Zīle Arvīda Purva vadībā; no solistiem — Ērika Beitāne (soprāns) un Arturs Jansons (altvijole) ar pianistiem Pēteri Zariņu un Editi Timermani. Kā zināms, Tālivaldis Ķeniņš ir Toronto universitātes mūzikas fakultātes profesors. Pēc Latvijas valsts konservātorijas papildinājies pie izciliem franču meistariem Parīzes nacionālajā konservātorijā, kuŗu kā laureāts beidzis 1950. gadā, pēc kam tūliņ pārcēlies uz Toronto un sācis strādāt par mācībspēku universitātē, rosīgi piedalīdamies arī latviešu mūzikas dzīvē, būdams arī Toronto latviešu koncertapvienības pirmais valdes priekšsēdis.

● TLTA Latvisko zināšanu seminārs otrā pusgada nodarbības turpinās 13. februārī pl. 15 Latviešu namā ar diviem referātiem: prof. Kārlis Kļaviņš referēs par Dzimtniecību jaunākā skatījumā, bet dzejniece Indra Gubiņa iepazīstinās ar savu jauno dzejoļu krājumu Pār plašu jūru, veltītu Dziesmu dienām 1979. gadā Gotlandes salā.

● 18. novembŗa rīcības komitejas sēde, pirmā pēc valstssvētku sarīkojuma, notiks 2. februārī pl. 19 Latviešu Namā.

● Sv. Andreja draudzes gada sapulce pēc dievkalpojuma 13. februārī pl. 11 rītā ar ziņojumiem, pārskatu par draudzes saimniecību un padomes locekļu un revīzijas komisijas vēlēšanām un jaunā budžeta apstiprināšanu. Pēc tam pārrunas un ierosinājumi par draudzes turpmāko darbību.

● LNJAK gadskārtējais sarīkojums Šī māksla ir jauna notiks 10 gadu jubilejas zīmē no 18. līdz 20. martam. To ievadīs 18. martā pl. 19 Centrā ar tēlotājas mākslas izstādes atklāšanu; pēc tam pl. 20 kabarē vakars ar jauniešu priekšnesumiem un deju. 19. martā pl. 14 Centrā Inguna G., kas nesen ieradusies no Latvijas, referēs par Folkloras kustību okupētajā Latvijā 70. un 80. gados. Referātu papildinās ar slīdīšu izrādi. Pl. 19 turpat koncerts; piedalīsies Arturs Jansons (altvijole), Pēteris Zariņš un Inese Čerņavska (klavieres) un Juris Ķeniņš (čells). Pēc koncerta balle, deju mūziku spēlējot kapellai Akacis no Ņujorkas; vadītājs Gatis Gaujenieks. Svētdien, 20. martā, rakstnieku rīts ar ,,šampaniešu brokastīm'' Umurkumurā. Visas trīs dienas Centrā būs Tēlotājas mākslas un lietiskās mākslas izstāde. LNJAK kongress 14. un 15. maijā.

● LNJAK valdes rīkotie Slidošanas prieki notiek 29. janvārī plkst. 15 Nathan Phillips Square. Pēc izslidošanās kopīgas vakariņas Nag's Hed (Wellington & York ielā).

● Mednieku un makšķernieku kluba biedru sapulce 30. janvārī plkst. 10.30 Latviešu ņamā, 491 College ielā. Ja nesanāktu kvorums, sapulce būs tiesīga plkst. 11 no rīta pie katra ieradušos biedru skaita. Darba sekā pārrunas par aizvadītā gada darbību, amatpersonu vēlēšanas un turpmākās darbības jautājumu apspriešana. Klubam neizdevās noorganizēt iecerētās 3 klubu žibulēšanas sacīkstes 8. janvārī sakarā ar laika apstākļiem. Sacīkstes atliktas uz nenoteiktu laiku atkarībā no meteoroloģiskiem apstākļiem.

● DV nodaļas biedru gada sapulce 27. februārī plkst. 11.30 DV namā, 125 Broadview Ave.

● Kurzemes Ziemsvētku kauju 38 gadu atceres salidojums 15. janvārī Saulainē risinājās sirsnīgā noskaņā, ko veicināja patīkamie laika apstākļi, jo pēc ilgāka starplaika atkal bija uznācis sniegs.

Svētbrīdis pulcināja ap 50 dalībnieku. Tā ievadījumā Ziemsvētku kauju līdzgaitnieks S. Leimanis kritušo cīnītāju piemiņai nolika vainagu pie pieminekļa altāŗa. Dega svētuguns, un goda sardzē baltos pārvalkos ar šautenēm stāvēja Ziemsvētku kauju vīrs A. Beitāns no Grantonas, Ont. un plkv. Januma pulka cīnītājs A. Udenāns no Detroitas, Mich.

Māc. A. Celms savā svētrunā apcerēja Ziemsvētku kauju notikumus un latviešu karavīru cīņas garu, stāvot sardzē par Tēvzemes brīvību.

Kauju ugunīs kritušos cīnītājus un pēdējā laikā mūžībā aizsauktos cīņu vīrus godināja ar klusuma brīdi. Svētbrīža norisē izskanēja cīnītāju lūgšanas dziesma Dievs Kungs ir mūsu stiprā pils un Latvijas himna.

Saulaines sabiedriskās telpās pulcējās ap 40 bij. cīņu vīri ar piederīgiem un ciemiņiem, to vidū arī viesi no Londonas, Ont. Kurzemes kauju plkv. R. Oša komandētā 43. kaujas pulka bij. cīnītājs V. Tikiņš uzrunā atcerējās atsevišķus cīņu brīžus Ziemsvētku kauju sektorā Priežusargu māju apkārtnē. Tur mežziņa mājā bija novietojies kaujas bataljona stābs. Cīnītājs un dzejnieks Modris Lorbergs lasīja vakara noskaņai veltītus dzejoļus. Londoniešu sacerējumu nolasīja vakara programmas vad. S. Leimanis. Cietokšņa cīņu dalībnieks O. Kļavenieks sveicināja no bij. Ziemsvētku kaujas pulka komandiera plkv.ltn. Rūdolfa Kociņa Vācijā un no vairākiem bij. cīņu vīriem ASV. Groziņu vakara galdu bija klājušas Ausma Leimane, Biruta Celma, Benita Tiltiņa ar pal. Cieminu vidū bija arī kaujinieku vltn. Oskars Perro, DV Toronto nod. priekšs. Z. Akots u.c.

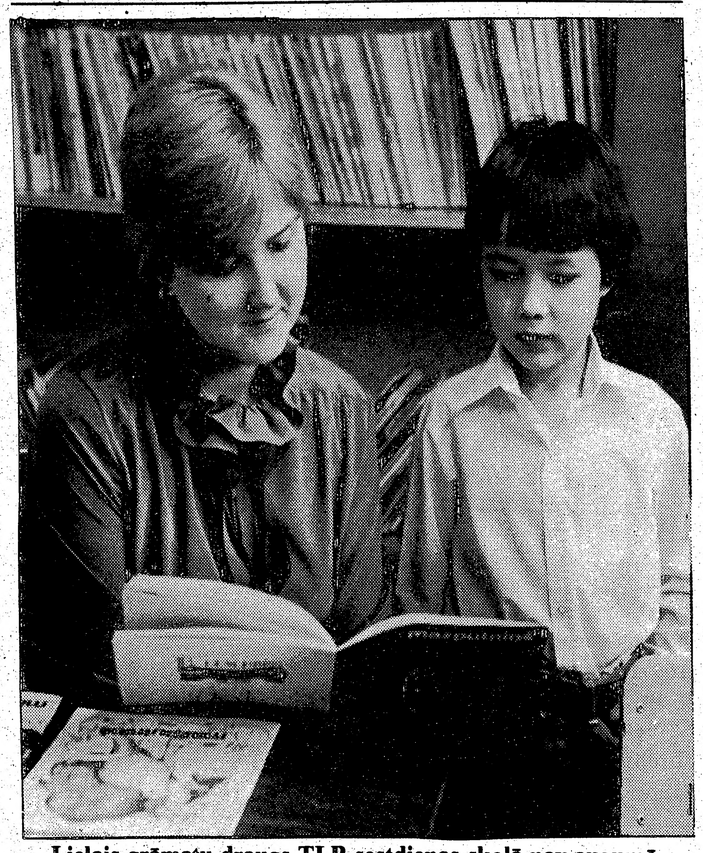

Lielais grāmatu draugs TLB sestdienas skolā nav augumā liels — viņš ir 6 gadus vecs un mācās jau skolas otrā klasē, viņa vārds ir Tedijs Murata. Parasti no skolas bibliotēkas bērni pa nedēļu ņem mājās pa vienai grāmatai (parasti pasakas jaunākajās klasēs), bet Tedijs bieži izlasa divas grāmatas. Attēlā viņš ar bibliotēkāri Irēnu Batņu pēta jaunāko Mazputniņu. Foto J. Liģers.

Alfrēda Brūvera piemiņas izstāde

Mirušā mākslinieka Alfrēda Brūvera piemiņas izstāde notiks 18., 19. un 20. martā. Rīkotāji lūdz tautiešus, kam būtu viņa darbi un kas būtu ar mieru tos aizdot šai izstādei, tos pieteikt pa tālruni 481—8883 A. Keranam. Lūdz ar pieteikumiem nekavēties.

Izdara
KRĀSOŠANAS DARBUS
Labs darbs, mērenas cenas.
Zvanīt **pēcpusdienās 924-7095**

Kārlis Ķezbers

Rumba

ROMĀNS

(25. turpinājums)

Rumba pasmīnēja zobgalīgu smīnu.

„Labas sekmes!" viņš teica un pievērsās kafijas tasei, ko viesmīlis nolika viņam priekšā uz galda. Rags ar Ķimeni pietuvojās dāmai un sāka ar to sarunāties, bet Rumba pievērsās kafijai.

„Viesmīl, aizmirsāt krējumu," viņš norādīja kalpotājam.

„Tūliņ, kungs!" teica viesmīlis un, pamājis ar galvu, aizsteidzās. Rumba ievēroja, ka vīra valodai ir pieskaņa. Nu, vai tur kāds brīnums?, viņš nodomāja. Vācija, Austrija un pat Šveice bija pārpildītas ar turkiem, grieķiem, portugaļiem un jugoslaviem. Sulainis varēja būt serbs, kroāts vai slovēnis, kas atstājis vāji atmaksāto darbu dzimtajā pusē, lai dotos uz ārzemēm iepelnīties.

Sulainis atgriezās un nolika uz galda krējuma trauciņu, bet tai brīdī, liecoties pāri galdam, tam paslīdēja kāja un viņš gandrīz pakrita. Pieķēries Rumbam, viņš atkal tika uz kājām.

„Ļoti, ļoti atvainojos, kungs", sulainis noteica. „Ceru, ka necietāt!"

Rumba viņu atvairīja.

„Kur nu... Nieks vien. Katram var gadīties."

Kalpotājs ātri aizsteidzās. Ķimenis un Rags pāri pretim pie loga draudzīgi sarunājās ar dāmu. Grāfiene Cīta Terezija Ceprehegī! Kāds joks! Viņš pats taču vārdu bija izdomājis, un priekšniecība bez vārda runas to pieņēma. Aldai pašai vārds patika. Viņa vairāk kā sešus gadus strādāja dienestā un bija kļuvusi par vienu no veiklākām aģentēm birojā. Oficiāli šeit viņi nebija pazīstami. Šefs tā vēlējās. Tikai reizēs, kad aģenta dzīvība apdraudēta, tas varēja sazināties ar citiem. Materiālus piegādāja kurjēri no „augstā gala". Nekad nevarēja zināt, cik aģentu strādā vienā lietā.

Ķimenis un Rags Aldonas pavadībā atgriezās pie galdiņa.

Ķimenis un Rags Aldonas pavadībā atgriezās pie galdiņa.

„Grāfiene Cīta Terezija," dziļi palocījies, iepazīstināja Rags. Aldonas daiļums bija viņu pilnīgi apbūris, un Rags tekāja apkārt, izdvešot komplimentus. Lai viņš brauktu atpakaļ uz Ameriku pie Aijas, kad te, Austrijā, bija tik daudz daiļuma, ka nemaz nespēja aptvert? Pat prātā nenāca!

Rumba piecēlās un palocījās, bet viņa domas nebija saistītas ar pienācējiem. Sulainis, sasodītais sulainis, viņš nodomāja. Un pēkšņi, kaut ko atcerējies, skaļi un neapvaldīti iesmējās. Ķimenis un Aldona paraudzījās viņā, tāpat Rags, bet viņi ne par ko nevarēja saprast Rumbas jautrības iemeslu.

*

Mājiņas 333. numura augšējā istabā sēdēja trīs vīri. Popētā krēslā aiz rakstāmgalda, kājas uzlicis uz galda malas, degvīna glāzi rokās, sēdēja šoferis — biedrs Trīspadsmit. Viņam blakus, nervozs, nobijies, dīka biedrs Trīsdesmit trīs, bet pretējā pusē, uz ķeblīša, nelaimīgs un nošņurcis, tupēja vecākais no palīgiem.

„Nu? Kur viņš tik ilgi paliek?" nikni norūca Trīspadsmit. „Lieta ļoti steidzama. Neaizmirsīsim arabus, tie ir ar gaŗiem pirkstiem. Kas mums ienāk, tūliņ jāgādā tālāk! Jeb jums, suņa dēli, vakars! Vakars, vakars un vēlreiz vakars! Esat aizmirsuši, kā garžo vobla? Kā ar skābo kāpostu viru? Kā ar „zilo Donavu?" Diezgan esat gulējuši. Pilnīgs kaujinieciskas centības, mērķtiecīgas neatlaidības trūkums!"

„Viss būs kārtībā, biedri! Biedrs Sešdesmit seši visu nokārtos."

Pēkšņi atgāzās durvis. Nosvīdis, bez elpas, telpā iedrāzās jauneklis ādas svārkos. Viņa sejā staroja smaids, kas liecināja, ka biedrs numur Sešdesmit seši paveicis kaut ko ļoti nozīmīgu.

Vīri piecēlās kājās.

„Nu?" jautāja biedrs Trīspadsmit, nolicis tukšo dzēriena trauku uz galda malas.

„Ir!" priecīgs atsaucās Sešdesmit sestais numurs. „Vai par to dabūšu komandējumu uz Apvienotām Nācijām Ņujorkā, biedri Trīspadsmit?"

„To mēs vēl redzēsim," noteica šoferis. „Kur kubiks?"

Jaunais cilvēks pagrābstījās pa kabatu un izvilka staniolā ietītu kubiciņu. Joprojām smaidīdams, pasniedza numuram Trīspadsmit. Vīri sastājās apkārt. Trīspadsmit attina staniolu.

Lamu vārdi gāzās netīrā straumē no Trīspadsmit mutes. Reizē sulīga pļauka ķēra nelaimīgā jaunekļa vaigu.

„Idiots! Plānprātiņš! Ķertais! Uz galvas kritušais! Ko tu esi atnesis? Ar tādiem man jāstrādā! Ja pretējā pusē nebūtu vismaz tikpat daudz labi atalgotu muļķu, mēs nedabūtu itin ne nieka! Ko esi atnesis?"

Aģents svieda saņemto nieku pret sienu. Cukura grauds, kādu restorānos pasniedz reizē ar kafiju — ietīts oriģinālā kubika staniolā.

„Rumba!" iebrēcās Trīspadsmit. „Gribētos viņam apgriezt kakliņu kā pērnā gada cālim! Un tev arī, suņa dēls, muļķa desa! Pārējiem tāpat!"

Numurs Trīsdesmit trīs domāja, ka ir laiks sevi aizstāvēt.

„Ko tad mēs — mēs jau tur nemaz nebijām..."

„Nebijāt, ak tā! Zināt, tas ir labi, ka jūs tur nebijāt! Būtu vēl vairāk ziepju savārīts! Ko domājat darīt tālāk?"

Trīsdesmit trīs paskatījās pārējos. Nē, tur nebija nekā ko gaidīt. Galīgi sabrukuši bija abi melnā darba darītāji.

„Mēģināsim vēl, līdz panākumi būs", suniski pazemīgu skatienu pavēries Trīspadsmitā, viņš nočukstēja.

Lielais mirkli padomāja.

„Dodu jums sešas stundas. Kubiku, ne — cukurgraudiņu, tas ir, ko gribu dabūt! Ārā!"

Pārējiem nebija daudz ko gudrot. Jāizsprūk, kamēr šefam pāriet dusmas! Pēc tam, varbūt, lietas vēl varēs izkārtot, domāja abi mazie aģenti. Tikai Trīsdesmit trīs zināja, ka tas nebija iespējams. Rumba viņus vairs negaidīs. Viņš nebija iesācējs. Lai glābtos, bija jādara kaut kas izšķirīgs.

Izgājis uz ielas, viņš ielēca trolejbusā, kas brauca pilsētas virzienā. Stundu vēlāk viņš jau bija pieprasījis patvēruma tiesības kā politisks bēglis. Cerēt uz Trīspadsmit žēlastību būtu bijusi pārāk liela naīvitāte. Viņš savu šoferi pazina. Vēl stundu vēlāk, turpat, viņam pievienojās abi palīgi. Tā Trīspadsmit palika bez palīgiem, bet tā kā viņam bija ievērojami aizstāvji augšgalā, viņš cerēja visu vainu uzgrūst aizbēgušajiem. Drūmums nepārvērtās izmisumā. Trīspadsmit izšķīrās braukt mājās.

*

Alda sēdēja zobratu vilcieniņā, kas virzījās kalnup. Kubika lieta bija beigusies, un noslēpumainais nieks, kas ne tikai spēja palīdzēt ražot citus kubikus, bet arī — zināja, kā iznīcināt pretinieka ražotos, sevišķā lidmašīnā ceļoja atpakaļ uz Ameriku. Līdz lidoja Rumba, kuŗa galvenais uzdevums nu bija izpildīts. Jeb — viens atsevišķs gadījums, jo izlūkošana, it sevišķi technikā, turpinājās visās pasaules malās. Alda, turpretim, bija saņēmusi rīkojumu pēc pelnītā trīs nedēļu atvaļinājuma sagaidīt turpmākos norādījumus turpat Eiropā. Izlūkošanas laukā Eiropa bija tikpat svarīga, ja ne svarīgāka par Ameriku. Lielajiem — Amerikai, Krievijai, Ķīnai un Rietumeiropai bija pievienojušies divi jauni spēki — arabu valstis un Dienvidamerika. Pagaidām vēl pēdējās divas nebija pilnīgi saskaņojušas kopdarbību, bet nebija šaubu, ka drīz tas notiks, un tad raibā šacha spēle par iespaidu un izejvielām pieņems pavisam citādu ainu. Ja kā jauna meitene Alda uz šīm lietām neraudzījās nopietni, tad kopš iestāšanās dienestā viņai tām bija jāseko. Pakāpeniski viņa sāka izprast noslēpumainos gājienus, kas notika uz šī neredzamā šacha galdiņa — izlūkošanas lauka.

(Turpinājums sekos.)

Biruta Senkēviča

Kā var atgūt

Klausāmies tās sirdis,
Kas vienā sitienā sit,
Dzirdam tautas asiņu lāses,
Kas svešuma jūrā rit.

Zinām, vienā dzīvības straumē
Daļa mūsu asiņu plūst.
Tikai noslēpums paliek,
Kā lai tās atpakaļ gūst.

* * *

Ilmārs Zelmenis

Karа biedrus pieminot

Es jau arī tur biju,
Tur, kur palikāt jūs
Mūžīgai dusai...

Arvienu biežāk sāk likties,
Ka velts ir mans gājums
Un būtu labi pie jums.

Kad rudens vēji trauc lapas
Un dievaiņu laiks ir klāt,
Ļaudis jūs piemin —

Tad noņemu cepuri es
Un raugos jūsu sejās,
Cik nu tās atmiņā vēl

Nezinu, kāds gan man nopelns,
Lai dzīvotu gadus daudz šos,
Kad jūs jau sen gaisuši esat...

* * *

Marija Urnežus

Pieticīgā

Vai to lai vārdos saku?
Sirds klusēt drīkst.
Pār vientulības aku
Nu roze līkst.

Man pietiek viena skata,
Kas dziļi krīt.
No saules zelta mata
Viss zeltains spīd.

Vai mākoņēnu mana?
Laiks netverts skrien.
Tik dziļa noreibšana
No jausmas vien.

Zieds, kam Tu gaŗām gājis
Uz mūžību
Man prieku dāvinājis
Un spožumu.

* * *

Edvarts Tūters

Nāk balsis šurp...

...Naktī, dzirdu, kāds sauc,
Kāds mani atkal sauc;
Nāk balsis šurp no tālēm —
No manas Tēvzemes.

Sauc saucējs nenorimis
Lai neiemiegam mēs —
Es un Tu —, lai to zinām,
Kāds Tēvzemei ciešanu mērs...

...Nāk balsis šurp no tālēm —
No mūsu Latvijas.
Naktī, klusums kad dziļāks, —
Sirds labāk sadzird tās.

Klausos un stiprinos garā:
Dzīva vēl cerība tur.
— Draugi, kas saucējus dzirdat, —
Mācaties modrībai augt;

Atsaukties saucējiem tiem
Elpo, kas zemdegās vien.
Atsaukties, modrību sargāt
Līdz plauksmes stundai dārgai!

...Nāk balsis šurp —
Sirdsbalsis skaidrās.

Sarīkojumu Kalendārs

TORONTO

29. janvārī pl. 9 TLB Sestdienas skolas Draudzīgā aicinājuma akts. Svētku runu teiks rakstn. Indra Gubiņa. Visi aicināti.

29. janvārī (sestdien) pl. 18 un
30. janvārī (svētdien) pl. 17 Latviešu Namā TLTA ģimnazijas Draudzīgā aicinājuma sarīkojums ar R. Blaumaņa komēdijas Zagļi izrādi.

30. janvārī pl. 11.30—15 azaids Latviešu Centrā. Pl. 15 vid. zālē Grāmatu svētdiena — Draudzīgā aicinājuma zīmē. Ērika Dzeņa izkārtojumā latviešu mākslinieku (Eduarda Dzeņa un Ēvalda Dajevska) darbu skate slīdītēs. Komentēs Indra Gubiņa.

3. februārī pl. 14 Latviešu Namā pensionāru sanāksme ar filmu izrādi.

5. februārī pl. 19.00 Latviešu Centrā Jaunatnes dziesmu svētku atskaņu koncerts ar sekojošu saviesīgu vakaru ar deju par labu Latviešu Centram. Ieeja $5.-, pensionāriem un studentiem $4.-, jaunatnei līdz 12 g. brīva.

5. februārī pl. 20.00 Latviešu Namā TLB un DV Toronto nodaļas kopīgi rīkota Masku balle.

6. februārī pl. 11.30—15.00 azaids Latviešu Centrā. Pl. 15.OO vid. zālē — Tautas tērpi, daiļamatniecība un lietiskā māksla slīdītēs ar komentāriem, Latviešu daiļamatnieku savienības Kanadā izkārtojumā.

6. februārī pl. 16.30 Sv. Andreja baznīcas zālē Gaujas gaidu un Rīgas skautu vienību gada svētki.

7. februārī pl. 19.30 Latviešu Centrā (pirmdienu vakaru ietvaros) — valodnieces Rasmas Sinātes, MA (no Detroitas) runa — Viss vārdos dzīvs, par dzejas un tautas kopību. Ieeja pret ziedojumiem. Atspirdzinājumi.

12. februārī (sestdienā) pl. 9 Skarboro kolledžas telpās 7. Toronto draudzības kausa izcīņa volejbolā. Rīko Latviešu JKS Modŗa Lorberga jun. vadībā. Tās pašas dienas vakarā pl. 20.30 balle Holiday Inn East viesnīcā (Warden Ave un 401 lielc.). Spēlēs Elektriskie burkāni. Ieeja ballē 5 dol.

12 februārī pl. 14 Latviešu Namā tradicionālā pankūku balle. Piedalās TLB Sestdienas skolas audzēkņi. Brīva ieeja.

12. februārī pl. 20.00 Latviešu Centrā dāmu komitejas sarīkojums Siržu virpulī.

13. februārī pl. 11.30—15.00 azaids Latviešu Centrā. Pl. 15.00 vid. zālē Dr. A. Vanaga referāts ar slīdītēm — Zelta drudzis Jukonā.

13. februārī (svētdien) pl. 15 Latviešu Namā Latvisko zināšanu seminārā prof. Kārlis Kļaviņš referēs par Dzimtbūšanu jaunākā skatījumā un dzejniece I. Gubiņa iepazīstinās ar savu jauno dzeju grāmatu Pār plašu jūru.

20. februārī pl. 11.30—15.00 azaids Latviešu Centrā. Pl. 15 vid. zālē Latviešu ārstu un zobārstu apvienības Kanadā izkārtojumā — Kādēļ man jāiet pie zobārsta no bērnības līdz vecumam.

20.—23. februārī Sv. Andreja baznīcas zālē mācītāja Jāņa Ķinēna un Ainas Ķinēnas gleznu izstāde.

26. februārī Viestura un Jundas koŗu koncerts.

27. februārī pl. 11.30 DV namā DV Toronto nodaļas biedru pilnsapulce.

6. martā pl. 13.00 DV namā, DV Toronto nodaļas vanadžu pilnsapulce.

12. martā pl. 19 Latviešu Centrā — Priecīga latviešu kaŗotāja dižkareivja Vilibalda Drosmiņa vakars, DV vīru koŗa Kanadā izpildījumā, veltīts Centra atbalstam. Runču deju mūzika. Biļetes un galdiņi rezervējami Centra birojā.

18.—20. martam Latviešu Centrā —Šī māksla ir jauna.

19. martā pl. 19.30 DV namā Leģiona dienas atcere.

20. martā pl. 15.00 DV namā Literāra pēcpusdiena — vanadžu sarīkojums.

26. martā pl. 19.00 DV namā Romas pagrabiņā Daugaviņas sarīkojums.

26. martā Sv. Andreja draudzes koŗa gadskārtējais koncerts.

9. un 10. aprīlī DV namā DV Delegātu dienas.

9. aprīlī Latviešu Centrā DV teātris rīko jautru vakaru.

9. aprīlī pl. 18.30 Latviešu Namā jaunatnes koŗa Jaunbalss koncerts un balle.

17. aprīlī, svētdien, pl. 17 DV Toronto sieviešu koŗa Zīle 11. gadskārtējais koncerts Walter Hall.

23. aprīlī ALT Vašingtonas ansambļa viesizrāde Toronto.

30. aprīlī Brockton skolas telpās DV teātris atkārtos R. Rozes lugu Bez šaubām.

4. maijā DV namā Pensionāru pēcpusdiena — vanadžu sarīkojums.

TORONTO LATVIEŠU KONCERTAPVIENĪBAS 24. SEZONAS KONCERTI

12. februārī, sestdien, Tālivalža Ķeniņa skaņdarbu koncerts. Piedalās Ērika Beitāne — soprāns, Arturs Jansons — altvijole, Rita Strautiņa un Pēteris Zariņš — klavieres, Toronto universitātes mūzikas fakultātes kameransamblis, DV sieviešu koris Zīle — dir. Arvīds Purvs.

5. martā, sestdien, Skaidrīte Līduma - Hildebrante, soprāns; pie klavierēm Daira Kalnāja - Langena.

Visi koncerti notiks pl. 20 Town Hall, St. Lawrence Centre for the Arts.

JĀŅA DRAUDZES SARĪKOJUMU KALENDĀRS

5. februārī pl. 17.30 māc. A. Celma referāts par Kārli Skalbi.

19. un 20. februārī pl. 11 Ziemas prieki Saulainē.

27. februārī — svētdien, pl. 19.00, kamermūzikas koncerts.

10. martā — ceturtdien, pl. 19.00, tradicionālās Saulaines vakariņas.

10. aprīlī — svētdien, pl. 13.00, Dainas koŗa koncerts Pavasaŗa ieskaņai.

23. aprīlī — sestdien, pl. 19.30, garīgs koncerts; piedalās vokālais ansamblis B. Alkas vadībā un kamerorķestris.

25. jūnijā — Līgo vakars Saulainē J. Dzegūzes izkārtojumā.

LONDONA

Londonas ev. lut. draudzes dāmu komitejas rīkotā Ticības celsmes stunda notiks svētdien, 6. februārī, pl. 10.30 no rīta Kiwanis Community Centre, 78 Riverside Dr. telpās.

KANADAS ZIŅAS

KIČENERA-VATERLŪ

Kičeneras-Vaterlū latviešu biedrības pilnsapulce notika 8. janvārī. Aizvadītais darba gads bijis ražīgs, ar labi apmeklētiem sarīkojumiem.

Amatpersonu vēlēšanās no iepriekšējās valdes par jaunu ievēlēja prof. G. Šubiņu, K. Šubiņu, S. Beinaroviču un Z. Lakstīgalu, bet no jauna — T. Forstmani. J. Cers vadīs kultūrālo daļu un A. Forstmane būs sakarniece ar daudzkultūru iestādi. Revīzijas komisijā palika V. Karnupis, R. Grāvītis un J. Dundurs.

Šogad plānotas vairākas sanāksmes — vasaras sanāksme Beinaroviča ģimenes īpašumā, Mārtiņu balle un valstssvētku sarīkojums. Turpmāk paredzēta ciešāka sadarbība ar Daugavas vanagiem.

A. F.

TORONTO

„Latvieši Kanadā netiek līdz tautiešiem ASV'' '- tāds bija Dr. A. Šteina secinājums, ziņojot par ASV un Kanadas latviešu līdzdalību Brīvības Fondā. Proporcionāli Kanadas daļai būtu jābūt lielākai. BF kapitāls sasniedzis turpat 800.000,00 dol., kam vēl jāpieskaita sīkās summas (zem 500 dol.)

Cik Brīvības Fonds un līdz ar to PBLA darbs ir nozīmīgs, paskaidroja LNAK priekšs. T. Kronbergs. PBLA īstenībā veic eksilvaldības pienākumus, lai gan par tādu nesaucas.

PBLA priekšs. vietnieks Dr. Linards Lukss savukārt aprādīja, kā BF līdzekļus izlietā un ka brīvības priekšnoteikums ir ticība tautas vienībai! Atšķirības starp paaudzēm dažkārt ir mākslīgi radītas un tāpēc nedabiskas.

Uz šo Brīvības Fonda sanāksmi Latviešu Centrā Toronto bija ieradušies apm. 120 interesenti, kas paskaidrojumus uzņēma atsaucīgi, izņemot, ka BF par maz sevi sludina un ka cilvēki pietiekami daudz nezina par tā darbu un līdzekļiem. Vakaru vadīja V. Upeslācis, pie durvīm saziedotos 200 dol. nodeva Brīvības Fondam, un beigās vairāki tautieši pie informācijas galda prasījuši BF veidlapas. **K-ča.**

Pagājušā sestdienā Latviešu Centrā Toronto apm. 180 cilvēku sēdēja pie galdiem, ēda, dejoja un priecājās par omulīgo vakaru. Tā nerakstītais sauklis — Arī darbinieki var reiz gadā apsēsties! — bija jāsaprot tieši, jo šajā gadskārtējā darbinieku vakarā bija klāt četras azaidu grupas (apm. 45 darbinieki katrā), kartupeļu mizotāji/jas, trauku mazgātājas/ji, gaļas pannu cilātāji u.c., kas pasvītrotā brīvprātībā bija „aizmirsuši'', ka dienā maizīti pelna kā ārsti, inženieŗi, skolotāji, ierēdņi un citu amatu pārstāvji. Tagad viņi nestrādāja, bet sēdēja un tēloja publiku. Tikai — viena nelaime: nebija, kas strādā. Tāpat vien pašiem bija jāiet pēc ēdiena un beigās jānokārto telpas. Kā sacīt jāsaka — savam liktenim neizbēgsi!

No plaušu karsoņa sekām aizvadītā gada 7. decembrī mūžībā aizgājis un 10. decembrī kremēts LKOK kaprālis Alfreds Ķūrēns. Aizgājēja dzimtā vieta ir Mazsalaca, un 1982. g. 18. augustā viņam piepildījās 84 mūža gadi. Uzaudzis lauksaimnieka ģimenē un Mazsalacā arī ieguvis pirmo izglītību draudzes un pagasta skolās. Pirmā pasaules kaŗa laikā cīnījies 2. Rīgas strēlnieku pulkā, bet Latvijas atbrīvošanas cīņās 4. Valmieras kājnieku pulkā. 1921.g. demobilizējies no armijas un strādājis tēva saimniecībā Mazsalacā. Bijis aktīvs aizsargu organizācijā u.c. sabiedriskos pasākumos. 1948. g. izceļojis uz Angliju un Koventrijā bijis aktīvs DV organizācijas pasākumos u.c. kaŗa veterāņu darbības nozarēs. Uz Kanadu izceļojis tikai 1979.g., bet lielās gadu nastas un veselības pasliktināšanās dēļ sabiedriskā darbā vairs nav varējis aktīvi piedalīties.

Par aizgājēju sēro dēls Valdis ar dzīvesbiedri Toronto, dēls Ēriks ar ģimeni dzimtenē.

Mednieku un makšķernieku kluba tradicionālā Zaķu balle Latviešu Namā bija pulcinājusi ap 150 priecīgu ballinieku, deju mūziku atskaņojot Runčiem A. Grīnberga vadībā. Izlozēja kluba biedru dāvātos medījumus, zivis un tītarus. Alņu cepeti dāvāja Ad. Kristapsons, J. Miķelsons, H. Leitis, J. Muskats, A. Tropiņš, A. Plūdums, J. Taperts. Zivis dāvāja A. Smans, A. Užulis, J. Veckers. E.Rauda, O. Zvirgzdgrauds; tītarus — A. Mackars, A. Mime, G. Sīpols u.c. Stipros padzērienus — P. Odiņš, J. Beitiņš, G. Paeglis u.c. Piekrišanu arī guva Olivera Lapensona dāvātās Varavīksnes foreles svara noteikšana. Uzvarēja A. Jansons (7 märc. 8,5 unces). Loteriju vadīja kluba priekšs. vietn.D. Mārsons, bet laimestus izsniedza priekšn. J. Atmats.

Mūžībā aizgājusi DV nodaļas saimes piederīgā Ernestīne Purmale. 26. septembrī viņa būtu piedzīvojusi 90 mūža gadus. Aizgājējas dzimtas vieta ir Cēsis. E. Purmali no Rosara bēŗu nama uz Jorkas latviešu kapsētu 14. janvārī izvadīja māc. I. Gaide. Sēru mūziku spēlēja Edite Timermane. Pie šķirsta goda sardzē stāvēja vanadzes. Kapsētā atvadvārdus aizgājējai veltīja vanadžu kopas vad. Astrida Jākobsone. Viņu guldīja blakus mūžībā aizsauktajam dzīvesbiedram. Par mūžībā aizsaukto māmuļu skumst dēls Žanis ar dzīvesbiedri Valiju, meita Gaisma ar vīru, mazbērni Vija, Ainis un Ausma, 2 mazbērni un brāļa meita Alvīra Pone ar mazbērniem.

Daugavas Vanagu illustrētais kalendārs 1983. gadam.

To izdevusi DV ASV valde. Sastādījis V. Zobens, vāku darinājis un ziedojis grafiķis Ansis Bērziņš Kolorado Springs, iespiests Laikmeta spiestuvē Mineapolē.

Kalendārs jau 29. gadu apciemo latviešu mājas, dodot kārtējās ziņas — latvisko vārdu dienas, dažādo mēru un svaru salīdzinājumus un uzņēmumus no Daugavas vanagu dzīves 5 lielākās zemēs: no ASV 17, Kanadas un Austrālijas pa 5, Vācijas 3 un Zviedrijas 2, kopā 36 uzņēmumi labā technikā. Nav uzņēmumu no Anglijas, bet domājams, tur nav vainojams redaktors. Patīkami lasīt un iegaumēt katra mēneša „zelta graudus'', piem. februārī: „Jaunā audze, kas veidojiet un ejiet savu dzīves ceļu svešumā, nepaejiet gaŗām krustceļiem, kur rakstīti vārdi — Tīreļpurvs, Ventas krasts un Kurzemes cietoksnis. Šie vārdi lai jums atgādina mūsu varoņu cīņas un stiprina jūsu darbu un ticību nākotnes Latvijai''. Tikpat nozīmīgi ir arī citu mēnešu „zelta graudi''. Cerēsim, ka šie graudi kritīs auglīgā zemē, tad mūsu darbs Latvijas nākotnes labā neizbeigsies ar vecākās paaudzes aiziešanu atpūtā.

Daugavas Vanagu apvienību un nodaļu sarakstā (Sevišķi Anglijā) ir uzrādītas vairākas nodaļas, kas jau sen izbeigušas darbību, tāpēc nebūtu nozīmes tādas pieminēt. **Kalendārā ir arī dažas nepareizības, piem. Anglijā 15. augusts minēts kā atpūtas diena. Tā gan ir 29. augustā.**

Kalendāram vajadzētu atrasties ikviena DV mājā. Ceram, ka tas parādīsies vēl daudzus gadus. **A. T.**

O. Lepše un M. Vilks pārrauga zemes nolīdzināšanas darbus un jaunā ceļa izveidošanu Kristus Dārza projektā Uksbridžā.

GUNARS CONSTRUCTION

izdara visāda veida **pārbūvju un piebūvju darbus,** ieskaitot **plumbing un elektrību.**
Lūdz zvanīt **889-5076.**

RAIBĀ NEDĒĻA

SKATUVĒ UZNĀK KENETS ĀDELMANS

Pēdējo nedēļu laikā Rēgena administrācijā notikušas dažas svarīgas personāla pārmaiņas. Divu ministru aiziešana bija jau zināma, un laikam tā nav sagadīšanās, ka viņu vietā tapar vietnieku ASV sūtne Apvienotās Nācijās Džīna Kirkpatrika. Ar savu stingro un nepiekāpīgo stāju Ādelmans īsā laikā Apvienoto Nāciju delegātu starpā nodrošināja sev ,,amerikāņu Gromiko'' palamu.

Ādelmans ir lielisks runātājs un politiskā nosliecē stāv tuvu prezidentam Rēgenam un aizsardzības ministram Kasparam Veinbergeram. Nav šaubu, ka Ādelmans par sevi liks vēl runāt.

Atzīmēsim Ādelmana konfrontāciju Apvienotās Nācijās ar Zviedrijas sociāldemokratu ārlietu ministru. Zviedrijas ārlietu ministrs Lenards Borgštrems debatēs pārmeta amerikāņiem labā spārna autoritāro režīmu atbalstīšanu Centrālamerikā. Kenets Ādelmans viņam atcirta: ,,Bezkaunīgi meli'', un tad turpināja ,,ja ministrs Borgštrems ir tik ļoti norūpējies par cilvēka tiesībām, būtu brīnišķīgi, ja viņš mums paskaidrotu, kādēļ Zviedrija šogad piešķīrusi palīdzībai 50 milj. dolaru nevienam

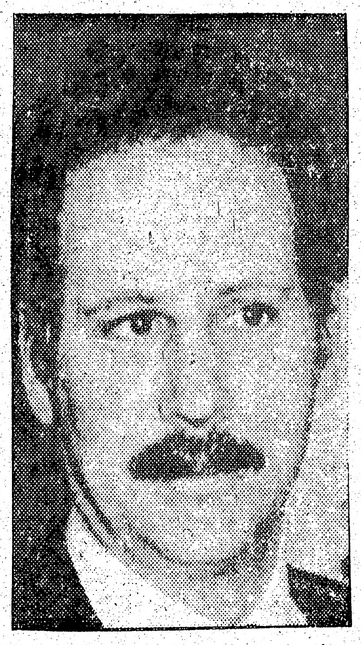

Kenets Adelmans pamācīja Zviedrijas ārlietu ministru.

gad kabinetā ir divas sievietes. Nav jāaizmirst, ka jaunās prezidenta vēlēšanas notiks pēc diviem gadiem, un visas zīmes liecina, ka Rēgens kandidēs.

Aktuāli nozīmīga bija Eižena Rostova aiziešana no Ieroču kontroles un atbruņošanās aģentūras vadības. Viņš bija viens no veciem demokratu politiķiem, kas pārnāca Rēgena pusē. Varbūt ka iepriekšējo administrāciju iespaidā Rostovs nespēja pilnīgi iejusties prezidenta Rēgena jaunās Vašingtonas un Maskavas konfrontācijas rāmjos.

Rostova vietā stājies tikai 36 g. vecais politisko zinātņu akadēmiķis Kenets Ādelmans. Viņu atklāja un aicināja sev

Propagandas plakāts: Glāzītes cena — glāzītē noslīkst atvaļinājuma nauda, darba ražība un... — arī bēdas, kuŗu padomju pilsoņiem nav mazums.

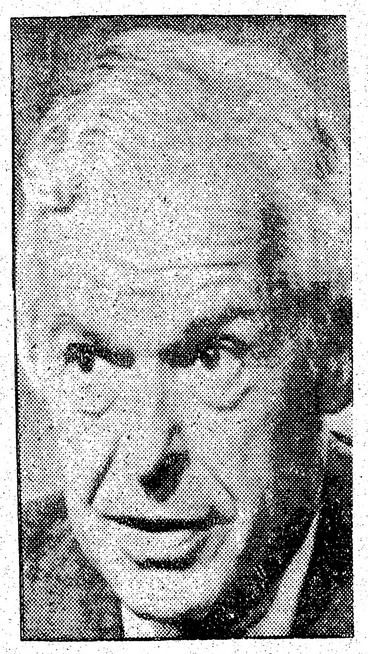

Pauls Nitze ir galvenais amerikāņu pārstāvis Ženēvā.

citam kā komūnistu diktātoru pārvaldītai Vietnamai?'' Ādelmans Zviedrijas pārstāvim arī sarkastiski jautāja, vai cienījamais ārlietu ministrs nevarot skaidrības labad pateikt, vai Zviedrijai galvassāpes pagājušā gadā sagādāja kāda mistiska zemūdene Zviedrijas territoriālos ūdeņos vai padomju zemūdenes flotes spiegu vienības.

Kad Maskavā apcietināja vienpadsmit disidentus ar plakātiem, kuŗos bija rakstīts: ,,Maizi, dzīvi, atbruņošanos!'', tad Ādelmans Kremļa delegācijai jautāja, kuŗš no šiem trim vārdiem ir tik bīstams, ka to nedrīkstot rādīt Maskavas iedzīvotājiem.

Ādelmanim būs tieši padots amerikāņu pilnvarotais Ženēvas atbruņošanās sarunās Pauls Nitze, tajās sarunās, kuŗās izšķirsies amerikāņu jauno atomieroču uzstādīšanas liktenis Vecajā kontinentā. Rēgens solās atteikties no 572 Eiropas aizsardzībai paredzētām atomraķetēm, ja Kremlis no savas puses likvidētu tās 600 atomraķetes, kas jau notēmētas uz Eiropu. Nitze ir pazīstams kā izteikts pretkomūnists, bet domā, ka neatkāpjoties no amerikāņu prasībām, viņš var panākt kādu abām pretējām pusēm pieņemamu kompromisa formulu.

ANDROPOVA LIELĀ AKCIJA

Nav šaubu, ka Andropovs bez liela trokšņa ir sācis personāla ģenerāltīrīšanu Sarkanās imperijas pārvaldes iestādījumos. Viens pēc otra pazūd Brežņeva laika augsti funkcionāri, un pēdējās dienās lietas labā demisionējuši arī daži ministri. Pēc rietumos izkļuvušo žīdu disidentu informācijas Padomju savienības ministru kabinetā vēl joprojām esot viens latvietis — pārtikas ministrs Lejiņš. Brīnums, ka par viņu līdz šim neesam neko dzirdējuši.

Andropova iekšpolitiskās šķīstīšanas kaŗagājiena ietvaros sākta cīņa arī pret zaļo pūķi — alkoholismu. Domā, ka Andropovs dzeršanu apkaŗošot vēl nesaudzīgāk nekā padomju sistēmā uzplaukušo korupciju. Alkohola posta bungas jau veselu mēnesi skandina padomju prese, televīzija un radiofons. Dzērāji ar darba kavēšanu nodarot valstij pasakainus zaudējumus. Padomju ārsti savukārt sludina, ka vodkas pudele par 12,6 proc. paātrinot šķiršanos no Sarkanās paradīzes. Pagājušā gadā turpat 100.000 padomju pilsoņi esot miruši no nelāgās samagonkas. Dr. Kiļijevs Maskavas radiofonā ik dienas atgādina, ka jau divas vīna glāzes esot pietiekamas ceļa sagatavošanai uz alkoholiķa posta pilno dzīvi.

GROMIKO ĪSTAIS UZDEVUMS

Padomju savienības ārlietu ministra Gromiko diplomātiskā misija Rietumvācijā bija tikai viens taktisks manevrs, lai aizkavētu Bonnu no amerikāņu piedāvāto aizsardzības ieroču pieņemšanas un uzstādīšanas, kā arī, lai radītu jaunas pretišķības NATO aliansē. Gromiko nespēja pārliecināt tagadējo Bonnas kancleru Dr. H. Kolu, jo Kols pa-

Gromiko vēlētos Fogelu Bonnas kanclera amatā.

Idille Maskavas skārnī.

turēja sev brīvas rokas pieņemt amerikāņu atomieročus, ja Vašingtonas un Maskavas Ženēvas sarunas paliktu bez panākumiem. Kremļa piedāvātais Varšavas pakts un NATO neuzbrukšanas līgums ir veca skaņu plate, kam gadu tecējumā jau pieaugusi gaŗa bārda.

Austrumberlīnē Gromiko tikās ar Maskavas prokonsulu Honikeru, lai brīdinātu Austrumvāciju no jebkādiem nepārdomātiem soļiem.

Kā zināms, 6. martā Rietumvācijā notiek jaunas Bundestaga vēlēšanas. Kristīgie demokrati ar Dr. Kolu cer paturēt valdību savās rokās. Gromiko atbalsta Kola pretkandidātu sociāldemokratu Hansu Joachimu Fogelu. Pēdējais Maskavai ir daudz pieņemamāks. Arī detantes dzemdēšanas izpalīgs Vilijs Brants pagājušā nedēļā pārsteidza vāciešus ar aiziešanu no tā dēvētā Eiropas kopparlamenta, lai varētu visus spēkus veltīt Fogeļa vēlēšanu kampaņai.

BEGINS NEBRAUKS UZ VAŠINGTONU

Izraēlas un Lebanonas sarunas no jauna atdūrušās pret Begina stūrgalvības mūri. Begins tagad prasa, lai Lebanona atļauj savā territorijā atstāt Izraēlas bruņoto spēku novērošanas stacijas, kas būtībā nav nekas cits kā militāras minibazes. Beiruta tam pretojas un norādījusi, ka Izraēlu no palestīniešu terroristu aktīvitātes briesmām daudz labāk varētu brīdināt amerikāņu novērotāji. Begins par to negrib dzirdēt, un tā kā amerikāņi prezidentam Gamajelam paši bija piedāvājuši šādu izkārtojumu, tad Begins paziņojis, ka paredzētais brauciens uz Vašingtonu nākamā mēnesī nenotikšot.

Begina neieraudzītais tautasbrālis Austrijas kanclers Kreiskijs no savas puses mēģina nolīdzināt ceļu palestīniešu vadoņa Arafata tiešām

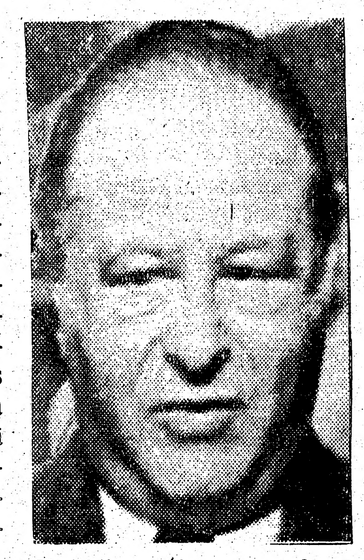

Kreiskijs mēģina savest kopā Arafatu ar Beginu.

sarunām ar Izraēlu. Begins ar Arafatu nerunās, bet sociālistu līderis Šimons Perezs nav noraidījis šāda dialoga iespēju. Kaut arī sociālistiem Izraēlas parlamentā ir lielākais deputātu skaits, ja vēlēšanas notiktu šodien, Begins kopā ar ortodoksālo reliģisko partiju atbalstu, izveidojot koaliciju, tik un tā paliktu pie varas.

Un Polijā...

Mūsu mīļais brālis, svainis un onkulis

kapt. Augusts Graudiņš

aizsaukts mūžībā 1982. gada 28. decembrī Malentē, Vācijā.

Viņu mīļā piemiņā paturēs
Graudiņu, Pavloviču, Gārņu un Toras ģimenes.

LKOK

kapr. Alfreds Ķūreņs

pievienojies aizgājušo varoņu pulkiem.

Dziļās sērās
Lāčplēša kara ordeņa kavalieru biedrība.

City of Toronto

Uzmanību gados vecāki māju īpašnieki Toronto pilsētā Jūs varētu būt tiesīgi uz 100 dol. nodokļu atlaidi

Ja jūs, jūsu dzīvesbiedrs vai jūs abi:

- esat 65 g.v. vai vecāki 1983.g. 31. martā vai pirms tam,
- saņemat 1983. g. 31. martā ik mēnesi valdības garantēto papildus ienākumu,
- jums piederējis apdzīvojams īpašums pilsētā vismaz 5 gadus, skaitot no 1983. g. 31. marta un
- jūs dzīvojat īpašumā, kuŗam uzlikti pašvaldības nodokļi,

jūs esat tiesīgs saņemt Toronto pilsētas 1983. g. nodokļu atlaidi gados vecākiem māju īpašniekiem.

Ja jūs uz to esat tiesīgs, bet vēl neesat saņēmis pieprasījuma veidlapu, vai arī gribētu tuvāku informāciju, zvaniet Pilsētas pašvaldību departamenta (City Clerk's Deparment) tāl. 367-7036 jau šodien. Pat ja jūs esat saņēmis šo nodokļu atlaidi pag. gadā, jums tomēr jāpieprasa 1983. g. atlaide.

Atcerieties, jums jāpieprasa nodokļu atlaide 1983. g. 31. martā vai pirms šī datuma.

Roy V. Henderson
City Clerk

OĻĢERTS LIEPIŅŠ

TĀLOS ATSPULGOS

... apskata ilgāku laika posmu ar daudz un dažādām personībām — valstsvīriem, rakstniekiem, dzejniekiem un kultūras darbiniekiem, tos laizdams caur atmiņu prizmu un tā panākdams ļoti patīkamu atmosfairu par tā laika notikumiem un sasniegumiem. Oļģerts Liepiņš šo grāmatu ir uzrakstījis tā, lai lasītājam nebūtu ne mazākās gaļlaicības, jo visi notikumi un personības skrien kā filmā cauri pagātnei līdz mūsu nesaprotamam iztapšanas laikam.

Egīla Hermanovska vāka iekārtojums. Grāmata aptver 649 lp.

Cena $ 24.00 ASV un Kanadā

DAUGAVAS VANAGU KANADĀ IZDEVUMS
Pasūtināma **DV Grāmatnīcā — 491 College Street, Toronto, Ont. M6G 1A5, Canada**
GRĀMATU GALDIEM ATLAIDE

Vecākais latviešu puķu veikals

Venus

ZIEDI KATRAM GADĪJUMAM

Pasūtinājumus pieņem arī no ārzemēm un uz ārzemēm.
231 RONCESVALLES AVE., TORONTO 3, ONTARIO.
Tel. darbā 534-4645, pēc darba 533-4037.
A. PUTNIŅŠ

ZIEDI UN DĀVANAS

GARDENIA
FLOWERS & GIFTS

362 Danforth Ave., Toronto, Ont. M4K-1N8
(Pie „Chester" pazemja pieturas)

466-1951 vai 466-1502

ZIEDI KATRĀ VEIDĀ — KATRAI VAJADZĪBAI
VISUR BRĪVAJĀ PASAULĒ
LATVIEŠU DAIĻAMATNIEKU DARBI
ĀDĀ, KOKĀ — KERAMIKA, AUDUMI
DZINTARA IZSTRĀDĀJUMI
ZELTKAĻA A. GUGĀNA ROTAS

Māra Lūsis un Inta Tauriņš

LATVIJA AMERIKA

Atjaunojiet abonementu un dāviniet to saviem draugiem, lai nodrošinātu informāciju par notikumiem pasaulē.

Lūdzu sūtiet LATVIJU AMERIKĀ uz

☐ **vienu gadu** $40.00

☐ **6 mēnešiem** $21.00

☐ **3 mēnešiem** $12.00

Mr., Mrs., Miss .....

Adrese .....

Jauns abonents ☐ **pagarinājums** ☐

Čeku lūdzu rakstīt uz

LATVIJA AMERIKĀ PUBLISHING, LTD. vārda
125 Broadview Ave., Toronto, Ontario M4M 2E9

Dr. Kazimira Ruča paaugstināšana

Vatikāns ir pagodinājis latviešus. Apustuliskais nuncijs Beļģijā ir piesūtījis Dr. K. Ručam kardināļa Klaricio rakstu ar klātpielikto pāvesta Jāņa Pāvila II dokumentu, ar kuru Svētais Tēvs iecēlis msgr. Dr. K. Ruču par Viņa Svētības goda prelātu.

Jaunais prelāts Dr. K. Ručs dzimis 1915.g. 4. decembrī Daugavpils apr. Vārkavas pagastā, kur viņa tēvs bija lauksaimnieks. 1936. gadā K. Ručs beidz Aglonas ģimnaziju un sāk studijas Rīgas garīgajā seminārā. Turpina tās Latvijas universitātē līdz 1942. gadam, izņemot pārtraukumu teoloģijas fakultātes slēgšanas laikā (1940/41.g.)

1942. gada 7. jūnijā bīskaps B. Sloskāns Aglonas baznīcā viņu iesvētīja par priesteri. Pirmo priestera darbu K. Ručs veica Vidzemē, Cēsu un apkārtnes draudzēs.

Otrā Pasaules kara norise nesa daudz ciešanu, un jaunā priestera iesāktais darbs Cēsīs un apkārtnē bija jāpārtrauc. Viņu izraudzīja par garīgās palīdzības sniedzēju latviešu leģionāriem kauju laukos.

Rīgas archibīskaps A.Springovičs norīkoja viņu par Latviešu leģiona 6. korpusa kapellānu. Archibīskaps A. Springovičs norādīja viņam ierasties Rīgā, ģenerāļa Bangerska stābā, un saņemt nepieciešamās instrukcijas un militāros dokumentus. 1944. gada 20. jūnijā viņš devās uz fronti. Te K. Ručs piedzīvoja daudzus kritiskus brīžus un par savu dzīvību var pateikties tikai brīnumainai neredzamai vadībai.

1944. gada augustā viņš ar 15. divīziju nonāca Pomerānijā. Kad Pomerānija krita, K. Ručs pēc dažādiem piedzīvojumiem 1945.g. 5. maijā kopā ar 32. pulka majora M. Siliņa bataljonu krita rietumu sabiedroto gūstā, ko izcieta Putlosā un Cēdelgēmā. No gūsta viņu atbrīvoja 1946. gada aprīlī.

No 1946. gada līdz 1950.g. K. Ručs bija dekāns angļu zonā un latviešu katoļu bēgļu prāvests Šlezvig-Holšteinā. 1950. gadā viņu sūtīja latviešu katoļu bīskapi uz Beļģiju, kur uzsāka studijas Luvenas katoļu universitātes baznīcas tiesību fakultātē. Studijas beidzis 1954. gadā, iegūdams doktora gradu kanoniskajās tiesībās. No 1954.g. līdz 1957. gadam K. Ručs studēja Luvenas universitātē sociālās zinātnes. No 1957.—1960.g. viņš studēja jurisprudenci pie Sv. Rotas — augstākā baznīcas tribunāla Vatikānā, iegūdams šī tribunāla advokāta (advokatus rotalis) diplomu.

No 1960.g. līs 1963.g. K. Ručs strādāja par sekretāru pie bīskapa B. Sloskāna, kas pārzināja latviešu katoļu aprūpes lietas.

Kad bīskapa B. Sloskāna veselība pasliktinājās, K. Ruču pēc latviešu bīskapu — A. Urbša, J. Rancāna un B. Sloskāna ieteikuma 1963. gadā pāvests Pauls II iecēla par latviešu un igauņu katoļu garīgās aprūpes vadītāju, paaugstinot monsinjora godā.

Darbodamies Cēsīs par vikaru pie dekāna Piebalga, liela katoļu garīgās literātūras atbalstītāja un veicinātāja, jaunais priesteris dedzīgi sekoja dekāna Piebalga centieniem šinī laukā. Pēc gūsta izciešanas Cēdelgēmā, izrazdamies Libekā, K. Ručs ievērojami atbalstīja un aktīvi piedalījās nedēļas laikraksta Svētdienas Ziņas un garīga satura grāmatu veicināšanā K. Znotiņa apgādā. Šo svētīgo interesi jaunais prelāts Dr. K. Ručs ir paturējis līdz šai dienai. Viņa modrā uzraudzībā sekmīgi darbojas un iepriecina lasītājus katoļu žurnāls Gaisma. Nezinātājam grūti iedomāties, cik lielas rūpes Dr. K. Ručam ir jāveltī žurnālam un cik liela enerģijas tiesa ir aizgājusi šinī virzienā.

Jaunais prelāts, kas veic lielu un svarīgu darbu, pārstāvot latviešus Vatikānā, par visām lietām ar skumjām un lielu nožēlu atceras Latviešu leģiona kaujas laukus, kur pats bija ievirzīts un bija asiņaino cīņu liecinieks. Neaizmirstamā atmiņā viņam palicis amata brālis — Latviešu leģiona luterāņu kapalauka mācītājs Jūlijs Straume, kas krita un palika kaujas laukā — Landekas ielenkumā.

Prelāts Dr. K. Ručs ir korporācijas Lacuania goda filistrs.

Viktors Rundāns.

Bīskapa Jāņa Cakuļa ordinācija

Jauno bīskapu Jāni Cakulu ordinēja 12. decembrī Rīgas svētā Jēkaba katedrālē, Rīgas archidicēzes un Liepājas diecēzes Apustuliskais administrātors bīskaps Juliāns Vaivods, asistējot diviem latviešu bīskapiem — Valentīnam Zondakam un Kazimiram Duļbinskim. Dievkalpojumā piedalījās arī citu konfesiju pārstāvji — ev. lut. archibīskaps Matulis, pareizt. metropolīts Leonids u. c. Ticīgo bijis tik daudz, ka puse no klātesošiem piedalījušies dievkalpojumā ārpus katedrāles. Pāvests Jānis Pauls II bija piesūtījis bīskapam Vaivodam apsveikuma telegrammu, kurā pāvests izsaka savu prieku par jaunā bīskapa Jāņa Cakula ordināciju, pateicas Dievam, ka jaunais bīskaps ir uzņemts apustuļu pēcteču skaitā un likts par „paraugu ticīgajiem vārdos, darbos, mīlestībā un ticībā" (1. Tim. 4, 12), lai audzinātu Dieva tautu. Novēlot latviešu tautu Bezvainīgais Dieva Dzemdētājai, pāvests Jānis Pauls II dod no sirds Apustulisko svētību bīskapam Vaivodam un šo svētību attiecina arī uz visiem latviešu bīskapiem, garīdzniekiem un visas šīs diženās nācijas kristiešiem.

Pr. Dr. A. Brumanis

Laikraksta

LATVIJA

AMERIKĀ

atsevišķus numurus

var pirkt Toronto

latviešu veikalos

un DV grāmatnīcas nodaļās,

Latviešu Namā un Centrā,

kā arī spiestuvē.

Dievs tik ļoti pasauli ir mīlējis, ka Viņš devis savu vienpiedzimušo Dēlu, lai neviens, kas Viņam tic, nepazustu, bet dabūtu mūžīgo dzīvību. (Jāņa ev. 3:16)

Bezmaksas kristīgu literātūru un kasetes ar garīgu dziesmu ierakstiem jūs varat saņemt, rakstot māc. J. Šmitam, Box 465, Surrey, B.C. V3S 5B7.

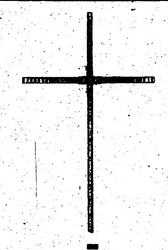

BAZNĪCAS ZIŅAS

TORONTO

SV. JĀŅA DRAUDZE

Māc. I. Gaide, 12 Worthington Cr., Toronto, On. M4V 1J6, tāl. 766-5525. Sv. Jāņa draudze, tālrunis 921-3327, 200 Balmoral Ave.

Māc. I. Gaides runas stundas kancelejā: otrdienās un ceturtdienās no pl. 10 — 12.30 un trešdienās no pl. 18 — 20. Citā laikā pēc vienošanās.

SV. ANDREJA DRAUDZE

Māc. J. Cālītis, Sv. Andreja draudze, tālr. 924-1563, Carlton St. un Jarvis St. krustojumā, Toronto, Ont. Tālr. mājā 482-8403, 8. Rolland Rd., Toronto, Ontario M4G 1V5.

Māc. J. Cālīša jaunais runas stundu laiks kancelejā: trešdienās un ceturtdienās no pl. 10 — 12 un no 18 — 19. Citā laikā iepriekš sazinoties.

30. janvārī pl. 15.00 dievkalpojums. Sprediķi teiks viesis — stud. teol. Laris Saliņš no Ņujorkas. Pēc dievkalpojuma draudzes pēcpusdiena ar L. Saliņa referātu: „Mana tikšanās ar teoloģijas studentiem Latvijā un citās Baltijas valstīs."

AUSTRUMU DRAUDZE

Māc. A. Celms: 47 Lord Roberts Drive, Scarborough, Ontario M1K 3W1, tālrunis 267-3507. Toronto Austrumu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā 361 Danforth Avenue.

30. janvārī pl. 13.00 dievkalpojums.

6. februārī pl. 13.00 dievkalpojums. Piedalās teoloģijas students Aldis Elberts.

13. februārī pl. 13.00 dievkalpojums.

20. februārī pl. 13.00 dievkalpojums.

BRAMPTONA

Māc. A. Briedis, 44 Marrylin Cr., Toronto, Ont. M4B 3C6, tālr. 757-2739.

Bramptonas latviešu ev. lut. draudzes dievkalpojumi notiek Grace United Church dievnamā: 156 Main Street North, Brampton, Ont.

KATOĻU DRAUDZE

Prāvests Dr. B. Kokins, 28 Wilgar Rd., M8X 1J4, tālr. 239—5741. Toronto katoļu vienības dievkalpojumi notiek Kristus Augšāmcelšanās (lietuviešu) baznīcā, 1021 College St. Dievkalpojumi katra mēneša otrā svētdienā, pl. 13.00.

BAPTISTU DRAUDZE

Māc. A. Arājs, 9 Kingsbridge Court, Apt. 402, Willowdale, Ont., M2R 1L6; tālr. 638-3822. Toronto latviešu baptistu draudzes sanāksmes Walmer Rd. baptistu dr. dievnamā.

Svētdienas skola katru svētdienu pl. 15. Bībeles studiju lūgšanas sanāksmes katru trešdienu pl. 19.30.

Toronto latviešu baptistu draudzes dievkalpojumi notiek katru svētdienu pl. 16 Walmer Rd. baptistu draudzes dievnamā.

„Gaismas telefons" ticības stiprināšanai **635-8582** darbojas 24 stundas. Programmas ieskaņojums latviešu valodā, un to maina katru otro dienu.

HAMILTONA

Hamiltonas latviešu ev. lut. Kristus draudze — 18 Victoria Ave. South. Māc. K. Kuškēvics, 55 East 44th St., Hamilton, Ont. L8T 3G6, tālrunis 385-9838.

Māc. K. Kuškēvica runas stundas baznīcas telpās ceturtdienās no pl. 19.30 — 21.30. Tālr. 527-5810. Ieeja birojā no baznīcas aizmugures.

30. janvārī pl. 15.00 draudzes dievkalpojums; pl. 16.00 — draudzes gada pilnsapulce.

6. februārī pl. 15.00 Garīgs koncerts — Sv. Jāņa dr. vokālais ansamblis, A. Rundāne; pl. 16.00 draudzes vakars.

MONTREALA

Prāv. A. Voitkus, 3438 Rosedale Ave., Montreal H4B 2G6, P.Q. Tel. 489-3224. Montrealas latv. ev. lut. Trīsvienības dr., Sv. Jāņa baznīcā, 4345 Marcell Ave.

30. janvārī pl. 13.30 dievkalpojums.

OTAVAS MIERA DRAUDZE

Māc. E. Lange, 364 Pleasant Pk. Rd., tel. 733-3906. Otavas latv. ev. lut. Miera draudze Sv. Pētera lut. baznīcā, 400 Sparks ielā.

30. janvārī pl. 14 dievkalpojums baznīcā.

LATVIEŠU MISIJAS RADIO RAIDĪJUMS

„BRĪTIŅŠ AR DIEVU"

nepārtraukti

27. gadu gājumā

katru svētdienas rītu no

pl. 9 — 9.30

Vilnis 1270 AM

no Niagaras WHLD raidītāja

Vadītājs A. Laksmanis

106 Dorset Rd., Scarboro,

Ont., tālr. 261-4218

Latviešu misijas

KLAUSAITIES GARĪGOS RAIDĪJUMUS

Global TV 6. un 22. stac.

100 Huntley St., Toronto,

no pirmd. — piektd. pl. 9.30 no rīta, sestd. pl. 10 no rīta

Bafalo TV stac. 29, 700 Club, ik dienas pl. 11.30 no rīta līdz pl. 9.30 vakaros.

Radio FM CBN 107.1

24 stundas. Tel. 889-3126.

KLAUSIETIES „LABĀS ZIŅAS" RAIDĪJUMU

uz īsajiem viļņiem 6155 KHZ

49 metr. band

Sestdienās plkst. 10.30 vakarā

Vadītājs Dāvids Miķelsons,

60 Stevenson Rd., Rexdale, Ont.

M9V 2B4

tālr. 749-0832

Daugavas Vanagu nams
PIEDĀVĀ ZĀLI
DAŽĀDIEM SARĪKOJUMIEM
PIEPRASIET TELEFONISKI
SVĒTDIENĀS DZĒRIENI TIKAI PIE MALTĪTĒM — $4.50

125 Broadview Ave.
Tel. 465-5225

Daugavas Vanagu klubs
ATVĒRTS BIEDRIEM UN VIESIEM
no pirmdienas — trešdienai, iesk.,no pl. 14 — 22,
ceturtd. no pl. 14 — 24,
piektd., sestd. no pl. 12 — 24,
svētdienās no pl. 12 — 21.

KALUPE
JEWELLERY LTD.
Zeltkaļi
ALDONA KORMS un
TĀLIS KIVLENIEKS B.Sc. G.J.
VEIKALĀ UN DARBNĪCĀ — Tālr. (416) 595-1125
College Park, 444 Yonge St., Toronto, Ont. M5B 2H4

Fotografisks uzņēmums ar atzītu kvalitāti.
(416) 863-1166
BENJAMIN FILM LABORATORIES LTD.
287 Richmond St. E., Tor., Ont. M5A 1P2
We believe every picture counts

BROADVIEW DELICATESSEN
141 Danforth Ave., Toronto, Ont.
Tel.: (416) 465-9905
POKO'S MEAT
376 College St. (netālu no Bathurst ielas), Toronto, Ont.
Tel.: (416) 922-1300

Abos veikalos dabūjamas augstākās kvalitātes preces par mērenām cenām.
Izdarait pasūtinājumus jau labi laikus savam svinīgajam gadījumam.
Svaiga gaļa un gaļas produkti. * Importēti eiropiešu produkti lielā izvēlē. * Viss ir svaigs, tīrs, gaumīgs!
Īpašnieki Ausma un Jānis Miķelsoni.

Lidojumi: uz Floridu — St. Petersburg, Tampa — abos virzienos, sākot ar $ 199 atkarībā no lidojuma laika.
uz Portugali — Algarva — sākot ar janvāri $799 abos virzienos, iesk. viesnīcu 2 nedēļām. Par trešo un ceturto nedēļu par viesnīcu papildām $ 50 no personas, iesk. nodokļus.
Maksājumi Kanadas $. Izlidošana un atgriešanās Toronto.

Hello WORLD Travel Ltd.
1843 Avenue Rd., Toronto, Ontario, Canada M5M 3Z4
Tel.: (416) 789-5304
NODAĻA: Union (Station) stacijā.
Tel. (416) 368-7451.
Sīkāku informāciju un pakalpojumus ceļojumiem sniedz biroja vadītāja INESE GRODNIS pa augšminēto tel.

OPTICAL STUDIO
R. Schmid, Optician
VĀCU OPTIĶIS —
Speciālizējies kontaktlenžu nozarē. Lielā izvēlē eiropiešu aceņu rāmji.
1586 Bloor St. W., Toronto, vienu bloku no Latviešu kreditsab. Dundas - Bloor nodaļas. Tel. 535-6252.

Alcan Building Products
Māju īpašnieki!
Ir trīs veidi, kā var ietaupīt ar ALCAN SIDING
Sazinieties ar uzņēmuma īpašnieku — bez starpniekiem
1) **Ietaupa darbu un laiku**
2) **Instalācijas un apkures izdevumus**
3) **Uzlabo izskatu un līdz ar to palielina mājas vērtību, ieskaitot ALCAN 20 gadu garantija**
- LIETUS NOVADA CAURULES
- LOGUS
- DURVIS
- MARĶĪZES (Awnings)
- JUMTA PĀRKARES (Sofit and fascia)

CENTURY ALUMINUM INSTALLERS
534-2864 *Īpašnieks Artūrs Mīme*
2226 Dundas St. W., Toronto, M6R 1B3

DOWNTOWN WOOLS, ARTS & CRAFTS
Īpašn. Elza Avots
9 Queen St. East (pie Simpsona un Yonge).
Lielā izvēlē dažādu rokdarbu materiāli.
Padomi rokdarbu jautājumos.
TEL.: 368-5011

R. S. KANE Ltd.
APBEDĪŠANAS BIROJS
4812 Yonge Street
(Sheppard Avenue tuvumā)
Willowdale, Ont.
221-1159

Murray E. Newbigging
BĒRU MĀJA
Izjusti personīgi pakalpojumi
Pastāvīga kapella
M. WAYNE HAMILTON
Funeral Director
733 Mount Pleasant Rd., pie Eglinton Ave.
Auto novietošana. Tel. **489-8811, 489-8002**

Ātri, glīti un lēti
iespiežam
dažādus ielūgumus
Tel. 466-1514

SAIŅI UZ BALTIJAS VALSTĪM un P.S.R.S.
Mēs pārsūtām apdrošinātus drēbju un apavu sainīšus līdz 19. 2/3 märc. netto
LIELA MANTU IZVĒLE MŪSU VEIKALĀ
Biroja laiks — pirmd., otrd., ceturtdien un piektdien no pl. 9.00 — 17.00.
Piektdienās vēlākā laikā — iepriekš sazinoties pa telefonu
Sestdienās no pl. 9.00 — 16.30, trešdienās birojs slēgts.
Jūnijā, jūlijā un augustā — atvērts trešdienās, slēgts sestdienās.
BALTIC Exporting Co.
482 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont. M6R 2N5
tālr. 531-3098

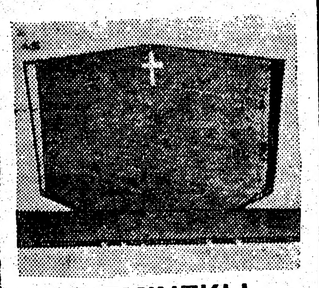

PIEMINEKĻI
487-2147, vakaros 445-8955
Kvalitātes darbs un eiropiešu mets
Igauņu uzņēmums
YONGE MEMORIAL LTD.
2044 Yonge St., Toronto
M4S 1Z9
Starp Eglinton un Davisville

Latviešu nams Toronto
IZĪRĒ TELPAS
SARĪKOJUMIEM UN VIESĪBĀM
Pēc vēlēšanās nama dāmu komiteja rīko
GODĪBU GALDUS
491 College Street, Toronto, Ont. M6G 1A5
Tel. 922-2931

Desmit gadi

1983. gada 7. janvārī paiet 10 gadi, kopš dibināta Minsteres latviešu ģimnazijas bijušo skolēnu un draugu biedrība.

Esam vācu tiesā ierakstīta bezpeļņas organizācija, kuŗas *vienīgais* uzdevums ir atbalstīt MLĢ, tās skolēnus un internātu. Biedrībā, kā to nosaukums rāda, var iestāties katrs, kam MLĢ tuva.

150 biedri un biedri veicinātāji 10 gados devuši MLĢ ap 70.000.- DM kā naudā, tā materiālās dāvanās. Kopējā devumā ietelp 10.000 DM aizdevums Latviešu Centram Minsterē, kas radīs jaunu mājvietu MLĢ skolēnu internātam. Biedrības tradicija — pasniegt MLĢ abitūrijas aktā 3.000 DM un Draudzīgajā aicinājumā to pašu summu MLĢ stipendijām.

Vai biedrība sasniegusi cerēto, iespaidīgi atbalstot skolu? Vispirms kā jaunai, nepazīstamai un mazai organizācijai mums bija jāpievērš sev citu latviešu organizāciju, MLĢ kurātorijas un reizēm pat MLĢ uzmanība. Tai pašā reizē jātiek galā ar savām pašas biedrības ,,bērnu slimībām''. Līdz šim biedrību vadījuši Manzars Dreimanis, Austris Grasis, Guntis Priedītis un Pēteris Purmalis. Tikpat liela nozīme bijusi pārējiem valdes locekļiem.

Domāju, ka darbojamies divos veidos. Pirmais ir materiālā palīdzība skolai. Lai tā augtu, cenšamies piesaistīt arvien lielāku biedru skaitu. Utopiskais mērķis ir 1.000 biedru ar apmēram 10.000 DM biedru naudu mēnesī!

Diemžēl, reālitāte ir tāda, ka pat visi pašreizējie biedri rēgulāri nenokārto savus pienākumus (biedru maksa/ ziedojums mēnesī 10.- DM strādājošiem, 5.- DM studentiem; ārzemēs attiecīgais vietējā valūtā).

Aicinājums daiļamatniekiem

Aicinu visus brīvā pasaulē dzīvojošos daiļamatniekus nopietni gatavoties PBLA KF lietiskās mākslas izstādei, kas notiks šogad dziesmu svētku laikā Milvokos, no 2. līdz 4. jūlijam.

Izstādē izmeklēs darbus PBLA KF godalgām.

No Austrālijas saņemts Lidijas Beklešovas mudinājums nekavējoties pieteikt darbus globālai lietiskās mākslas izstādei Austrālijā, kas notiks šogad no 27.—31. decembrim Kultūras dienu laikā Melburnā.

Latviešu daiļamatnieku apvienība Austrālijā iecerējusi izdot plašu izstādes katalogu, ko izdos nākošos 6 mēnešos, tāpēc lūdzu daiļamatniekus, kas piedalīsies izstādē, iesūtīt savas īsbiografijas un labus savu darbu attēlus izstādes vadītājai L. Beklešovai — 6 Edward St., Noble Park, 3174 Vic. Australia.

Anna Graudiņa.

Jaunie autori!

Jūsu sacerējumus lietpratīgi sagatavo publicēšanai.

* **Izvērtē**
* **Novērš valodas kļūdas**
* **Rediģē**
* **Sagatavo salikumu**
* **Iekārto manuskriptu iespiešanai**
* **Palīdz aprēķināt publicēšanas izmaksu vai sagādā izdevēju**

Kvalificēti lietpratēji romānu, atmiņu, dzeju grāmatām kā arī organizāciju periodiskiem izdevumiem.

Tuvāka informācija:

Latvian Publishing Consultants
38 Morningside Ave.
Toronto, Ontario
M6S 1C4 Canada

Laikraksta
LATVIJA
AMERIKĀ
atsevišķus numurus
var pirkt Toronto
latviešu veikalos
un DV grāmatnīcas nodaļās
Latviešu Namā un Centrā,
kā arī spiestuvē.

PĀRDODAMA
Eduarda Kalniņa
bij. Latvijas mākslas akadēmijas prezidenta glezna
Baltijas jūŗa, zvanīt **vakaros**, izņemot piektdienas,
Mr. Fleisher 222—6355.

Dieva mierā aizsaukta mūsu mīļā māmiņa un omīte

Ernestine Purmalis,
dzimusi Kalniņš

dzimusi 1893. gada 26. septembrī Cēsīs,
mirusi 1983. gada 10. janvārī Toronto.

Lai sapnis klusais
Tavu dvēs'li aijā
Un klusais miers
Ar saviem spārniem Tevi sedz.

Dziļās sērās
dēla Žanis, vedekla Valija un mazmeita Vija.

Mūsu filistrs

cand. oec. Alfreds Sīmanis
(1926.g. II sem.)

dzimis 1907. gada 21. novembrī,
miris 1983. gada 16. janvārī Montrealā, Kanadā.

Viņu mīļā piemiņā paturēs
korp. Fraternitas Academica.

Pēteris Kļaviņš

dzimis 1904. gada 14. oktobrī,
miris 1983. gada 12. janvārī.

Sv. Andreja ev. lut. draudzes
Palīdzības fonds.

VISS VĀRDOS DZĪVS

Par šo dzejisko tematu
ļoti praktiski runās

Rasma Sināte (no Detroitas)

pirmdien, 7. februārī, pl. 19.30

Latviešu Centrā Toronto.

Lektore ir L.U. baltu filoloģe, beigusi ar Māstera gradu arī Mičigenas univ. Ann Arborā, bij. skolotāja Gaŗezera vidusskolā un pazīstama kā saistoša latviešu problēmu skaidrotāja dzejā.

Klausītāju dalība debatēs ļoti vēlama.

Ieeja pret ziedojumiem. ***Atspirdzinājumi.***

RM
ROSAR-MORRISON
FUNERAL HOME LTD.
Thomas L. Morrison — Funeral Director
467 Sherbourne St., Toronto, Ont. M4X 1K5.
Tel. 924-1408.
RŪPĪGA UN SMALKJŪTĪGA
APBEDĪŠANAS CEREMONIJU IZKĀRTOŠANA

PAGARINĀTA PIETEIKŠANĀS
LĪDZ 1983. GADA 31. MARTAM
Amerikas latviešu apvienības Latviešu institūta izdevumam
LATVJU ENCIKLOPĒDIJA 1962—1982
Dr. Edg. Andersona redakcijā, 3 sējumos
Cena 1. sējumam — Kan. $42.00, 2. sējumam — Kan. $42.00
Pasūtījumi un samaksa sūtāma Kanadā —
DV Grāmatnīca, Latviešu Namā
491 College St., Toronto, Ont. M6G 1A5

SAVIENOTĀS VALSTIS

ŅUJORKA

● Ņujorkas latviešu mākslinieku grupa pēc trīsdesmit gadu pastāvēšanas izbeigusi darbību. Jaunuzņemto biedru strāvojumi un profesionālā gatavība, kā arī izglītības prasības jūtami ietekmējušas izstāžu līmeni. Tās radikāli mainījušas biedrības sākotnējo izstāžu raksturu. Apmeklētāju skaits mazinājies, izdevumi pieauguši. Dažas izstādes rīkotas ar pašu saziedotiem līdzekļiem. Ņujorkas mākslinieku grupā bijuši daudzi ievērojami latviešu mākslinieki, kas saņēmuši Latviešu kultūras fonda un citas godalgas. Līdzekļu pārpalikumu pēc likvidēšanās nodos jaundibinātai Amerikas latviešu mākslinieku apvienībai. Pēdējais grupas priekšsēdis bija M. Mitrēvics. Par grupas darbības izbeigšanu nav lēmusi valde.

● Ņujorkas latviešu ev. lut. draudzes Ziemeļu novada sanāksmē Jonkeru baznīcā 16. janvārī nolasīja dažādus darbības pārskatus un apsprieda nākotnes darbību. Nolēma vecās baznīcas apsildīšanas ierīces vietā ierīkot modernu eļļas krāsni. Jaunās sistēmas iekārtošana aprēķināta uz apm. 30—40.000 dol. Ņujorkas draudzes Ziemeļu novada locekļiem izsūtīs aicinājumus ziedot šim mērķim, ap 50 dol. uz cilvēka. Debatēs pārrunāja, kā piesaistīt draudzes darbā jaunatni, bet arī šoreiz nevarēja atrast atbildi. Pārrunāja arī jautājumu, vai draudzei vajadzētu atsaukties uz citu organizāciju lūgumiem ziedot līdzekļus labdarīgiem mērķiem. Pēc draudzes valdes ieskata šādi lūgumi nebūtu jāatbalsta no naudas, kas ziedota draudzei. Novada sapulce šādu ieskatu atbalstīja. Novada komitejā ar aklamāciju ievēlēja visus līdzšinējos locekļus, bet no jauna Ausmu Zeidlicku. Novada vecākais ir Gunars Ziediņš. Šinī draudzes novadā dzīvo pāri par 500 draudzes locekļu, bet sapulcē piedalījās pāri par 50.

● Ņujorkas latviešu ev. lut. draudzes Iekšpilsētas novada sanāksmē Betlēmes baznīcā Bruklinā 16. janvārī novada vecākā A. Millera vadībā pārrunāja novada darbu. Izdarīti dažādi uzlabojumi draudzes namam. Ievilkts jauns ūdensvads par 1.300 dol., iekārtots jauns karstā ūdens tanks, salabota trepju telpa un iegādāts jauns paklājs. Lielākas pārrunas izraisīja jaunais draudzes budžets. Daži pensionāri iebilda pret draudzes nodevas paaugstinājumu. Kā Jonkeros, tā Bruklinā sapulcē bija ieradies draudzes priekšnieks I. Vijums.

● Ņujorkas draudzes nākamā gada budžeta projektā paredzēts draudzes nodevas paaugstināt no 60 uz 75 dol. gadā strādājošiem un no 30 uz 37.50 dol. pensionāriem. Kopējā budžeta summa paaugstināta no 166.500 uz 180.600 dol. Draudzē 892 cilvēki maksā pilnu nodevu, 807 pensionāru nodevu, 132 draudzes locekļi atbrīvoti no maksājumiem. Pavisam Ņujorkas draudzē uz 1983. gadu ir 2296 draudzes locekļi. Budžetā nedaudz paaugstināti mācītāju un darbinieku atalgojumi, mazliet lielāki arī citi izdevumi. Budžetu un citus jautājumus apspriedīs draudzes pilnsapulcē 13. februārī Betlēmes baznīcā Bruklinā.

● Iekšpilsētas novada dāmu komitejas priekšniece Alma Audriņa cietusi negadījumā. Ejot mājās no baznīcas sarīkojuma, viņa 2. janvārī Pacifika pazemes stacijā Bruklinā kritusi uz trepēm un ievainojusi celi. Ievainojums bija tik nopietns, ka viņa ievietota slimnīcā, kur kāja operēta.

● Austras Balodes dzejoļu krājumam veltīto pēcpusdienu 16. janvārī DV namā ievadīja D. Vallenas izvērtējums par dzejnieces darbiem. Autore pati nolasīja četrus iespiestos darbus. Mūzikālus iestarpinājumus atskaņoja pianiste M. Bogdanovica, bez diviem Mediņa darbiem atskaņojot arī Dārziņa Melancholisko valsi. Klausītāji dzejniecei jautāja par rakstīšanu un grāmatas sagatavošanu. Pirms sarīkojuma ap 30 apmeklētāju nogaršoja sagatavoto boli, bet pēc sarīkojuma apakštelpās varēja pamieloties un pārrunas savā starpā turpināt.

Vk.

KLĪVLANDE

● Uz 50 gadiem laulībā atskatījās Fanija un Teofils Cirkeļi. Dzimtenē Fanija darbojās par ārsti zobu slimībās, bet mag. jur. Teofils bija slimo kasu pilnvarnieks. Bēgļu gaitās ASV, Klīvlandē, maizes darbu T. Cirlis strādāja rūpnīcā un nodevās nacionāli politiskām un kultūrālām rosmēm. Piedalījies ALA dibināšanā un noorganizēšanā, dažādos kongresos, bijis dziesmu svētku ierosinātājs un organizētājs. Lielu vērību Cirkeļi piegriezuši tēlotājai mākslai, organizē izstādes, savā mājā izveidojuši plašu gleznu kollekciju, kas parāda tēlotājas mākslas attīstību gadu gājumos.

● Draudzes skolas saime 19. decembrī pulcējās Ziemas svētku eglītes sarīkojumā, kas sākās ar dievkalpojumu draudzes dievnamā māc. L. Grendzes vadībā. Jaunieši lasīja liturģiju un Svētos Rakstus. Mācītājs teica svētrunu un svētīja dievlūdzējus. Dziedāja skolēnu koris. Sarīkojums turpinājās draudzes namā, kur svētku vecītis dalīja dāvanas, dziedāja koris utt. Sarīkojums beidzās ar skolēnu rotaļām, dejām un vecāku sarīkotu mielastu.

● Pensionāru apvienības svētku sarīkojumu atklāja 22. decembrī priekšnieks J. Celmiņš Apvienotās draudzes namā. Eglītes svētbrīdi vadīja mācītāji L. Grendze un K. Briedis. Svētku dziesmas dziedāja ansamblis. Sakarā ar mācītāja K. Brieža 90 mūža gadiem, pensionāru saime godināja sirmo Kristus kaŗavīru un novēlēja darboties Tā Kunga Vīnakalnā. Noslēgumā dāmas bija gaumīgi klājušas svētku mielasta galdu.

● Lai gan „laika veči" solīja baltus Ziemsvētkus, tieši uz svētkiem uznākot pāri 60 gradu F. un lietum, vienā naktī nozuda 4 collu baltā sniega sega, kas klāja ielas un laukumus. Viss kļuva pelēks un tumšs, bet klīvlandiešu sirdis pārņēma Kristus gaišums. Svētku vakarā Apvienotās draudzes māc. L. Grendzes vadībā notika divi dievkalpojumi, kas bija dievlūdzēju pārpildīti. Pirmajā dziedāja KLB koris dir. J. Ūdra vadībā, otrā kuplināja soprāna solo — I. Grava.

J. E.

GRAND RAPIDI

● Latviešu pensionāru biedrības Ziemsvētku eglītes sarīkojumu 27. decembrī latviešu biedrības namā atklāja priekšnieks J. Sulainis, svētbrīdi vadīja māc. H. Lapiņš, visi kopīgi nodziedāja divas Ziemsvētku dziesmas. Dr. R. Markus lasīja savu sacerējumu par Ziemsvētkiem un mežu, deklamēja L. Ēriņa un E. Brūna. Jauks papildinājums kopējai programmai bija biedr. priekšnieka J. Sulaiņa mazbērnu priekšnesumi, kas dziedāja un mūzicēja. Bija apdāvināšanās un speciālas veltes, ko ziedu un citādā veidā saņēma visi, kas sekmējuši, lai vecie ļaudis varētu pulcēties un pavadītu dažas stundas draudzīgā gaisotnē: Bija kopējas pusdienas.

● Ziemsvētku eglītes sarīkojums Latviešu biedrības namā latviešu skolai notika 19. decembrī, kuŗā svētbrīdi vadīja māc. J. Mednis. Klavieŗu pavadījumus spēlēja Anita Sarma, dziedāja bērnu koris Māras Zirnes vadībā. Uzvedumā — Debesu atslēga, — Irēnes Alunānes un Birutas Taubes vadībā, piedalījās visi skolas bērni. Ziemsvētku vecīša lomā bija Ēriks Ziediņš. Pateicības vārdus visiem teica skolas vadītāja māc. V. Fricsone un skolas padomes priekšsēde Ilze Runka. Bija kopējs azaids, dejas un rotaļas.

● Amerikāņu laikraksts Grand Rapids Press svētku laikā bija ievietojis paprāvu rakstu, pievienojot foto uzņēmumu, kuŗā vidusskolnieces Daina Pastare un Monika Vanuška izliek Ziemsvētku rotājumus. Viņas un vēl citas latviešu meitenes stāstījušas reportierei par Ziemsvētku svinēšanu dzimtenē un svešumā. Ziemsvētkus vairs nevarot svētīt vairākas dienas, kā tas bijis parasts dzimtenē, galvenā svinamā diena tomēr paliekot Ziemsvētku vakars. Ierodoties Ziemsvētku vecītis, dziedot dziesmas, apmeklējot baznīcu. Rakstā pieminēts arī, ko gatavo uzturam svētku laikā. Diezgan daudzi vārdi minēti latviešu valodā, paskaidrojot to nozīmi angliski, kā piparkūkas, Ziemsvētku vecītis, aukstā gaļa, pīrāgi u.c. Laikrakstā vēl bija minētas citas tautības, kā tās svin savus Ziemsvētkus, taču latviešiem bija veltīts vairāk uzmanības.

● 31. decembŗa vakarā veco ļaužu mītnē mirusi 89 g. vecā Lilija Šneidere. Viņa dzimusi Rīgā, kur mācījusies skolā un pēc tam ilgus gadus strādājusi Dzelzceļa virsvaldē. Pratusi vairākas svešvalodas. Vācijā Valkas nometnē L. Šneidere darbojusies birojā, bet Grand Rapidos līdz aiziešanai pensijā strādāja mājsaimniecībā. Agrāk dzīvoja kopā ar savu māsu, kuŗa mira priekš vairākiem gadiem. ASV tai nebija neviena piederīgā vai radinieka, un rūpi par viņu svešumā turēja Ērika un Arnolds Štami, kuŗi kārtoja arī apbedīšanu un bēŗu mielasta sarīkošanu, piepalīdzot dažām darbiniecēm no draudzes dāmu komitejas. Aizgājēju no Egebīnes bēŗu nama izvadīja māc. J. Mednis. 4. janvārī uz Vudlavņa kapsētu. Kapos atvadījās un ziedus no latviešu ev. lut. draudzes nolika priekšnieks J. Andersons. Draudzes māc. J. Mednis no veco ļaužu mītnes bija atvedis uz kapiem un pēc tam uz baznīcu arī nelaikļes ilgu gadu draudzeni Olgu Veinbergu, kas lielāko tiesu saistīta pie gultas un braucamā krēsla. Pēc ilgāka laika posma viņa varēja pabūt kopā lielākā latviešu pulciņā.

V. Z.

● Grand Rapidu literārā kopa savu decembŗa sanāksmi veltīja dzejnieces Valdas Moras daudzinājumam un Ziemsvētku ieskaņai. Pēcpusdiena bija pulcinājusi vairāk literātūras mīļotāju nekā parasts. Bija ieradušies tautieši arī no Kalamazū un Grand Hevenas. Saiets notika Ainas Tālbergas mājā, un to ievadīja kopas vadītāja Julieta Rumberga, nolasot arī Kārļa Tālberga divus dzejoļus no pēdējās dzejoļu grāmatas. Par Valdas Moras dzeju referēja Kārlis Smukulis, Saginavas literārās kopas vadītājs, tādā veidā turpinot abu literāro kopu sadarbību. Referātu illustrējot, Elvīra Brūna lasīja veselu rindu Valdas Moras dzejoļu, atklājot dzejnieces tematu dažādību. Referāta beigās divus Valdas Moras dzejoļus noskandēja arī M. Grundule no Grand Hevenas. Līdzīga Valdas Moras atcere ar K. Smukuļa referātu notikusi arī Saginavas literārās kopas izkārtojumā. Pēc pārtraukuma savus dzejoļus vēl nolasīja Jānis Arājs un Jūlijs Celmiņš. Pēc tam izraisījās dzīvas pārrunas par dažādām literārām problēmām. Sakarā ar Valdas Moras 80 aizvadītajiem gadiem nosūtīja apsveikuma kartīti ar vakara dalībnieku parakstiem.

. Kopas nākamā saietā februārī pārrunās Aivara Ruņģa grāmatu „... iet latvietis caur gadu simteņiem..." Par šo grāmatu Gaujas apgāds izdevis arī brošūru ar prof. Valtera Nollendorfa komentāriem.

Eduards Avots

MILVOKI

● 7. Vispārējo Dziesmu svētku rīcības komitejas sēdē Milvokos 13. janvārī priekšsēdis Ē. Krūmiņš un nozaŗu vadītāji ziņoja par svētku organizēšanas priekšdarbiem.

Apstiprināja G.I. International Travel par oficiālo Dziesmu svētku ceļojumu aģentūru. Tās īpašnieks — lietuviešu operdziedonis Aldis Grigas piedalīsies arī operas Baņuta izrādēs. Viņa ceļojumu aģentūras rīcības komitejai piedāvātie noteikumi bija saimnieciski visizdevīgāki.

Ar Dienvidfloridas dziedātāju kopas (vadītāja Gaida Risberga) pieteikšanos dziedoņu kopskaits svētkos būs 1.502. Vēl pieteikusies arī Ņujorkas tautas deju kopa Zaglītis (vadītāja Zelma Lapiņa).

Studiju dēļ Vizma Maksiņa atteikusies no vidusskolu koŗa diriģentes pienākumiem; tos uzņēmies Imants Mežaraups. No šī sarīkojuma atlikuma pusi sadalīs trim vasaras vidusskolām — Beverīnai, Gaŗezeram un Kursai, proporcionāli dziedātāju skaitam.

Galīgā veidā jau izstrādāta garīgās mūzikas koncerta programma. Tanī piedalīsies Čikagas baptistu un Ciānas ev. lut. draudžu koŗi R. Kalnmala vadībā, Filadelfijas ev. lut. Sv. Jāņa draudzes koris (diriģente Ārija Šulca), Klīvlandes baptistu draudzes (B. Ukstiņa), Klīvlandes apvienotās ev. lut. draudzes (V. Ciemiņš), Toronto Sv. Andreja draudzes (A. Purvs) un Toronto Sv. Jāņa draudzes (B. Alka) koris., Garīgo koncertu diriģēs A. Purvs un R. Kalnmals, ar solo dziedājumiem piedalīsies soprāns Melita Mičule un baritons Valdis Ūsis; ērģelniece Anite Rundāne. Programmā būs J. Vītola, O. Šepska, I. Mežaraupa, V. Baštika, J. Kalniņa, A. Purva un Br. Skultes darbi.

Sēdē apstiprināja arī jaunus darbiniekus informācijas nozarē: V. Strēlnieku, O. Ernstsonu, Ināru Upīti, Aiju Upīti un Ingridu Kittu.

R. Č.

UZMANĪBU!

LATVIJA AMERIKĀ APGĀDS

lūdz abonentus laikā kārtot 1983.g. abonementa maksas, kas paliek nemainītas. ASV un citu zemju abonenti, kas maksā ASV dolāros, lūgti maksājumu summu nesamazināt par kursa starpību, jo laikraksta sūtīšana ārpus Kanadas gadā maksā 15 dol. vairāk nekā Kanadā. Piezīmējam, ka sūtīšanas pasta nodeva ir augstāka tiem abonentiem, kas maksājumus nav nokārtojuši.

Lūdz Dievu un strādā

AUSTRĀLIJAS LATVIEŠU 32. KULTŪRAS DIENAS GALVASPILSĒTĀ KANBERĀ

Jau 32 reizes Austrālijā dzīvojošie latvieši katru gadu Ziemas svētku nedēļā ir pulcējušies, lai glabātu, koptu un veidotu tālāk latvisko kultūru.

Tikko aizvadītās 32. Kultūras dienas Austrālijas galvaspilsētā Kanberā, kur dzīvo tikai pāris simti latviešu, bija vareni izdevušās kā priekšnesumu kvalitātes, tā arī apmeklētāju skaita ziņā, jo tautas deju sarīkojumā bija turpat 1200 apmeklētāju un kopkoŗa koncertā — turpat 1000.

Rīkošanai un organizēšanai nav nemaz vajadzīgi pāris simti, bet tikai pāris desmiti uzņēmīgu un enerģisku cilvēku, un Kanberā tādu netrūkst. Viss pārējais atkarīgs no tā, cik lielu atsaucību izrāda pārējie lielākie centri. Kanberai tuvākais lielais centrs ir Sidneja, un šoreiz sidnejieši diezgan daudz iznesa uz saviem pleciem.

KD atklājot, garīgajā koncertā dziedāja Sidnejas vīru koris Jura Baloža un Dainas Jaunbērziņas vadībā. Dievkalpojumā 2 no 3 mācītājiem bija no Sidnejas — prāv. P. Bečs, S. J. un māc. V. Voitkus. Dievkalpojumu vadīja prāv. A. Grosbachs no Melburnas. Arī teātri rādīja sidnejieši — SLT ansamblis divās izrādēs uzstājās ar R. Blaumaņa Trīnes grēkiem Kārļa Gulberga režijā. Mūzikālajā vakarā „laurus plūcis" esot Sidnejas mūzikālais ansamblis „Laikmets" Imanta Līča vadībā.

Tautas deju uzvedumā no Sidnejas piedalījās 2 kopas — Jautrais pāris un Rota. (Sidnejas Jautrais pāris un Kanberas Sprigulītis kopēji veidoSaules jos tu, kas pazīstama visā pasaulē.) Tautas deju uzvedumā viss mūzikālais pavadījums nāca no Sidnejas ar Imanta Līča instrumentālo ansambli un Andŗa Ruņģa vokālo ansambli Ziemeļbalss. Arī soliste bija sidnejiete Ilze Jaunbērziņa. Kopkoŗa koncertā no Sidnejas piedalījās 2 koŗi — jauktais koris un vīru koris.

Rakstnieku cēlienu vadīja sidnejietis A. Zariņš, to atklāja sidnejietis Dr. A. Ruņģis (LAAJ KF valdes priekšsēdis) un no 8 autoriem, kas piedalījās ar savu darbu lasījumiem, 3 bija sidnejieši — Lūcija Bērziņa, Juris Krādziņš un Eduards Šmugajs. Pārējie autori bija: Karmene Kurzemniece (dzejoļi) Velta Saulīte (proza) un Eduards Silkalns (proza)—no Melburnas, Īrija Matisone (dzejoļi), no Adelaides un Māra Kalmane (dzejoļi) no Kanberas. Jāpiezīmē, ka rakstnieku cēliens bija neparasti labi apmeklēts.

Pēdējā KD sarīkojumā 31. decembrī (ja neskaita balli), ar nosaukumu Raibais saiets, izpildītāji un autori (Anita Apele un Uldis Siliņš) sidnejieši, izņemot Juri Zemīti, kas arī ir bijušais sidnejietis, bet pašlaik melburnietis.

Arī ar visu ļoti aktīvo sidnejiešu piedalīšanos vēl nebūtu Kultūras dienu, ja nenāktu palīgā tautieši no visām Austrālijas malām, kā saka, no krasta līdz krastam resp., no Pertas rietumos līdz Sidnejai austrumos un no Brisbenes ziemeļos līdz Hobartai dienvidos. Ka piedalīšanās ir bijusi aktīva, liecina kaut jau tas, ka tautas deju uzvedumā piedalījās 11 deju kopas un kopkoŗa koncertā dziedāja 12 koŗu vienības, arī no krasta līdz krastam. Lai latvisks paldies viņiem visiem!

Pirms oficiālās KD atklāšanas jau bija notikušas izstāžu atklāšanas un skolotāju sanāksme. Oficiālā atklāšana notika 1982. g. 27. decembrī plkst. 13 Sv. Andreja baznīcā ar šādu programmu: karoga ienešana, uzruna (KD rīc. kom. pr-dis Ž. Mediķis), atklāšana (LAAJ prez. pr-dis J. Ritenis), svētku runa (Latvijas goda konsuls E. Dēliņš), garīgais koncerts (Sidnejas vīru koris un tenors J. Dzelde) un dievkalpojums (prāv. A. Grosbachs, prāv. P. Bečs un māc. V. Voitkus; ērģelniece I. Pumpura).

Savā uzrunā Ž. Mediķis salīdzināja dzīvi okupētajā Latvijā ar brīvo pasauli un teica, ka mums jācīnās par tēvzemes brīvību un kultūru, kas vieno. Runātājs izteica cerību, ka šis Kultūras dienu karogs reiz plīvos brīvā Latvijā.

LAAJ prezidija priekšsēdis J. Ritenis savā atklāšanas runā uzsvēra, ka Kultūras dienas ir latviešu augstākais sasniegums Austrālijā un sarkanbaltsarkanais karogs simbolizē to, ka mēs šeit trimdā kalpojam tām pašām tradicijām kā agrāk. Svarīgākais mūsu dzīvē ir saklausīt pašiem sevi, savu dziļāko būtību, kas dos vairāk kā viss cits no mūsu sadzīves elementiem.

Latvijas goda konsuls E. Dēliņš vispirms uzsvēra, ka šīs KD Kanberā atšķiras no visām citām ar to, ka tās atklāj katedrālē, baznīcā, dievnamā. Tā ir tā vieta, kur KD atklāšanai vienmēr vajadzētu notikt. Pēc 32 gadiem, skaitot no pirmajām KD, mēs esam kļuvuši ļoti pašapzinīgi, droši un neatkarīgi no savas tuvākās un tālākās apkārtnes. Tālāk viņš jautāja: „Ko mēs esam 32 gadu laikā spējuši panākt ar savu jaunatrasto spēku, bagātību un gudrību? Vai mūsu valoda, kultūra, izglītība šodien ir uz augstākas pakāpes nekā 1951. gadā? Vai mūsu tautas daļa Latvijā ir spējusi tikt tuvāk mūsu visu kopējam ideālam — atjaunotai, brīvai un neatkarīgai Latvijas valstij?"

Tad viņš citēja romiešu mudi: Ora et labora — Lūdz Dievu un strādā!. Brīžiem liekas, ka mēs to tiecamies aizmirst. Runātājs pieminēja seno Terra Mariana — Sv. Marijas zemi, bazētu ticībā. Kā ir tagad ar mums? Kā ir Latvijā? Viņš pieminēja 17 g. veco skolnieku, kas pie Brīvības pieminekļa Rīgā saviem skolas biedriem lasījis priekšā bībeli.

Pēc himnas sekoja jau pieminētais Sidnejas vīru koŗa koncerts ar solista — tenora J. Dzeldes piedalīšanos. Koncertam bija izvēlētas visas latviešu komponistu, galvenokārt garīga rakstura dziesmas, par ko visi priecājās.

Dievkalpojumā prāv. A. Grosbachs svētrunai par motīvu bija ņēmis tumsu un gaismu. Tumsa ir pasaulē un cilvēku dzīvē. Tā plešas arvien plašāk. Lai mums spīd gaisma! Prāv. P. Bečs lūgšanā aicināja pateikties Dievam, ka esam: palikuši dzīvi, dzīvojam pārtikuši, pasargāti no ārējiem ienaidniekiem un pēc 40 gadiem vēl esam latvieši. Lai Dievs dod mums tāpat turpināt un mūsu jaunatnei ieaugt kristīgā ģimenē.

Ar pateicību jāpiemin tautas deju uzvedumā sklnieku un mazo bērnu piedalīšanās, kas Skaidrītes Darius sakārtojumā bija lieliski izdevusies.

Ar atzinību jāpiemin mūsu slavenā diriģenta Roberta Zuikas aicināšana diriģēt kaut tikai dažas dziesmas. Koris viņam klausīja tāpat, kā labam pianistam klavieŗu kauliņi. Paldies Robert Zuika!

Bez jau minētiem sarīkojumiem KD laikā vēl notika daudzi citi svarīgi sarīkojumi un sanāksmes: satikšanās balle, korporāciju sanāksme, Daugavas vanadžu un vanagu salidojums (Skat. atsevišķu rakstu), skautu un gaidu sanāksme, mākslinieku sanāksme un KD balle. Notika arī plašas sporta sacīkstes. Tūlīt pēc KD, 1983. g. 1. janvārī notika diriģentu kursi, LAAJ sanāksme un 2. janvārī turpinājās diriģentu kursi un sākās 3 x 3 nometne. Notika arī divas Informācijas sanāksmes — DV Ārējās informācijas 29. dec. un ALIC — 31. decembrī.

Paldies darba darītājiem! Gaidīsim nākošās Kultūras dienas š. g. beigās Melburnā.

Ed Šmugajs

Viesis — diriģents R. Zuika kopkoŗu priekšā.

Z. Dzelme sešdesmitgadnieks

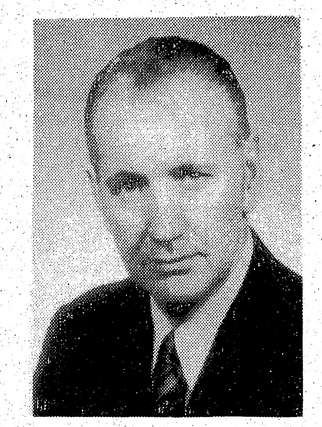

„Kamēr vien vēl spējam sevī just mūsu apspiestās tautas daļas lūgšanu: — strādājiet, nepagurstiet mūsu un mūsu tautas labā — mums ir jāstrādā, jātic un jādeg. Un kur gan šis darbs būtu labāk veicams kā Daugavas vanagu rindās! Darbs mūsu organizācijā ir un paliks mūsu tautai daudz nozīmīgāks nekā to paši varbūt izprotam."

Tā kādreiz rakstīja Zemvairis Dzelme, Zviedrijas DV valdes priekšsēdis. Viņš neapmierinājās tikai ar vārdiem, bet savos darbos ik dienas pierādīja savu pārliecību. Kopš 1970. gada Dzelme lietpratīgi vada vanagu saimi Zviedrijā.

Dzelme dzimis 1923. gada 15. janvārī Ventas pagastā. Skolas gaitas uzsācis turienes pamatskolā un turpinājis Priekuļu lauksaimniecības vidusskolā, kuŗu beidzis 1942. gadā. 1943. gadā aicināts stāties tēvzemes kalpībā. 15. divīzijas rindās viņš piedalījies smagās kaujās Krievzemē, Latgalē un Pomerānijā. Tālākais liktenis viņu noveda plkv. Oša grupā Falingbostelē un Austrumfrīzlandē.

Dzīvojis Švarcenbekas nometnē, vēlāk pārcēlies pie piederīgiem Zviedrijā. Cītīgi mācoties, ieguvis inženieŗa gradu un tagad strādā par kalkulācijas daļas vadītāju.

Aktīvi Dzelme darbojies sabiedriskā dzīvē, jo sevišķi sportā, kur galvenos panākumus guvis basketbolā un volejbolā. Kopš 1951. gada bijis tiesnesis gan latviešu, gan zviedru sporta spēlēs. Kopsummā tiesājis pāri par 1.200 oficiālās spēlēs. Aktīvi piedalījies pirmās DV nod. dibināšanā Eskilstunā, ko vada no 1950. līdz 1954. gadam. Bijis dažādos amatos Zviedrijas DV valdē un kopš 1970. gada ir šīs valdes priekšsēdis. Par DV pārstāvi darbojies ZLCP un LNF. Izdevis DV Zviedrijā biļetenu un darbojās līdz pulkv. Janumam veltītajā grāmatā No Kalpaka priedes līdz Minsterei. 1953. gadā izveidojis un sagatavojis skati Latvijas karavīrs cauri mūžiem. Lasījis daudz referātu un rakstījis periodikā.

Dzelme ir devis daudz mūsu organizācijas darbam un tā veidošanai, tomēr nekad viņš nav pats sevi cildinājis, viņa cildinājums ir viņa veiktie darbi.

Pārkāpjot sešdesmit gadu slieksni, vanagu saime visā pasaulē var tikai novēlēt viņam turpināt darīto darbu, sasniegt vēl daudz panākumu un vadīt laimīgas dienas kopā ar dzīves draugu Māru.

Ceram, ka viņa darba griba un izpratne nemazināsies, bet gan augs augumā un stiprumā mums visiem, mūsu tautai un tēvzemei par svētību.

Jēkabs Leitītis.

ALTERNATIVES

Sestā Vēstule, $3.00

(Organizāciju Vadītājiem)

Vai griežam „otru vaigu"?

POB. 998, Hamilton

Canada L8N 3R1

Austrālijas DV nodaļu karogi svinīgā jundā.

Studiju Centrs V. Upeslāča skatījumā

Jauna, plaša ēka veclaicīgas rijas paskatā, bet modernām ērtībām iekšienē — tāds atklājas Kalamazū latviešu studiju centrs, pirmoreiz ieraugot. Pie „iekšienes" pieder arī tie, kas tur dzīvo un grib studēt latviešu valodu, vēsturi un vispār latviskumu. Vēl jāpieskaita tādi „pustrakie", kas, vai nu amatos būdami, (piem. ALA's Jānis Riekstiņš) vai vienkārši latvisku sūtību pildot (kā Valdis Muižnieks) — ticēja un tāpēc riskēja.

Kad nu viss ir gatavs, studenti mācās jau otru gadu un ir laimīgi, mums sāk likties, ka varētu šis un tas būt darīts varbūt savādāk. Teiksim—kā ar mācībspēkiem? Varbūt varēja būt citi? Un programmas? Un nacionālais jautājums? Blakus cildinājumiem kādi bažīgi apakštoņi ir atskanējuši dažu organizāciju sapulcēs un atbalsojušies trimdas presē.

Ko lai tagad saka ārpusnieks no Toronto, tikai dažas dienas Centrā padzīvojot, tikai vienu referātu noklausoties un tikai vienu studentu sagatavotu 18. nobembŗa programmu noklausoties?

Viesis, protams, grib būt acīgs un vērīgs. Viņš, piem., klausās ALA's pr-ža Riekstiņa rūpes par naudu. Bez tās, kā zināms, nekas nenotiek, un vēl kāda trešdaļa derētu. Cik tas būtu? Nu, teiksim, apm. 130,000 dolaru. Ā!, cieminš priecīgi smaida, — tas tikai 130 cilvēku! Jums jāatrod 130 cilvēki ar 1000 dolariem katrs! Vismaz Toronto mēs tā darījām.

ALA's priekšsēdis arī smaida: „Nu, tad nāc un pamēģini," viņš saka. Vai ar to būtu smalkā veidā norādīts uz kādu atšķirību ASV un Kanadas latviešu starpā? Viesis sevī apņemas to līdz nākošai ciema reizei ciešāk papētīt.

Patlaban ir svarīgi, ka tautieši kā ASV, tā Kanadā izprastu, ka laiks oponēt ir garām. Studiju Centra māja stāv, un studentu tajā netrūkst. Vienkārši sakot — autobuss ir nokavēts.

Nu tautiešiem, kam tieši tagad ir uznākusi rūpe par šī iestādījuma virzienu un kvalitāti, ir īstais laiks nokavēto atgūt, ejot šinī darbā iekšā, un to iepazīt. Ja tur kas „glābjams", tad tas ir vienīgais ceļš.

Var jau nenākt uz Studiju Centra sarīkojumu, kā tas bija nule 18. novembrī, kad tikai studenti, viņu piederīgie un daži sabiedriskie darbinieki pārstāvēja Kalamazū aktīvo, nacionālo un atsaucīgo latviešu kodolu. Var arī neziedot naudu atlikušā parāda dzēšanai. Var pat šā un tā izteikties par politiskām nosliecēm. Var to visu darīt, ja tam ir godīgs, faktisks pamats.

Ciemiņš no ārpuses grib teikt ko citu. Šāda pamata meklēšana jau pati par sevi ir problēma, jo vairāk šķiet, ka tāda nav. Studiju Centrā nav nekā „glābjama", ja par latviskā darba pamatu skaitām neatkarīgās Latvijas atjaunošanu un gribu šajā virzienā strādāt. Ja studentu padomes priekšsēdis var nolasīt uzrunu tik pārdomātā 18. novembŗa skatījumā, ka sirds sāk priekā sist, un ja pašu sarūpētais, patriotiskais uzvedums atstāja retu aci sausu, tad otra asara bija jālej par tautiešiem, kas to neredzēja un nedzirdēja.

Jo kur ir mūsu atbildības sajūta, ja spriežam par lietām, ko nepazīstam? Kā mēs nodosim tālāk Latvijas darbu, ja tā turpinātājus pat negribam iepazīt? „Es gan zinu, kas tur būs," ir visa mūsu gudrība.

Un gandrīz ironiskā veidā — cik ļoti šie jaunie latvieši līdzinās saviem vecākiem! Minētais uzvedums dzejā un dziesmās, gaismā un ar svecītēm, sērās un svinīgumā bija mūsu parasto aktu kopija gan nacionālā, gan emocionālā ziņā. Vienīgi drāmatiskāk un ar lielu sirsnību tverts. Tāpēc ir vietā kritiska piezīme, ka arī jaunie, tāpat kā vecie, māk gan skaisti ciest savas tautas liktenī, bet trūka — tāpat kā allaž lielajos aktos — dusmīgas sasliešanās, uzbrukuma apņēmības un nākotnes elementu. Bet viņi nav vainīgi, šie jaunie. Vecie ir to viņiem ierādījuši.

Kalamazū Latviešu Studiju Centrs ir, protams, jauns un pirmreizīgs pasākums. Mums šādā laukā nav vēl pieredzes kā citām etniskām grupām, kas gadu desmitiem jau uztur augstākās mācību iestādes. Tādēļ jo vairāk šim Centram vajaga visu mūsu atbalstu, kā morālo, tā saimniecisko. Un pozitīvu kritiku arī, ja tā dod vietā labākas idejas, un ja tās dotas draudzībā un latviskā mīlestībā.

Jo ne tikai šim, bet mūsu kopības pasākumiem vispār piemīt kāda dzelžaina loģika — jo vairāk mēs dodam, jo vairāk nostiprinām tiesības runāt līdz un lemt. Bet arī otrādi.

Viktors Upeslācis

ONTARIO

8 3 JUN

SAŅEMIET JAUNOS AUTOMAŠĪNU NUMURA LIPEKĻUS LAIKUS

TAGAD ir laiks saņemt jaunas auto licences lipekļus. Jaunās sistēmas dēļ vēlīniem pienācējiem būs garākas rindas kā parasti.

KAS jums ir vajadzīgs — lūgumraksta veidlapa, kas saņemama ikvienā birojā, kur izsniedz licences, apliecība par apdrošināšanu, īpašnieka apliecība un pieprasītās nodevas nauda. Nodevas ir 4 dol. mēnesī, atkarā no jūsu dzimšanas mēneša. Skataities apakšējo tabulu.

KUR? Jūs varat atjaunot ikvienā licences izdošanas birojā savas dzīvesvietas tuvumā. Pārbaudiet lipekli, ko jūs saņemat, lai pārliecinātos, vai tas pareizi attiecas uz jūsu dzimšanas mēnesi.

JŪS esat atbildīgs par to, lai jums būtu jauns derīgs lipeklis līdz 28. februārim. Lipeklis piestiprināms augšējā labās puses stūrī aizmugures numuram pasažieŗu mašīnām. Augšējā labās puses stūrī priekšējam numuram smagām mašīnām. Ja jūs pārdodat savu automašīnu, noņemiet numurus un pievienojiet jaunajai automašīnai.

Ministry of Transportation and Communications
Ontario
Hon. James Snow, Minister Harold Gilbert, Deputy Minister

Šeit ir pasažieŗu automašīnu nodevas 1983. gadam

Ja esat dzimis	Jun	Jul	Aug	Sep	Oct	Nov	Dec	Jan	Feb	Mar	Apr	May
Jūsu nodeva ir	$24	28	32	36	40	44	48	52	56	60	64	68
Tas derīgs līdz	6 MTHS	7 MTHS	8 MTHS	9 MTHS	10 MTHS	11 MTHS	12 MTHS	13 MTHS	14 MTHS	15 MTHS	16 MTHS	17 MTHS
Licences numurs derīgs līdz	Jun 83	Jul 83	Aug 83	Sep 83	Oct 83	Nov 83	Dec 83	Jan 84	Feb 84	Mar 84	Apr 84	May 84

* Ziemeļu territoriju iedzīvotāji maksā pusi no šīs nodevas. NODEVA VISAM GADAM $ 48

Anna Strauta

MĀJAS MĀTEI

JAUNA MĪKLA TORTEI

2 2/3 tases sijātu kūku miltu, 1 1/2 tases cukura, 1/2 tējk. sāls, 4 tējk. cepamā pulv., 4 olas, 2/3 tases salātu eļļas, 3/4 tases ūdens, 1 tējk. vaniļas, 1 tējk. citrona vai apelsīnu ekstrakta, 1/2 tējk. cream of tartar.

Kūku miltus, cukuru, sāli, cepamo pulveri (bet ne cream of tartar) sajauc un iesijā bļodā. Pielej salātu eļļu, pievieno olu dzeltenumu, garšvielas un ūdeni, tad visu maisa, līdz mīkla gluda. Olbaltumus kopā ar cream of tartar puto, līdz putas stīvas. Tad pārējo mīklu uzmanīgi pielej baltumiem, viegli izcilā un pilda 2 apaļās tortes pannās līdz pusei. Šī mīkla uzceļas augstu, tādēļ, ja abi cepamie trauki nav pietiekami lieli, atlikumu labāk cept vēl kādā citā mazākā traukā. Lai nepielīp, pannas izklāj ar taukotu vaska papīru. Cep vidējā karstumā (350°F) 30—40 min.

Šai amerikāņu kūkai īstenībā piederas amerikāņu glazūra un tāds pats pildījums, ko gatavo, olu baltumus un sīrupu reizē putojot un karsējot. Īsti pamatīga torte tomēr iznāks, ja abus atdzisušos pamatus ar asu nazi pārgriezīs un pildīs ar putu krējumu. 2 mazos trauciņus putu krējuma saputo kopā ar 3—4 ēdamk. cukura un saputotam pievieno 1/2 tējk. vaniļas. Pildot krējumu starp kārtām, var uz tā likt konservētu ananasu gabaliņus. Starp 2. un 3. kārtu var iezīst kādu stingrāku ievārījumu vai želeju. No ārpuses torti apziež ar putu krējumu un izgrezno ar ananasa gabaliņiem jeb pārkaisa ar kapātām, uz sausas pannas sabrūninātām mandelēm.

Šķiet, ka ātrāk un vienkāršāk vairs torti pagatavot nevar. Bet, ja gribas ko sevišķu un ir laiks un patika, var ziest starp šīs mīklas kārtām trīs dažādus pildījumus un ceturto vēl pa virsu.

GARŠVIELU KŪKA

3/4 tases augu tauku, 2 1/2 tases kūku miltu, 1 tējk. soda, 1/2 tējk. sāls, 1/2 tējk. kanēļa, 1/2 tējk. muskatrieksta, 1/4 tējk. ingvera, 1/4 tējk. neļķu, 1 3/4 tases brūna cukura, 3 olas, 1 tase paniņu, 1 tase kapātu riekstu vai mandeļu, 1 tase korinšu.

Augu taukiem bļodā piesijā kūku miltus, soda, garšvielas, pievieno brūno cukuru Pievieno 3 olas un pusi no paniņām. Izmaisa, lai nav vairs sausu miltu, tad sakuļ. Pievieno atlikušās paniņas, riekstus un korintes, labi sakuļ.

Vislabāk šo kūku cept četrstūrainā pannā, kas nav dziļa, pildot mīklu līdz pusei. Cep vidējā siltumā (350°F) 40 līdz 50 min. Lai kūka nepielīp, pannā ieklāj no abām pusēm taukotu vaska papīru.Atdzisušu šo kūku var pārklāt ar baltu glazūru. To pagatavo, pūdercukuram lēni pielejot tik daudz karstas citrona sulas vai ūdens ar dažiem pilieniem vaniļas, lai masa ļoti smagi līst. Pus mārciņai pūdercukura vajag apm. 3—4 ēdamk. šķidruma. Glazūru uzlej kūkas vidū un ar platu nazi pielīdzina, tad novieto vēsā vietā vai ledusskapī, lai sastingst. Var izgreznot ar valriekstu pusēm, cukurotiem augļiem vai šokolādes konfektēm.

VIENKĀRŠA ĀTRI GATAVOJAMA KŪKA

1/2 tase augu tauku, 1/2 tējk. rīvētas citrona mizas, 1 tējk. rīvētas apelsīna mizas, 1 1/2 tase sijātu kūku miltu, 2 tējk. cepamā pulv., 1/2 tējk. sāls, 1 tase cukura, 1/2 tase piena, 2 veselas olas.

Ja augu tauki ir istabas temperātūrā, tie mīksti diezgan un lietojami. Prāvākā bļodā taukus ar koka karoti izmaisa, lai nebūtu vienā gabalā. Pierīvē augļu mizas, piesijā sausās sastāvdaļas — kūku miltus (pirms mērīšanas milti sijājami), cep. pulveri, cukuru, sāli, piesit tūlīt abas olas, pielej pusi no piena. Lēni izmaisa, lai nav vairs sausu miltu, tad straujāk kuļ. Pielej atlikušo pienu un kuļ vēl. Pilda ietaukotos cepamos traukos līdz pusei. Ja cep atsevišķos mazos traukos (muffin pans, cup cake pans), jācep vidējā karstumā (375°F) 20—25 min. Ne visai augsta četrstūraina vai apaļa kūka būs gatava pēc 30—40 min., bet garena, augsta kūka maizes kukuļa veidnī jācep ap 50 min. Atdzisušu pārkaisa ar pūdercukuru.

Toronto latviešu golfa kluba gadskārtējā sanāksmē pārvēlēja valdi. Uzņēmumā kluba biedri: sēž no labās: Māris Martinsons — sekretārs un labākais vīriešu klasē, Ilmārs Kiršteins — priekšnieks, Vija Grimba — labākā dāmu klasē, Arnolds Dzilna — bij. valdes loceklis — par ilggadīgu darbību klubā saņēma Elmara Damberga karikatūru, Marta Dālberga — valdes locekle, Juris Bērziņš — kasieris un biedrzinis, Dzintars Melnbārdis — valdes loceklis.

Foto V. Plampe.

Draudzīgais...

(Turpinājums no 2. lp.)

Brīvās Latvijas laikā Draudzīgais aicinājums bija ļoti ievērojams kultūras notikums, kas mudināja cilvēku vairāk domāt par garīgām vērtībām, jo gars ir stiprāks par matēriju!

Latviešu bēgļu saime brīvajā pasaulē paņēmusi līdz trimdā šo skaisto ideju par Draudzīgo aicinājumu, jo trimdā mums ir ļoti daudz nacionālu un kultūrālu problēmu, kuru risināšanā Draudzīgajam aicinājumam ir ļoti respektējama vieta.

Lai nodrošinātu savas tautas eksistenci trimdā, visās brīvās pasaules valstīs latvieši rūpējas par savu nacionālo un kultūrālo vērtību krāšanu un saglabāšanu.

Daudzās valstīs latviešu karavīru dibinātā organizācija Daugavas vanagi ir iegādājusies savus namus, savas bibliotēkas, savus nacionālus aprūpes centrus, arī Latviešu kara invalidu organizācija ir sekojusi šim mērķim.

Lai nodrošinātu vienīgās brīvās pasaules latviešu ģimnazijas eksistenci un nostiprinātu latvietības cietoksni trimdā, mūsu jaunā paaudze, kas pati kādreiz šo ģimnaziju ir beigusi un daudzi izstudējuši, ir ķērusies pie monumentāla darba — *Minsteres latviešu centra (MLC)* radīšanas. Gada laikā saziedots pāri par 600.000 DM un apbūves gabals jau pirms Ziemsvētkiem Minsteres latviešu ģimnazijas tuvumā ir iegūts un Draudzīgā aicinājuma piemiņas dienā to iesvētīs un atklās.

Atcerēsimies Draudzīgo aicinājumu arī trimdā un sekosim viņa cēlajai idejai, tad panākumi arī būs un mēs būsim savas tautas nākotnes labā ziedojuši vissvētāko ārtavu!

KANADAS LATVIEŠU CENTRS TORONTO

SIRŽU VIRPULI

Sestdien, 12. februārī, pl. 20

rīko Latviešu Centra dāmu komiteja.

Priekšnesumi. *Pārsteigumi.*

IEEJA $8.00

Biļetes Centrā pasūtināmas, zvanot 759-4900.

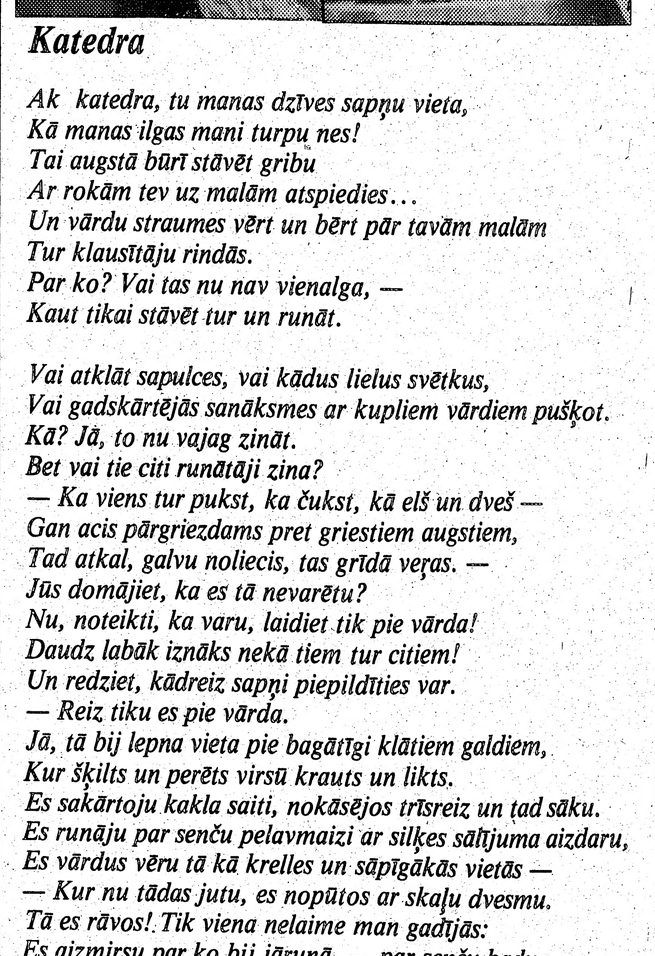

Katedra

Ak katedra, tu manas dzīves sapņu vieta,
Kā manas ilgas mani turpu nes!
Tai augstā būrī stāvēt gribu
Ar rokām tev uz malām atspiedies...
Un vārdu straumes vērt un bērt pār tavām malām
Tur klausītāju rindās.
Par ko? Vai tas nu nav vienalga, —
Kaut tikai stāvēt tur un runāt.

Vai atklāt sapulces, vai kādus lielus svētkus,
Vai gadskārtējās sanāksmes ar kupliem vārdiem pušķot.
Kā? Jā, to nu vajag zināt.
Bet vai tie citi runātāji zina?
— Ka viens tur pukst, ka čuksts, kā elš un dveš —
Gan acis pārgriezdams pret griestiem augstiem,
Tad atkal, galvu noliecis, tas grīdā veras. —
Jūs domājiet, ka es tā nevarētu?
Nu, noteikti, ka varu, laidiet tik pie vārda!
Daudz labāk iznāks nekā tiem tur citiem!
Un redziet, kādreiz sapņi piepildīties var.
— Reiz tiku es pie vārda.
Jā, tā bij lepna vieta pie bagātīgi klātiem galdiem,
Kur šķilts un perēts virsū krauts un likts.
Es sakārtoju kakla saiti, nokāsējos trīsreiz un tad sāku.
Es runāju par senču pelavmaizi ar silķes sālījuma aizdaru,
Es vārdus vēru tā kā krelles un sāpīgākās vietās —
— Kur nu tādas jutu, es nopūtos ar skaļu dvesmu.
Tā es rāvos! Tik viena nelaime man gadījās:
Es aizmirsu par ko bij jārunā, — par senču badu,
Vai par bļodu rindām ar lašiem, žaunām pušķotām,
Kur lasis, zutis, vēži, senču siļķes aste, — viss vienā
Klājienā un — cauri...
Es kāpu nost no tribīnes.
Kāds tautietis man labu vēlēdams pie durvīm teica:
Ja neprot svilpt, par velti lūpas šķobīt.

Kri kri

Rosīgs darbs, labi panākumi

AMERIKAS LATVIEŠU APVIENĪBAS SĒDE ŅUJORKĀ

Kārtējā Amerikas latviešu apvienības valdes sēdē 15. un 16. janvārī Ņujorkā izvērtēja padarīto un pārrunāja darāmo, kas jāveic līdz apvienības kongresam Bostonā pavasarī.

Apvienības priekšsēdis savā rakstveida ziņojumā min, ka apvienība šajā gadmijā dara daudz dažādu projektu, plāno daudz kultūras, izglītības un nacionālpolītisku programmu, kas prasa laiku, līdzekļus un darbu. Sevišķu atzinību pelna iesāktās 3x3 nometnes. Dalībnieku skaits aug.

1983.g. ASV projektētas trīs 3x3 nometnes — Katskiļos, Gaŗezerā un Rietumkrastā. Visi šie darbi vairo mūsu latvisko apziņu un dara mūs par labākiem nacionālpolītiskā darba darītājiem. Mūsu polītiskais darbs Vašingtonā un citur centrējas ciešā sadarbībā ar igauņiem un lietuviešiem. Apvienotā baltiešu komiteja panākusi baltiešu rezolūciju pieņemšanu kongresā. Februārī ABK koordinēs baltiešu vēstuļu akciju dažādo Padomju savienības sagādāto immigracijas tiesu liecību lietās.

Pasaules brīvo latviešu apvienības priekšsēdis Dr. O. Pavlovskis ziņoja, ka 13. janvārī Eiropas parlamentā ar 98 balsīm (7 atturoties un 7 komūnistiem balsojot pretī) pieņemta Baltijas valstu rezolūcija — ierosināt Baltijas jautājumu Apvienotās Nācijās. Tā kā Eiropas parlamentam ir tikai padomdošanas tiesības, mūsu pienākums ir panākt, lai šādu rezolūciju pieņem atsevišķu valstu valdības un virza uz Apvienotām Nācijām.

1984.g. 31. jūlijā Minsterē, Vācijā, sāksies Latviešu pasaules dziesmu dienas. Tās ilgs veselu nedēļu. Pirms dziesmu dienām Kopenhagenā notiks polītiska prāva pret Padomju savienību. Iesniegts pieprasījums ASV Tieslietu ministram nepieņemt Padomju savienības „liecības" un „dokumentu" kopijas kaŗa „noziedznieku" lietās.

Vašingtonā sākusi darboties Freedom Foundation, kuŗā ietelp visu to tautu pārstāvji, kuŗu valstis okupējusi Padomju savienība vai kuŗas nokļuvušas Padomju satelīta stāvoklī. Praktiskos darbus pašreiz veic baltieši kā labāk organizētā grupa.

ASV armijā par pulkvežleitnantu paaugstināts Gunārs Grūbaums, dzimis Rīgā 1943. gadā. Skolas laikā Indianapolē bijis visai aktīvs latviešu jaunatnes rosmēs. Pēc bakalaura un maģistra gradu iegūšanas Indianas universitātē nobeidza ASV bruņoto spēku komandieŗu un ģenerālstāba kolledžu. Piedalījies Vietnamas kaŗā. Par nopelniem militārās operācijās apbalvots ar vairākām medaļām — Bronze Star, Meritorious Service, Joint Service Commendation u.c. goda zīmēm. Pēc paaugstināšanas iecelts par armijas radio un televīzijas plānošanas un raidījumu daļas priekšnieku ar darba vietu Vašingtonā. Viņa vadībā ir raidījumu programmas ārzemēs izvietotiem ASV bruņotajiem spēkiem. Gunāra tēvs, zvēr. advokāts Indriķis Grūbaums, bija pazīstams Zemnieku savienības darbinieks. Trimdas sabiedrība priecājas par ikviena latvieša sekmīgu dienestu rietumvalstu kaŗa pulkos un novēl jaunajam pulkvedim dievpalīgu! Vk.

Latviešu institūts drīzumā laidīs tautās E. Andersona Latvju Enciklopēdijas 1. sējumu. Pavisam paredzēti 3 sējumi. Iespiešanai sagatavota Marģera un Māras Grīnu Folkloras grāmata. Jauns Latviešu Institūta projekts ir Latviešu literātūras vēsture, ko uzņēmusies sagatavot dzejniece Baiba Bičole-Rumpētere. Padomā ir arī Latviešu valodas skaidrojošā vārdnīca, Latviešu enciklopēdija angļu valodā. 1985. gadā paredzēts atzīmēt Kr. Barona 150 gadu dzimšanas dienu. Pirms Ziemas svētkiem iznāca Latvju Mākslas 9. burtnīca. Pie žurnāla darbojas arī Mākslas darbu attēlu slīdīšu krātuve. Latviešu mūzeju Vašingtonā iekārto A. Graudiņas un archeologa T.Dukāta vadībā, tāpat Kultūras vērtību krātuve Ņujorkā Lilijas Tomasas vadībā. Aktīvi darbojas skaņu ierakstu krātuve L. Zariņa un V. Sprancmaņa vadībā. Vēl vienmēr ieskaņo Kultūras un vēstures liecinieku intervijas.

Rosīgs ir arī Ārējās informācijas birojs. Iegādātas ASV satelīta uzņemtās 6 Latvijas fotografijas (180 dol.). Izveidots sakarnieku tīkls, sūtīti raksti ASV laikrakstiem. Sagatavošanā filmu saraksts, kuŗās skarta Latvija. Rakstīts „kaŗa noziedznieku" lietā. Organizēti Radio raidījumi no Klīvlandes, katru pirmdienu pl. 9 vak. pēc Austrumkrasta laika uz Cable sistēmu. Raidījumi notiek angļu valodā, galvenokārt atskaņojot latviešu mūziku. Radio komisijā ieiet M. Mantenieks, V. Klīve, K. Sventeckis.

PAZIŅOJU SAIŅU SŪTĪTĀJIEM,

ka **esmu Tazab & Co. atstājusi** un turpmāk **nebūšu atbildīga** tur **par sūtījumiem uz Latviju.**

Turpināšu saiņu sūtīšanu ar latviešu uzņēmumu

BALTIC PARCELS

4 Baskerville Road,
London SW 18 3RJ
England

Pateicos par līdz šim dāvāto uzticību un ceru, ka arī turpmāk uzticēsiet man savus sūtījumus. Pieprasiet cenrāžus latviešu valodā.

Velta Skultāne

Stipendijās studentiem 1982. gadā piešķirti 19.000 dolari. 1983.g. paredzēts 14.000 dol.

Latviešu Studiju Centrā ieguldīti 385.000 dol., no kuŗiem 252.000 ir ziedojumi un piešķirumi, atlikums aizņēmumi, gan bez, gan ar procentiem un uz dažādiem laikiem. Pašreiz LSC steidzama ir bibliotēkas un mācīblīdzekļu iegāde un iekārtošana. Pats Studiju Centrs un apkārtnes iekārtošana un izveidošana nobeigta. Te daudz darba pielikuši paši studenti.

No Rietummičigenas universitātes vadības nācis aicinājums 1 gada studijas izveidot par 4 gadīgām studijām ar akadēmiska grada iegūšanu.

1982.g. budžets ir izpildījies ar uzviju. Pāri par 330.000 dol. ienākumos un ap 320.000 dol. izdevumos. Apvienības līdzekļi tuvojas 1,2 milj. dol. 1983.g. tiek projektēts apm. 365 tūkst. dol. apmērā.

L. Rumaks.

Stiprinājums...

(Turpinājums no 1. lp.)

ritorijas. Dienu vēlāk viens no ievērojamākiem ķīniešu ievadniekiem rakstīja, ka pasaules mieram par labu varētu nākt divu lielu partneŗu sadarbība — Ķīna, kas reprezentējot trešo daļu no pasaules iedzīvotājiem, un ASV, kuŗas rūpniecības kapacitāte izteicas vienā trešdaļā no visas pasaules preču produkcijas apmēriem.

Rēgens, paturot acīs Kremli, nav noraidījis dialoga iespēju ar Maskavu, ja pēdējā atteiktos no jebkādiem priekšnoteikumiem un turētu arī pie sarunu galda dotos solījumus.

Arī Centrālamerikas satraukta polītiskā arēnā Rēgens ir iemetis savu cepuri. To komūnistu sazvērnieki nebija gaidījuši.

Vidējos austrumos radies burvju aplis. Begina lielummanijas dēļ Beirutas un Jeruzalemes sarunas ir iestigušas, un Rēgena īpašais sūtnis Habibs var tikai nolaistām rokām Vašingtonai ziņot, ka pagaidām nekas vēl nav panākts. Par izaicinājumu Rēgenam ir jāuzskata Begina okupētās Jordānas upes kreisā krasta kolonizācijas kāpināšana. Arafata un Jordānas karaļa viesošanās Maskavā liecina par Andropova mēģinājumu spēlēt līdz Vidējo austrumu polītiskā pokerā.

Labākas ziņas nāk no Afganistānas. Nacionālie partizāni uzbrukumus komūnistu funkcionāriem turpina ar spīdošiem panākumiem. Pagājušā nedēļā kāda afganistāņu kaŗaspēka vienība apšāva krievu piekomandētos apmācītājus un pilnā sastāvā pārgāja nacionālo cīnītāju pusē. Kremļa prokonsulam Babrakam Karmalam no 150.000 vīru lielās armijas palikuši tikai 15.000 vīri.

Psīcholoģiskā kaŗa ietvaros puse no Eiropas jau atrodas Kremļa hipnozē, vienīgi Lielbritanija un, par brīnumu, arī sociālistu prezidenta Miterana vadītā Francija pateikusi Maskavai nepārprotamu nē.

Uz Eiropu jau ceļā vicepreziden ts Džeralds Bušs. Maskavā viņš neiegriezīsies, bet atgriezt amerikāņu Eiropas sabiedrotos pie pilna prāta šodien ir patiesi grūts uzdevums. Cerams, ka Buša brīdinājumu Vecā kontinenta polītiķi pilnībā izpratīs.

Aleksandrs Ķegumnieks.

Informācijai par abonementa maksas kārtošanu un ievietojamiem sludinājumiem lūgums zvanīt:

466-1514

Sludinājumus laikraksta nākošajam numuram pieņem līdz pirmdienas pēcpusdienai.

Kanadas gaidu jendas jaunā priekšniece — vad. Silvija Ozola

Jaunā darbības gada sākumā pārvēlēja Kanadas gaidu jendas priekšnieci, jendas goda tiesu un jendas revīzijas komisiju.

Par Kanadas gaidu jendas priekšnieci ievēlēta vad. Silvija Ozola, kas latviešu gaidu kustībā iestājusies 1946. gada 17. martā, dodot gaidas solījumu Elmshornā, Vācijā. Lielgaidu solījums 1951. gada 22. septembrī un vadītājas solījums 1960. gada septembrī. Vadītāja Silvija Ozola darbojusies šādos amatos: Toronto — guntiņu pulciņa vecākā, nodibinājusi un vadījusi Pērses gaidu vien. Kičenerā 3 gadus, Gaujas gaidu (14.) gaidu vien. priekšniece, Kanadas gaidu jendas guntiņu vecākā, Latviešu gaidu kustības centra revīzijas komisijā.

Silvija Ozola ir aktīva arī Daugavas vanadzēs un 2 gadus bijusi Toronto vanadžu kopas priekšniece.

LGK apbalvota ar izturības zīmi lielgaidām un vadītājām, DV atzinības raksti saņemti no DV centrālās un DV Kanadas valdes.

Kanadas gaidu jendas goda tiesā ievēlētas: vad. Regīna Pavasara, vad. Morella Vilka, Vad. Gundega Dāvidsone, vad. Inta Kalniņa, vad. Ilze Kalniņa.

Kanadas gaidu jendas revīzijas komisijā ievēlētas: vad. Tamāra Gailīte, vad. Nora Pulciņa, vad. Dace Strīpniece.

Par Kanadas gaidu jendas priekšnieces vietnieci izraudzīta vad. Rita Robežniece.

G.